Budapest, 1899. Negyedik évfolyam. 184. szám. Csütörtök, julius 6.

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal: József-körut 18.

Főszerkesztő: VÉSZI JÓZSEF. Felelős szerkesztő: BRAUN SÁNDOR. Kiadja: A SZERKESZTŐSÉG.

Egész évre 14 frt, 1/2 évre 7 frt, 1/4 évre 3 frt 50 kr., egy hónapra 1 frt 20 kr.
Egyes szám Budapesten 4 kr., vidéken 5 kr.

Bucsuztató.

Budapest, julius 5.

(s) Egy éve és néhány napja, hogy királyi kézirattal elnapolták az országgyülést. Néhány nap mulva ugyanez fog történni. Mi minden nem történt a két királyi kézirat dátumai között! Ilyen esztendeje kevés volt a magyar parlamentnek hatvanhét óta. És milyen különbség a két elnapolás körülményei között!

Tavaly ilyenkor szétment az országgyülés a nélkül, hogy nagy feladatainak csak egy paránvi részét is teljesitette volna, vagy csak halvány reménysége is lett volna annak, hogy a feladatok teljesitéséhez hozzáfoghat. Szétment a parlament a bizonytalanságnak kinos érzése közben és a demoralizációnak félreismerhetetlen állapotában. Most ugyanez a parlament a jól teljesitett munka tudatában vonul pihenőre. A közvélemény szivesen és megnyugvással állithatja ki részére azt a bizonyitványt, hogy amit harmadfél esztendőn át vétett, azt egy esztendőnek egy harmadrésze alatt jóvátette.

Tavaly ilyenkor az az érzés ülte meg a lelkeket, hogy a saját határozatával elnapolt országgyülésnek királyi kézirattal való elnapolása egy készülő államcsiny tervét takarja. Ez az érzés, amint későbben kiderült, nem is volt alap nélkül való. Államcsiny nem történt ugyan, de az elszántság reá meglehetett azokban, akik a parlamenti szünet alatt kifőzték az ischli klauzulát. Azt kérdezte akkor a közvélemény, hogy mi szükség volt ujra elnapolni az országgyülést királyi kézirattal pár nappal azután, hogy már elnapolta önmagát? És ebben a kérdésben megszólalt az a gyanu, hogy a megduplázott elnapolásnak logikátlan külseje mögött valami ártalmas szándéknak kell lappangania. És akiket ez a vád illetett, azok sohasem fogják tisztára mosni magukat az azóta kerlelhetetlenül kimondott itélet alól, hogy megvolt bennök a készség a hatvanhetediki alaptörvény alkotmánybiztositékainak elherdálására, az ország törvényben biztositott jogainak könnyelmü feláldozására. Csakugyan volt okuk félni attól, hogy az ischli konferenciák meghitt csendjét megzavarja az okvetetlenkedő parlament lármája. Volt okuk félni attól, hogy indiskrét kérdések akasztják meg azt a munkát, amelynek gyönyörüséges gyümölcse lett az Ischlről elnevezett, immár néhai klauzula.

Akkor az elnapolt parlamentnek nem volt miről beszámolnia, az ujra összeülő parlamenttől nem volt mit várnunk. Most milyen egészen más a helyzet! A parlament elnapolásában senki, józan itélettel, nem láthat egyebet, mint abszolutóriumot az eredményesen bevégzett munkaidő után. A parlament kipiheni a nagy izgalmakat és fáradalmakat, s erőt gyüjt a további hasznos munkálkodásra. És visszatekintve arra az esztendőre, amely a mult év juniusától mostanáig eltelt, bátran napirendre térhetünk most a bomlásnak, züllésnek szomoru jelenségei fölött, amelyek ennek az esztendőnek a nagyobbik felét kitöltötték. Az a borzasztó lázbetegség, amely a delirium visszataszitó jeleneteit tárta fel, átmenet volt a gyógyulás processzusához. A kórság rettentő kitörései közben a kóranyag pusztult el és jöttek a becsületes, szerencsés orvosok és meggyógyitották a szervezetet. És a munkaképessé tett organizmus a megsemmisülés széléről egy hatalmas megrázkódás után talpra állott, munkához látott és be is fejezte munkáját.

Ne nézzünk most arra, amire visszatekintenünk csak szomorusággal lehetne; ne kérjük számon a jóvátett bünöket; csak a jóvátételt nyugtázzuk kellő elismeréssel.

A parlament betegségének a bukott rendszerben volt a gyökere és a parlament betegsége tette lehetővé a bukott rendszernek azt a merényletét, a melylyel az alkotmány sirját akarta megásni, de a melylyel önmagát temette el. És a régi rendszer sirján megszületett az uj rendszer, amely kezdődött az alkotmány megmentésével és folytatta munkáját a parlament betegségének meggyógyitásával. A züllés állapotából egy lépéssel átjutott a törvényhozás a konszolidáció állapotába; a rombolás korszakát nyomon követte az alkotásé, a becsületes munkáé.

Tető alatt van a kiegyezés, a melynek nehézségei egy évvel ezelőtt még leküzdhetetleneknek látszottak. És ebben a kiegyezésben nemcsak teljes épségükben érvényesültek az országnak megtámadott érdekei, hanem meg vannak őrizve és uj biztositékokkal vannak körülbástyázva lelkiismeretlenül kockára tett jogai is. A kinos bizonytalanság helyébe bizalom és megnyugvás lépett; a reménytelenség érzését felváltotta a beteljesült reménység jóleső érzése.

A most befejeződő munkaév utolsó szakára megelégedéssel tekinthet vissza a törvényhozás és a kormány; és a közvélemény a hálás elismerés koszoruját nyujthatja a kormánynak is, a parlamentnek is. Az elismerés szóljon első sorban *Széll* Kálmánnak, aki a parlamenti viszonyok szanálásának munkáját bátor és erős kezébe vette; a többségnek, amely őt ebben a munkájában támogatta; de a kisebbségnek is, amely ezt a munkát hazafias készséggel megkönnyitette. Mind a két részen

---

TÁRCA.

Luciano.

— A *Budapesti Napló* tárcája. —

Irta: *José Echegaray.*

Igazán kár azon törnünk a fejünket, hogy drámai cselekményeket eszeljünk ki: amerre csak nézünk, mindenütt találhatunk valódi, igaz tragédiát. Ott van minden sarokban, künn az utcán, ráakadunk minden házban, sőt a magunkában is és gyakran ott hordjuk magunk is elzárva a lelkünk mélyén. Az élet e drámái előtt elhomályosulnak azok, amelyek a költő fantáziájában születnek. Elhomályosul Thyestes balsorsa, pedig ő a gyermekeit falta fel, elhomályosul Oedipus király sorsa, aki önmaga veszi el a szemevilágát, Macbethé, akinek nem hagy nyugtot a lelkiismerete és mi mindannylan csak bágyadt reflexe vagyunk mindannak, amit az élet tragédiákban felmutat.

Sok, sok esztendővel ezelőtt tanuja voltam egy ilyen tőr és vér nélkül való drámának. Nincsenek benne tragikus jelenetek, konfliktusok, nincs benne semmi: csak egyike azoknak a mindennapi históriáknak, amelyek senkinek a szeméből nem facsarnak könnyet, senkiben érdeklődést nem keltenek. Mert a lelkünknek mindig valami szinpadias, valami patétikus kell, hogy mások szenvedései iránt fölmelegedjék, s a mélységes, szivettépő lelki szenvedés nem is való ezért a szinpad számára, még az élet világszinpadja számára sem. Valóban alaposan ismerte az emberi szivet az, aki kitalálta a sirató asszonyokat, mert a tettetett fájdalom erősebben hat ránk, mint a valódi, a kétségbeesés hatalmasabban markol belénk, mint a bánat.

*

Elbeszélésem, vagyis inkább történetem hőse irnok volt. Egyike azoknak a szegény napidijasoknak, akik nyolc-tiz órát ülnek az asztaluk mellett és irnak és irnak és irnak és kétségbeesetten küzködnek az ő csöpp létükért és néhány év mulva, többnyire csak kevés év mulva elbuknak ebben a küzdelemben, hogy soha többé talpra ne álljanak.

Soha nem ismertem embert, aki annyit dolgozott volna, mint az én szegény Luciano barátom. Mindig ott ült mélyen a munkája fölé görnyedve és soha föl nem pillantott, nehogy elvesztegessen csak egy percet is, hogy teljenek sorban egymásután a lapok, mert hiszen minden lap néhány centesimivel többet jelentett. Számára nem volt pihenés, nem volt nyugalom, nem szórakozás, sem vasárnap, sem ünnep. Rabja volt a kötelességének, s megadással viselte a jármát.

— De ennyi munkával gazdaggá kell lenned! — mondott egyszer valaki közülünk mosolyogva.

Erre föltekintett és olyan arccal nézett ránk, hogy soha el nem felejtem. Reménytelenül, kétségbeesetten, elkényszeredetten.

Gazdag, igen gazdag!

Csakhamar megtudtuk, hogy Lucianonak nemcsak hogy semmije nincs, hanem nyakig uszik az adósságban, ugy hogy terhes munkája mellett még kötelezettségei is nyomták, amelyeket nem tudott pontosan teljesiteni. Az ő számára az élet nem volt más, mint gyötrelmek láncolata. Minden pillanatban sürgető levél, valamelyik kereskedő számlája, egy-egy uzsorásnak a fenyegetődzése, a végrehajtó — szóval a nyugalom egyetlen percre, egyetlen másodpercre sem, s a mellett munka, munka, mindig csak munka.

Luciano a munkájával alapjában véve eleget keresett, mindenesetre eleget ahhoz, hogy tisztességesen megélhessen. Nem volt semmi szenvedélye, semmiféle költséges szokása. Nem dohányzott, nem ivott, nem játszott. De azért a háza valóságos Danaidák hordaja volt, amelybe ő szegény naponkint elvitte munkájának a verejtékét, vérének vasát, agyának foszforát.

Magasabb körből való nőt vett feleségül és azt hitte, hogy ezzel elérte a boldogság netovábbját, hogy lehozta magának az eget a földre; ugyanazt érezte, amit a történelem előtt való kor ama halandói, akikhez leereszkedtek az Olimpus istennői, hogy szerelmükkel boldogitsák őket. És ő fogadást is tett magának, hogy testtel-lélekkel feleségének javára, boldogságára fogja szentelni életét. Ne veszitsen el mellette semmit sem abból, amit szülei házában élvezett, legyen meg neki nála is szórakozása, kényelme, pompája. De hát minek? Csak azért, mert dolgozni akart. Neki, csak neki köszönhessen mindent az asszony, lássa, hogy ő méltó a szerelmére, az — áldozatra!

És dolgozott és küzdött és hadakozott tovább önmagának örökös feláldozásával. És amig feleségének mindene megvolt, amit csak kivánt, neki nem volt — semmije sem és neki mindent csak szereznie kellett.

Szállitója volt a feleségének, nem az úra. Apja volt a gyermekeinek, de nem ethikai értelemben, mert ahhoz nem volt ideje.

Csak egyetlen egyszer hallottam tőle panaszt. Egy napon együtt mentünk az utcán, messze künn az egyik külvárosban. Csöndesen, nyugalmasan terült el szemünk előtt a vidék, bevilágitva a nap utolsó sugaraitól, amelyek a Guadarrama vérvörös ormairól törtek elő.

Luciano hirtelen megállott.

— Ó istenem! — sóhajtott fel — milyen szép lehet a halál. Milyen jó lehet az ilyen békés csöndben, nyugodtan feküdni egy temető dombja alatt.

— Ugyan ki tépelődnék ilyen gondolatokkal? — mondottam én.

Rám nézett és igy szólt:

— Aki annyit szenved, mint én, abban joggal és ellenállhatatlanul feltolulnak az ilyen gondolatok.

Sok idő mult el ezután. Egy napon Luciano

Lapunk mai száma tizenhat oldal.

a hazafias belátás és okosság teremtette meg azt a kötést, amely az elért eredményeket szülte; és mind a két részen becsülettel állották ezt a kötést akkor is, mikor váratlan uj nehézségek döntötték veszedelembe a kötés eredményét.

A kötés lejárt, de megmaradnak áldásos eredményei. És ezek az eredmények teszik derültté a befejezését annak a munkaszezonnak, amely most jutott befejezéséhez.

ORSZÁGGYÜLÉS.

Budapest, julius 5.

Ma volt a nyári szünidő előtt az utolsó érdemleges ülés. Gyorsan lepergett a napirend két első pontja: a regnikoláris bizottság tagjainak megválasztása és a tegnap megszavazott törvényjavaslatok harmadik olvasása. Azután a függőben levő interpellációk egész sora foglalkoztatta a Házat. *Széll* Kálmán miniszterelnök válaszolt hat interpellációra, amelyek majdnem egytől-egyig az előbbi kormány hagyatéka gyanánt szállottak át reá. A miniszterelnök feleleteit maguk az interpellálók is helyeslésszel vették tudomásul.

Végül a miniszterelnök közölte a Házzal, hogy a jövő héten tartandó formális ülésen tájékoztatni fogja a Házat a nyári szünidő és a munkarend felől.

A képviselőház ülése julius 5-én.

— Kezdete délelőtt 10 órakor. —

Elnök: *Perczel* Dezső.

A kormány részéről jelen vannak: *Széll* Kálmán miniszterelnök, *Lukács* László, *Hegedüs* Sándor, *Wlassics* Gyula, *Plósz* Sándor, *Darányi* Ignác.

(Vicinális vasutak.)

Hegedüs Sándor kereskedelemügyi miniszter: Bemutat egy jelentést a *budapest-szent-lőrinci* keskenyvágányu helyiérdekü vasutnak szabványos kettős vágányra és villamos üzemre leendő átalakitása, folytatólagos kiépitése és kapcsolatosan tervezett szárnyvonalak, valamint a *belovár-verőcei* helyiérdekü vasut engedélyezése tárgyában.

(Napirend.)

Elnök: Elrendeli a szavazást a Horvátországgal megujitandó pénzügyi egyezmény tárgyában kiküldendő országos bizottság nyolc képviselőházi tagjának megválasztására, valamint a kérvényi, közigazgatási és naplóbiráló-bizottságokban üresedésben levő egy-egy helynek a betöltésére.

A szeszkontigensről és a budapesti csendőrségi laktanya kibővitéséről szóló törvényjavaslatokat harmadik olvasásban is elfogadták.

---

nem jött a hivatalba. Először történt ez meg, nem tudom hány esztendő óta.

— Bizonyosan beteg! — mondottuk és csakugyan nem is csalódtunk.

Másnap maga mondta el nekünk, hogy hirtelen „rosszul lett".

— Egyszerre szurást éreztem, mintha tüzes vas furódott volna a szivembe. Föl akartam kiáltani, de mintha zsineg szoritotta volna össze a torkomat. Azután az égés lassan-lassan alább hagyott. Az orvos biztatott, hogy a roham nem fog ujra ismétlődni. Nem is hiszem, hogy kiállhatnám még egyszer.

És borusan mosolygott és mint mindig, leült a munkájához és föl se tekintett aztán.

Igy tartott ez egy ideig. Naphosszat, heteken át. De nap nap után halaványabb lett, nap nap után jobban fogyott, nap nap után nehezebb lett a lélekzése és keservesebb a csukló, száraz köhögése. Beteg volt, halálosan beteg. És az ő szegény gyötrött szive kinlódott övéinek a jövője miatt és az ő szive megszakadt.

Az orvosok a bajt másképpen nevezik. De ők csak magát a bajt látják, csak magát a hatást, de nem az alapokát. És ez az ok nem fészkel az izmokban, nem az idegekben, nem a tüdőkben: ott fészkel a lélek fájdalmában, az agy gyötrődésében, a sziv kinjaiban.

Halála előestéjén még dolgozott.

— Már jobban vagyok, — mondotta — nemsokára egészen ugy dolgozhatom már, mint azelőtt. Hála istennek!

És ez az *egy* szó magában véve már dráma.

Másnap, mint mondtam, meghalt és bármennyire fájt is a hir, mégis szinte vigasztalás volt nekem és én is azt mondtam: „Hála istennek". A dráma véget ért.

De akárhányszor künn járok a város végén és a vidék olyan csöndesen, nyugalmasan, békésen terül el előttem és a nap leáldozik a Guadarrama ormai mögött, bearanyozva mindent sugaraival, mindig elgondolom: „Milyen szép lehet a halál! Milyen jó lehet békés csöndben nyugodtan pihenni egy temető dombja alatt."

A miniszterelnök válaszai.

(A komárommegyei választások.)

Széll Kálmán miniszterelnök felel *Molnár* János interpellációjára a komárommegyei bizottsági tagok választása ügyében. Az elhalasztást az okozta, hogy az elnököket részben betegség, részben hivatalos elfoglaltságuk akadályozta a megjelenésben. A vizsgálat kideritette, hogy sem mulasztás, sem sérelem nem történt, mert egy hónapra rá a törvényhatósági bizottsági tagok megválasztattak. Addig helyettesiteni azért volt nehéz, mert negyvenkét községben lévén választás azokra a napokra, harmadikáról negyedikére kitüzve, a főjegyző, aljegyző és tiszti ügyész mind ki lettek küldve s az alispán maga volt a hivatalban, hivatalát el nem hagyhatta. A főszolgabiróra nézve áll, hogy mulasztást követett el, a többi azonban hatóságilag bizonyitott betegség folytán volt akadályozva. Talán hamarább kérhették volna a helyettesitést, de már akkor nem voltak helyettesithetők és távollétük folytán nem volt megtartható a választás. (Élénk helyeslés.)

Molnár János a választ tudomásul veszi.

(A kecöli biróválasztás.)

Széll Kálmán miniszterelnök: Azt feleli Rakovszkynak, hogy csakugyan ugy áll a dolog a biróválasztás ügyében, ahogy az interpellációban elmondotta. A Kecölben történt biróválasztást a vármegye megsemmisitette és uj eljárást rendelt el. A törvényhatósági határozat ellen ismét fellebbezés adatott be; az alispán azt is felterjesztette a belügyminiszterhez. A belügyminisztérium átvizsgálván az iratokat, nem intézkedett, mert nem is intézkedhetett, minthogy az 1896. XXVII. t.-c. 28-ik §-a ily esetekben illetékesnek a közigazgatási biróságot mondja ki.

Ennélfogva az ügy áttétetett a közigazgatási biróséghoz. Az 1886. t.-c. meghozatala után, mely a szolgabirák jogát a kijelölésnél szabályozza, egy belügyminiszteri rendelet bocsáttatott ki, melyben a vármegyék utján a szolgabirák egész szigoruan utasittatnak, hogy a törvényt tartsák meg, mert különben a megfelelő intézkedések ellenök megtétetnek. A belügyminisztérium nincs is abban a helyzetben, hogy felülvizsgálja az olyféle eseteket, midőn valamelyik szolgabiró törvény ellen, vagy helytelenül gyakorolja jogát. Ha a közigazgatási biróság ilyen törvénytelenséget talál, akkor a belügyminiszter intézkedhetik s azt mindig kész megtenni. (Általános élénk helyeslés.)

Elnök: A Ház tudomásul veszi a választ.

(Nógrádi állapotok.)

Széll Kálmán miniszterelnök válaszol *Asbóth* Jánosnak arra a kérdésére, hogy a Nógrádmegye losonci és gácsi járásaiban történt számos betörési és lopási esetekből miért deritettek fel csak kettőt. A jelentések megerősitik az interpelláció adatait. Az oka ennek az, hogy az ottani viszonyok nagyon megnehezitik a csendőröknek, hogy a nyomozást eredménynyel végezzék; erdőségek, az ottani nép szegénysége, alkalomnyujtás gátolják őket. Azóta már ez irányban is javulás történt. Ha itt-ott történtek hibák és apróbb dolgokban mulasztások, azok orvoslásáról kellő módon fog intézkedni. (Általános helyeslés.)

Asbóth János és a Ház a választ tudomásul vette.

(A kongrua rendelet.)

Széll Kálmán miniszterelnök: *Páder* Rezsőnek az 1898: XIV. t.-c. végrehajtása tekintetében kiadott igazságügyminiszteri rendelet törvényessége ügyében azt feleli, hogy a szóban forgó rendelet nem annyira univerzális, hosszu időre szánt, a kérdést megoldó rendelet-számba megy, hanem inkább utasitás volt az igazságügyminiszter részéről a biróságoknak és az ügyészségnek arra vonatkozólag, hogy hiteles hivatalos adatok kiszolgáltatásával segédkezzenek az 1898: XIV. t.-c. végrehajtása körül a kultuszminiszternek.

Ennek az utasitásnak semmi más célja nem volt, mint a kultuszminisztert abba a helyzetbe hozni, hogy ezt a törvényt annak szelleme és betüje szerint hajthassa végre, ugy hogy se tul ne menjen, se innen ne maradjon a célon.

Semmi szándéka nem volt az igazságügyminiszternek semmi tekintetben akár a lelkészek méltóságát, akár állását ezzel lealacsonyitani, akár pedig a vallásnak és az egyháznak tiszteletét csorditani; tényleg tisztán csak arra szoritkozott, hogy megadja a kultuszminiszternek a törvény végrehajtására az objektiv adatokat. (Helyeslés jobbról.)

Páder Rezső a választ nem veszi tudomásul.

Elnök: A Ház a választ tudomásul vette.

(A hágai békekonferencia.)

Széll Kálmán miniszterelnök: *Ugron* Gábornak arra a kérdésére, hogy miért képviseli a hágai békekongresszuson Oroszország Montenegrót s hogy miért nem avatkoztunk abba bele, hogy ez meg ne történjék, mert ezentul is Oroszország fogja Montenegró érdekeit képviselni, azt feleli, hogy semmi oka nem volt a monarkiának és semmi ürügye sem lehetett arra, hogy kifogásolja, hogy a hágai békekonferencian Oroszország képviselje Montenegrót is, még pedig azért, mert a nemzetközi érintkezeseknél, a diplomaciai vonatkozásokban igen gyakori eset, hogy valamely állam egy vele barátságos viszonyban levő másik államot képvisel. Igy történik pl., hogy éppen Montenegróban, a mi követünk, az ottani minisztер-rezidens képviseli Németországot is és gondozza a német érdekeket és viszont megtörténik, hogy vagy Németország képviseletére van bizva az osztrák-magyar érdekeknek és kereskedelmi szempontoknak és ügyeknek a képviselete, vagy megfordítva, mi képviseljük a német érdekeket.

Most a hágai kongresszuson az történt, hogy Oroszország van megbizva Montenegró képviseletével és ő szavaz a hágai békekonferencián Montenegró helyett is. Ez teljesen megfelel a nemzetközi és diplomáciai érintkezésben uralkodó szokásoknak és semmi ok sincs arra, hogy ez ellen protestáljunk. Ez legfeljebb azt bizonyitja, hogy II. Miklós cár e fenkölt, magasztos és nemes gondolkozásának és érzületének megfelelően, amelyet a Hágában összeült békekongresszus az ő intencióival és igenburnánus és nagyfontosságu törekvésekben képvisel, az iniciáló és tervező cárral Montenegró is együttérez, aminek csak örülni lehet. (Általános helyeslés.)

Elnök: A Ház a miniszterelnök válaszát tudomásul veszi.

(Visszaélések az őrültek házában.)

Széll Kálmán miniszterelnök: *Rakovszky* István kérdéseire a lipótmezei és nagykállói országos tébolydákban állitólag előfordult visszaélések tárgyában azt feleli, hogy a jelentések nem konstatáltak szabálytalanságot. Az van a hivatalos jelentésekben, hogy az ápolók felett főápolók vannak a férfiosztályban, a nőápolókra irgalmas nővérek ügyelnek fel és bárki alkalmazna durva erőszakot vagy durva bánásmódot a szegény elmebeteg irányában, a legszigorubb fenyiték alá vétetik.

Mindenesetre azon van a miniszterelnök, hogy a közigazgatásnak azok az orgánumai, akikre felelősség terhe mellett a felügyelet tartozik, gondosan vizsgálják át koronkint az egész ügymenetet és a betegekkel való bánásmódot minden tébolydában és intézkedtem az iránt, hogy ilyen eseteknek még a lehetősége is kizárassék. (Helyeslés.)

A mi illeti az interpellálónak a lipótmezei tébolyda volt igazgatója ellen felhozott diffamáló vádját, azt válaszolja, hogy az nem volt helyén való. A volt főigazgatót, aki hosszu éveken keresztül nagy szolgálatokat tett, aki tudományos téren is olyan állást foglalt el, olyan vád nem érheti, aminővel illették. Szabálytalanságok előfordultak és mert ő alatta történtek és ő felelős értük, e szabálytalanságot sem nézte el, hanem, amint azok konstatáltattak, eljárt ellene, amint el fogok járni kimélet nélkül és minden esetben és mindenki ellen. (Élénk helyeslés és éljenzés.) ahol visszaéléseket, szabálytalanságokat látok, ahol habár elnézésből, mulasztásból is, de felelősséggel járó sulyos következésekkel járó mulasztások történtek. Eljártam ebben az esetben is egész szigorusággal. (Helyeslés a jobboldalon.)

Elnök: A Ház a miniszterelnök válaszát tudomásul veszi.

(Letartóztatott magyarok.)

Széll Kálmán miniszterelnök azt feleli Lukács Gyula interpellációjára, hogy a szlatinai szolgabiró a letartóztatott két magyar polgárt azért tartotta fogva, mert izgattak. Ott nem történt visszaélés, mert ha oly egyszerüen állna a dolog, hogy ezek az emberek azért fogattak el, mert a magyar országgyüléshez intézendő peticióra aláirásokat gyüjtöttek, akkor hajuk szála sem görbült volna meg és semmi bántódásuk se lett volna; de a hivatalos adatok azt bizonyitják, hogy ők formaszerüleg izgattak adónemfizetésre, Horvát-Szlavon-Dalmátországoknak Magyarországtól való elszakadására.

Egyébként gyorsan szabadon bocsátották őket.

Elnök: Fölteszi a kérdést. A Ház a választ tudomásul vette.

(Szünidő.)

Elnök: Az ülés elején megejtett választások eredményének kihirdetése után kéri azokat, akik e hó végén Segesvárott *Petőfi* halálának ötvenéves évfordulója alkalmából rendezendő gyászünnepen részt venni kivánnak, hogy szándékukat a Ház elnöki irodájában mielőbb jelentsék be. Továbbá kér felhatalmazást arra, hogy a Ház elnöke ő felségének augusztus hó 18-án születésnapja alkalmával a képviselőháznak hódolatteljes szerencsekivánatait tolmácsolja. (Általános helyeslés.)

Széll Kálmán miniszterelnök: Ajánlja, hogy a Ház legközelebbi ülését a jövő hét szerdán, vagy csütörtökön tartsa, ez lenne a szünidő előtt az utolsó ülés s akkor az elnapolásról s a szünidő tartamáról tájékoztatni fogja a Házat. (Általános helyeslés.)

Elnök: A jegyzőkönyvet hitelesitteti s az ülést 12 órakor bezárja.

BELFÖLD.

Miniszertanács. Ma délután miniszertanács volt, amelyben a fővárosban időző valamennyi miniszter részt vett.

A főrendiház julius hó 11-ikén, kedden délelőtt tizenegy órakor ülést tart.

A képviselőház könyvtára. A képviselőház könyvtári bizottsága *Perczel* Dezső elnöklésével ma az országos ülés előtt ülést tartott, amelyben gróf *Esterházy* Kálmán, *Ferlicska* Kálmán, *Hegedüs* Loránt, *Kammerer* Ernő és *Szaplonczay* Miklós bizottsági tagok, *Lehoczky* Antal jegyző és dr. *Küffer* Béla könyvtáros vettek részt. A bizottság megállapitotta a Ház könyvtárának a mult ülésszakban való használatáról s jövő évi költségelőirányzatáról szóló jelentést. A könyvtár az országgyülés legutóbbi ülésszakában 1750 kötettel gyarapodott: jelenlegi állománya 72.000 kötet. A jövő évi költségvetésbe könyvek vásárlására és köttetésére 5400 forint, a régi országgyülési iratok gyüjtésére 5000 forint fölvételét hozza javaslatba a bizottság. Ujabban a könyvtár számára több becses kéziratot szereztek meg, ezek között a nevezetes

1848-iki pozsonyi országgyülés éppen ama kerületi üléseinek az eredeti jegyzőkönyveit és naplóit, amely kerületi üléseken az 1848. évi törvényeket tárgyalták.

A nyári szünet. A képviselőház ma tartotta utolsó érdemleges ülését. 12-ikén még egy, formális ülése lesz a Háznak, amikor felolvassák a legfelsőbb királyi kéziratot, amely *szeptember 28-ikáig* napolja el az országgyülést. Az ujra összeülő országgyülés két házának első ülésein választják meg a delegáció és a kvótabizottság tagjait.

Kombinált hadgyakorlatok. Tavaly szeptemberben nagy kombinált hadgyakorlatokat akartak tartani a negyedik hadtesttel és a Dunán járó hajórajjal, de a manőver a királyné halála miatt elmaradt. A *Neues Wiener Tagblatt* értesülése szerint még ez évben meg fogják tartani az elhalasztott manővereket. A kombinált hadgyakorlatok szintere *Budapest* környéke lesz s a fővezérletet herceg *Lobkovitz* Rezső hadtestparancsnok fogja vinni.

KÜLFÖLD.

A belgiumi forradalom.

Budapest, julius 5.

A belga klerikálisok komádiát üznek a világgal: *fényes győzelemnek* mondják a kormány visszavonulását és gratulálnak neki, hogy *három nap alatt elfojtotta a forradalmat.* Ez igazán épületes. A heptikás *Vanderpeereboom*-kabinet haldokló ágyán nemcsak hogy kitünő egészségi bizonyitványt állittat ki magáról, de még családi örömökről is értesiti a világot. A klerikális politikusoknak mindenkor és mindenütt a cinizmus volt fő jellemző tulajdonságuk, de a cinizmusnak ily ragyogó orgiájára még nem akadt példa. A hadsereg már a forradalomhoz akart pártolni, a Laeken-kastélyban már csomagolták puha vattába a koronát, a polgárőrség már a köztársaságot hirdette, a parlamentben már énekelték a *marseillaiset*, a kormány már egyedül állt, a hét miniszter, mint hét világitó gyertya a forradalom sötétjében: s ime győzött a hét férfiu, levert néhány milliót. Apokaliptikus harc, amelyre csak a Jelenésekben akad példa.

Nos a világ e tényekről merőn eltérő itéletet formált. A klerikális korszaknak Belgiumban meg vannak számlálva a napjai. A reakcionárius választási törvényt a bizottságokhoz utasitotta a parlament s igen jól tudjuk, hogy ez mit jelent. Jelenti a klerikális régime végét.

Brüsszel, julius 5.

Az egész országban *nagy az öröm.* Általános a fölfogás, hogy a kormánynak engednie kell majd arra a követelésére nézve, hogy a bizottság a javaslat tárgyalását julius 26-ig elvégezze. A *Petit Bleu* gunyosan hérdi, hogy mit is akar a kormány még ezzel az állitólagos követelésével? Nem fogja mar presztizsét megmenthetni. *A választó reformjavaslat meghalt és el van temetve.*

*Natter*ban több polgárőri lőst megeskudott, hogy *nem lövet a népre.* Puskáikat nem a polgárok, hanem *inkább a miniszterek ellen* használják.

Brüsszel, julius 5.

A *Le Siècle* cimü konzervativ ujság ezt irja: A forradalmat három napi harc után *elfojtották.* Gratulálunk a kormánynak *a fényes diadalhoz.* A szocialisták elcsábitották a liberálisok vezérkarát, de a jó liberális polgárok megvetéssel fognak elfordulni a szökevényektől.

A konzervativ *Journal de Bruxelles* igy nyilatkozik: A kormány nyilatkozata azt bizonyitja, hogy a többség egyetért a kormánynyal, amely körül egy akarattal sorakozott.

A konzervativ *Courier de Bruxelles* azt mondja, hogy az egyszavazati rendszernek sok hive van a jobboldal soraiban. A legnagyobb nehézségek arra vezetendők vissza, hogy a jobboldal engesztelhetetlenül áll szemben a kisebbségi képviselet hiveivel, akik választási rendszerüket rá akarják erőszakolni a többségre.

A szabadelvü *Petit Bleu* azt a meggyőződését fejezi ki, hogy a kormány választási törvényjavaslata a bizottságban *el van temetve* és nem fog többé napirendre kerülni. Ennek logikai következménye, hogy a miniszterek, kik ezt a javaslatot kieszelték, eltünjenek.

A szabadelvü *Étoile Belge* irja: *Vanderpeereboom* nem tud többé kormányozni; mi azonban örülnénk, ha tovább is a kormányon látnók, mert olyan kormányelnök, akit a tegközelebbi általános választásokon nagyon szeretnénk ellenfélnek.

Gent, julius 5.

A *Bien Public* cimü katolikus ujság azt irja, hogy a szabadelvüpárt és a szociálisták oppoziciója nem annyira a választási törvényjavaslat, mint inkább a kormány ellen irányul. A kamarában, a sajtóban és az utcán elkövetett erőszakosságokra s botrányokra a javaslat nem adott okot. Sajnálkozással konstatálja a lap, hogy a szabadelvü és szocialista lapok nagyobb része azzal az ürügygyel, hogy elfogadható megoldást keresnek, mindenféle, eleve is elitélendő s nagy veszedelmet magában foglaló eshetőségek mellett kardoskodnak. *A javaslat elnapolása azonos volna az abdikációval. A nép megszavaztatása alkotmányválságra vezetne. A kamarák feloszlatása majdnem államcsinynyel volna egyenlő.* A minisztérium lemondása pedig annyi volna, mint ha a kormányt feláldoznák a forradalomnak. Kibékülésről beszélni és egyidejüleg ilyen gondolatokat terjeszteni, annyi, mint a közönség kigunyolása.

Brüsszel, julius 5.

A hivatalos *Agence de Belgique* jelenti: Tegnap este a vlám népszinházban népgyülés volt. A szónokok felszólitották a lakosságot, hogy *folytassa az agitációt az általános választói jog érdekében.* Több polgárőr leforditott fegyverrel lépett be a terembe. Egyikük ezt kiáltotta:

— *Tíz töltényt kaptunk, de ez sok, mert csak hét miniszterünk van!*

Az éj folyamán ismeretlen tettesek beverték a miniszterelnök anderlechti házának *összes ablakait.* St.-Louisban a katolikus iskola homlokzatát ma éjjel egy méter magasságnyira *vérrel* mázolták be.

Brüsszel, julius 5.

A kormány kapitulációja nagyon elkedvetlenitette a klerikális pártot. Beszélik, hogy *Vandenpeereboom* le fog mondani. A belügyminiszter, aki a választási reformjavaslat szerzője, egész biztosan megválik állásától. (*nvt.*)

Dreyfus büne.

Budapest, julius 5.

Azt kérdeztük tegnap ezen a helyen: mi lehetett az egész Dreyfus-hajszának a titkos rugója, ha már egyszer ártatlannak bizonyul Dreyfus? Valami oka kellett, hogy legyen ennek az évekig tartott ciklonnak, amely végigseperte Franciaországot, embereket ölt és emelt, rombolt s átalakitott intézményeket. Melyik volt vajjon az a kövecs, amely ezt a páratlanul pusztitó lavinát meginditotta?

Megkaptuk rá a választ. Ebben a percben még nem tudjuk, szabad-e ennek a választnak igazságában hinnünk, mert hisz a választadó, a rejtély megfejtő egy francia vezérkari katona. *Mercier* tábornok. Tehát egy ur, akinek csak feltételesen szabad hinni.

Mercier a következőképpen adja elő Dreyfus bünét (s az antirevizionista ujságok hire szerint ezt az előadását a rennesi per folyamán ismételni fogja):

> 1893-ban, amikor Oroszországgal a szövetség megkötése végett folyamában voltak a tárgyalások és az orosz hadügyminisztérium a francia vezérkartól kimutatást kért a francia hadi erőkről, *Dreyfust bizták meg azzal, hogy ezt kidolgozza. Dreyfus*nak olyan összeállitást kellett volna csinálnia, mely a tényeknek csak néhány hónap mulva felelt volna meg, ő azonban *vonakodott* ezt megtenni és igy az összeállitást egy másik tisztre bizták. Pár nap mulva *Dreyfus* találkozott *Frederick* báró orosz katonai attaséval, ai gratulált neki, abban a hitben, hogy a francia hadseregről szóló összeállitásnak ő a szerzője. *Dreyfus* visszautasitotta a gratulációt és igy szólt:
>
> *Nem én csináltam azt az összeállitást. Nincs kedvem számokat hamisitani.*
>
> *Frederick* báró ezt azonnal megsürgönyözte kormányának és a tárgyalások megszakadtak.
>
> *Mercier* azt akarja bizonyitani ezzel, hogy *Dreyfus e magatartása az orosz-francia szövetség létrejöttét veszélyeztette.*

Ez tehát, *Mercier* előadása szerint, a *Dreyfus büne.* Tehát csakugyan hazaáruló volt *Dreyfus,* mert *nem akart hazudni.* El kellett őt csukni az Ördögszigetre, mert vonakodott arculütni az igazságot. Rossz katona volt, mert minden izivel az igazsághoz ragaszkodott. Rossz francia volt, mert nem akart fülleuteni. Hazaáruló volt, minthogy nem volt szélhámos, hamisitó, hazug, csaló. Az az ő nagy büne, hogy igaz ember volt.

A többi, civil világ meg fogja bámulni ezt az eddig még nem ösmert uj morált. Párisi tábornok-morál az, akinek nincs kedve az Ördögsziget kényelmével megösmerkedni, kövesse hamar. *Mercier* tábornok morálja s vele a francia vezérkaré kijelölte az utat, amelyet a becsületes francia tapodjon. Becsületes az, aki hazudik. Tisztességes az, aki szélhámos. Hazafi az, aki csal. Derék ember az, aki hamisit. Meglepő egy erkölcstan. Ha ebben a jegyben nevelték a francia tábornokok a hadsereget, akkor nyugodt lehet tőle Európa. Szélhámosokkal még nem nyertek csatákat.

Dreyfus bünének ez az uj felfedezése nagyszerü epopejává növeli a Dreyfus-ügyet. Eddig azt hittük, hogy csak Dreyfus elitélése volt az igazság tragikuma. Most ama tábornok révén megtudtuk, hogy az igazság tragikuma már ott kezdődött, amidőn egy francia kapitány meg merte védelmezni.

Egy ilyen kapitány csakugyan nem illett *Mercier* hadseregébe. El kellett küldeni az Ördögszigetre.

(Dreyfus és védői.)

Rennes, julius 5.

Dreyfusné és *Labori* ma is benn voltak a fogházban Dreyfusnél. A cellában betörés és tüz ellen mentes vasszekrényben tartja Dreyfus azokat az okmányokat, amelyeket védői adtak át neki. Ebbe a szekrénybe már nem férnek bele a semmitőszék tárgyalásairól fölvett jegyzőkönyvek, azért Dreyfusné ma nagyobb vasszekrényt vitetett be a fogházba.

Dreyfusné ellen eddig egyáltalán nem volt semmiféle tüntetés. Amikor a fogházba megy s onnan jön, a közönség tisztelettelteljesen üdvözli. Csak a *fényképészekkel* gyülik meg mindig a baja. A fotografusok egészen a közelébe férkőznek és gépeikkel zaklatják. Az egyik ma, amikor Dreyfusné kijött a fogházból, *kinematografikus* képeket vett föl róla, nagy bosszantására *Havet* tanárnak, Dreyfusné házigazdájának, aki meg akarta kimélni Dreyfusnét az ilyen indiskrécióktól és széles esernyővel eltakarta őt a fotografus elől. (*nwt.*)

Párisz, julius 5.

Labori Rennesből visszatért Párisba. Helyette *Hild* és *Collnod* maradt ott, akik naponként tanulmányozzák *Dreyfus*nál az aktákat. Tegnap megmutatta neki *Labori Darres* nacionalista költőnek versét, melyben az van, hogy *Dreyfus* fölmentése a hadsereg elitélését jelentené. *Dreyfus* erre igy felelt:

> — Bármit mondanak, az *nem változtathat azon a tényen, hogy ártatlan vagyok.* És az igazságosságnak mégis csak győzedelmeskednie kell.

Egy más alkalommal fölkiáltott:

> — Hisz ez egy egész regény! Hogy feledkezhettek meg tisztek ennyire magukról? És vajjon miért? Ez Franciaországra nézve éppen olyan borzasztó, mint magamra. A magam személyét föláldoztam volna hazám nyugalmáért. De gondolnom kellett a magam és az enyéim becsületére is.

Dreyfus elmesélte ügyvédjének, hogy az Ördögszigeten egy alkalommal *veszedelmes gyomorbaja* volt. De azért csak *sózott szalonnát és kenyeret* adtak neki. *Dreyfus*nak ennek folytán kizárólag kenyérből kellett élnie, ha csak a sózott szalonnával nem akarta biztos halálát okozni. Többször mondották neki, hogy a posta levelet hozott számára. De a szegény fogoly hiába várta a leveleket, mert csak néhány nap mulva kapta meg elcsonkitva. Néha hosszu ideig nem kapott levelet, mert nem adták át neki. Ilyenkor igy szólottak hozzá:

> — Lám, már a családja sem akar önről tudni!

Rennes, julius 5.

Demange és *Labori*, akik a Dreyfus-ügyre nézve fontos személyeknek fényképeit, valamint bizonyos iratoknak fényképmásolatait *Dreyfus* cellájában hagyták, hogy a hallottak átgondolásánál némi anyagi segitsége is legyen, azt remélik, hogy *Dreyfus* ma és holnap is oly jó dispozicióban lesz, mint tegnap volt.

Most három napon át *Labori* egyedül fogja meghallgatni azokat a nyilatkozatokat, miket *Dreyfus* a társaival és más emberekkel való érintkezéséről fog tenni, amióta a hadi iskolába belépett. *Demanget* sürgősen Párisba hivták.

(Az uj pör.)

Rennes, julius 5.

A Dreyfus-ügy tárgyalása, miután *Carrière* az ujabb rendelkezésekhez képest minden segitség nélkül dolgozik, *augusztus á-ike előtt aligha fog kezdődni.*

A tárgyalás *tizenhét*, esetleg *husz* napig fog eltartani. Minden további fejlemény *Mercier* és esetleg *Beaurepaire* vallomásaitól függ, amelyeknek az lehetne a következménye, hogy a tárgyalást tanuk kihallgatása céljából felfüggesztik.

Ha *Jouaustot*, akit a hadbiróság elnökévé deszignáltak, julius 14-én tábornokká neveznék ki, *Jourdy* ezredes lesz a hadbiróság elnöke.

Páris, julius 5.

Beaurepaire arra kérte a rennesi haditörvényszék biztosát, hogy *idézze meg tanunak, mert megcáfolhatatlan bizonyitékai vannak Dreyfus bünösségére.*

(A felsült Beaurepaire.)

Páris, julius 5.

Quesnay de Beaurepaire a minap kijelentette, hogy nemsokára ujabb döntő bizonyitékokat fog közzétenni *Dreyfus bünösségéről*. Az illető, akitől a döntő bizonyitékokat meg kellett volna kapnia, ma a párisi *Figaroban Karl* aláirással elmondja, hogy *ő Beaurepairet egyszerűen misztifikálta és bolonddá tartotta.* Megigérte neki, hogy a bizonyitékokat megszerzi, sőt egy utazásra való költség cimén, amely utazást azonban sohasem tette meg, *550 frankot kapott tőle.* A pénzt persze most visszaszolgáltatta. Állitását két levéllel bizonyitja, melyeket *Quesnay de Beaurepairetől* kapott.

Páris, julius 5.

Quesnay de Beaurepaire csufos felsüléséről még a következőket jelentik:

Az a fiatal ember, aki *Beaurepairet* részedte, egy vidám quartier latinbeli diák. *Karl* álnév alatt jelentkezett nála s megigérte neki, hogy három fontos okmanyt bocsát rendelkezésére: Nancy és Metz környékének részletes térképét, a nancyi mozgósitási tervet és Dreyfusnek egy sajátkezü levelét, amely egy magas személyiségnek szól. *Beaurepaire* először 250 frankot adott neki, hogy elutazzék és elhozza az okmányokat, azonfelül chequet adott neki 500 frankról. *Beaurepaire* ezt irja a levelében:

— Nem vagyok gazdag, 750 frankot fizetni nagyon fáj nekem, ellenben könnyen juttathatnék önnek akár 3000 frankot is, ha ön megengedné, hogy ebben az ügyben barátaimhoz forduljak.

A diák tegnap megküldte az egész összeget a becsapott *Beaurepairenak* s irónikus levelet csatolt hozzá. *Beaurepaire* eredeti leveleit ellenben kiszolgáltatta a *Figaronak*, amely azokat ma hü hasonmásban közreadja.

Quesnay de Beaurepaire különben nemrégiben hasonló módon felült egy vidám belga embernek.

(Az orosz attasé szereplése.)

Pétervár, julius 5.

Frederick párisi orosz katonai attasénak közvetetlen küszöbön álló visszahivása nem felel meg a valóságnak. *Frederick* legalább is a Dreyfus-ügy végleges likvidációjáig a helyén marad. Arra, hogy az ügybe aktiv módon, azaz szemmelláthatólag is beleavatkozzék, aligha lesz alkalma; megtörténhetik azonban, hogy a francia köztársaság „legelső tekintélye" szembesittetni óhajtaná őt *Merciervel*, ha ez igéretét teljesitené és csakugyan megmondana *mindent.*

Frederick már hetekkel ezelőtt, egy ujság hire által provokáltatva, nyiltan kijelentette, hogy *ő Dreyfust sohasem mondotta kémnek*, sem közvetve, sem közvetetlenül. Ha a Mercier-féle *minden* szóból az emlitett attasénak nyilatkozatára történhetnék utalás, ugy alatta csak az a megjegyzés érthető, amelyet *Frederick Dreyfus elfogatása hirének behatása alatt tett az akkori hadügyminiszternek jelenlétében.* Megjegyzése körülbelül ez volt:

— Ugy kell neki; én is tudnék egyetmást arról a *crapuleről*....

Frederick e szavakkal, mint ahogy azt azóta minden társának az igazsághoz hiven elmondotta, egy pörre célzott, amelyet 1890-ben a szajnai esküdtszék folytatott egy *Vladimirov* nevü fiatal orosz ellen és amely a vádlottnak — emberölés miatt — elitélésével végződött.

Dreyfus Alfréd, aki az áldozat családjával — egy hölgyről volt szó — jó viszonyban volt, tanuképp hallgattatott ki és az ő vallomása lényegesen hozzájárult ahhoz, hogy az esküdtek a vádlottat elitélték. Legalább az elitélt anyja, *Vladimirovné* asszony igy vélekedett és ily értelemben tett jelentést a párisi orosz nagykövetségnek, amelynek intervencióját kérte. *Fredericks* attasé az ügyet minden részleteben pontosan ismerte és *Dreyfus* Alfréd neve igy igen kellemetlen módon jutott eszébe.

Fredericknek természetesen semmi kifogása nem volna, ha *Mercier* tábornok akár Párisban, akár Rennesben, vagy ahol épp neki tetszik, az ügy állását az itt elmondott igaz szövegben mondaná el. Nem engedné meg azonban az attasé, hogy a tábornok az ő szavait célzatos módon felhasználja. *Mercier* tábornok ezt tudja és igy az ő famózus *minden* szava valószinüleg csak frázis marad.

•

Páris, julius 5.

Duernée, aki annak idején tudvalevőleg összegyüjtötte azokat a teljesen kitalált adatokat, hogy *Dreyfus* veszedelmes játékos és szeretői vannak, tegnap Párisban tüdőgyulladásban *meghalt.* Ő volt a Picquart ellenes hajszának is egyik főmozgatója.

Páris, julius 5.

Az a diszkard, melyet a budapesti polgárok *Picquartnak* küldöttek, ma Párisba érkezett.

A spanyol zavargások.

Budapest, julius 5.

A madridi hivatalos táviró azt jelenti, hogy csönd van egész Hispániában, ez azonban megbizható magánértesülések szerint nem igaz. A zavargás Spanyolország több vidékén ma is épp akkora, mint egy héttel ezelőtt. A nép-mozgalom nem irányul sem a monarkia, sem a fennálló rend ellen, dühét *Villaverde* pénzügyminiszter expozéja keltette fel. És méltán. Az expozé bejelenti, hogy a régi adókat felemeli a kormány, tetejébe pedig ujakat kreál. A hadi szerencsétlenségtől mélyen sujtott ország koldus lakossága most kénytelen lesz adót fizetni só, bor, cukor s más hasonló, minden háztartásban nagy szerepet játszó cikk után. Azonfölül a hadügyi budgetet is indokolatlan módon jóval felemelték. *Polavieja* hadügyminiszter a szárazföldi hadsereg költségvetését 21, a haditengerészetét 3 millió pesetával terheli meg az eddigi budgeten felül. Mindenki azt remélte, hogy Spanyolország, amely elvesztette összes gyarmatait, meg fogja apasztani haderejét, amelyre nem lehet szüksége. Az oktalan budgetemelés a legnagyobb mértékben elkeseritette a népet.

A zavargások tehát a kenyér jegyében folynak. Nem karlista, sem szocialista, sem anarkista természetü ez a forradalmi mozgalom. Éppen azért sok bajt fog a kormánynak okozni.

Barcelona, julius 5.

Tegnap este néhány suhanc *köveket dobált a Santa-Madrona egyház és a jezsuita iskola ablakaira.* Verekedések voltak; a rendőrség és a csendőrség közbelépett és szétoszlatta a tüntetőket. *Három rendőr megsebesült.* A szinház a zavarok miatt zárva maradt. Az est folyamán a rendet helyreállitották.

Frankfurt, julius 5.

Madridból jelentik a *Frankfurter Zeitungnak*: A zavargás egyre tart. A kormány elhatározta, hogy ha nem sikerül mátkként a rendet helyreállitani, *bezárja a cortest* és az alkotmány-biztositékokat felfüggeszti.

Köln, julius 5.

A *Kölnische Zeitungnak* levelezője jelenti Madridból: Bár a kormány titkolja, ujabban *ismét nagy zavargás volt* Barcelona és Reus városokban. A tömeg kővel dobálta az épületeket. A kolostorok kapuit fölgyujtották. *A zavargás egyre terjed.* Sok ember megsebesült.

HIREK.

Budapest, julius 5.

— BUDAPESTI NAPLÓ. Junius 30-án uj előfizetés nyilt a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előfizetése ezen a napon lejárt, méltóztassanak a megujitásról idejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

•

Azoknak a tisztelt előfizetőinknek, kik a nyári hónapok alatt fürdőre vagy nyaralóhelyre szándékoznak menni, vagy pedig hosszabb utra kelnek, szolgáljon szives tudomásul, hogy kiadóhivatalunk, amint a cimváltozásról értesül, nyomban az uj tartózkodási helyre küldi a lapot. Ne méltóztassanak tehát egy rövid levelezőlapnak fölhasználásától akkor se visszariadni, ha a nyári szezon alatt talán többször is változtatják lakásukat. A Budapesti Napló kiadóhivatala minden bejelentésre rögtön intézkedik és szigoruan megfelel a szerkesztőség intencióinak, midőn az a nyári hónapok alatt is állandó érintkezésben óhajt lenni kedves közönségével.

— **Személyi hirek.** *Lajos Szalvátor* főherceg ma délben Prágából Bécsbe utazott. — Gróf *Bülow* külügyminiszter ma délelőtt feleségével *Bécsbe* érkezett és délután a Semmeringre ment. — *Horánszky* Nándor országgyülési képviselő holnap több heti gyógyhasználat végett Karlsbadba utazik. — *Dessewffy* Sándor csanádi püspök ma Temesvárról Budapestre érkezett. Innét a főpap többheti tartózkodásra Karlsbadba utazik.

— **Ferenc Ferdinánd Écskán.** *Nagy-Becskerekről* táviratozza tudósitónk megbizható forrásból, hogy Ferenc Ferdinánd főherceg, aki tavaly több napig Torontálmegyében vadászott, őszszel ismét elmegy Nagy-Becskereken át Écskára, ahol gróf Harnoncourt Félixnek lesz a vendége. Kilátásba helyezték, hogy Lajos Győző főherceg is vele jön.

— **A Budapesti Napló almanachja.** A *Budapesti Napló* szerkesztősége ebben az esztendőben már két almanachchal szolgált közönségének. A harmadik kötetet, amely a legutóbbi hónapok eseményeit kiséri nyomon irásban és képekben, *a napokban kapják olvasóink.* Formás könyv lesz, tele érdekes dolgokkal. Október elején követi azután a negyedik, utolsó kötet. Valamennyi előfizetőnknek megküldjük. Természetesen az ujonnan belépőknek is.

— **Petőfi halálának évfordulója.** *Rátkay* László, országgyülési képviselő tegnapi interpellációjában azt mondta, hogy Petőfi 1849. julius 30-ikán esett el a segesvári csatában. Más vélemény szerint a költő julius 31-ikén délután halt meg a fehéregyházi sikon. Julius 30-ikán reggel még Marosvásárhelyen volt s Görög Károlynál hált. Innen a reggeli órákban ment tovább Bem tábornok nyomában és még aznap, tehát julius 30-ikán Székely-Keresztuna érkezett, ahol Bemmel találkozott. Bem a Matskássy-kastélyba volt szállva, Petőfi pedig Varga Zsigmond házában; ott is aludt és julius 31-ikén, kedden reggel öt órakor kelt föl. Hatodfél órakor a házigazda szép leánya, *Varga* Rózsa reggelivel kinálta meg: de Petőfi nem tudott enni, mert Bem már elhagyta Keresztunt és ő utána akart sietni. Az utolsó pillanatban a szép házikisasszony fölkérte a költőt, hogy szavalja el valamelyik költeményét. Petőfi nagyon szerette verseit szavalni és valami csodás sejtelem sugallatára a fiatal leánynak az „Egy gondolat bánt engemet" cimü rapszódiáját szavalta el. Julius 31-ikén reggel hét órakor Héjasfalván volt Petőfi, ahol utólérte Bemet és az ő társaságában reggel nyolc óra tájban hallotta az első ágyuszót. Fejéregyházára Petőfi nyolc óra után érkezett.

— **Egyházi kinevezések.** A király az egri főkáptalanban *Stephanovszky* Sándor cimzetes apát, legidősb mesterkanonoknak a pankotai főesperességre való fokozatos előléptetését jóváhagyván, az ekként megüresedő utolsóelőtti mesterkanonokságra *Katinszky* Gyula tiszteletbeli kanonok és egyházmegyei tanfelügyelőt, — *Foltin* János kanonok, egervárosi plébánosnak, eme plébániai hivatal viselésétől való felmentése mellett, — az egervárosi lelkészséggel egyesitett utolsó mesterkanonokságra pedig *Krassy* Bodog cimzetes apát, gyöngyösi felsővárosi plébánost, továbbá ugyanazon főkáptalannál *Hován* József pásztói plébánost, *Bányász* Sándor alesperes és polgári plébánost és dr. *Kerekes* Arvéd jogliceumi tanárt tiszteletbeli kanonokokká, *Slotz* Károly nagyhöflányi plébánost a győri székeskáptalan tiszteletbeli kanonokává nevezte ki.

— **Radó Kálmánnak** holnap *Répcelakon* végbemenő temetésén a kormányt *Gromon* Dezső államtitkár valóságos belső titkos tanácsos fogja képviselni. A *győr-sopron-ebenfurti vasuttársaság*, amelynek a megboldogult elnöke volt, a temetés után különvonatot indit Sopronba és onnét Győrbe, amely különvonat csatlakozik a magyar államvasutak reggeli 6 óra 40 perckor Budapestre érkező 7. számu személyvonatához.

— **A tenger.** Temet a tenger. A végtelenségbe, a nagy mozgó vizekbe belehal a mult, minden csillogó gyönyörüségével és minden megfakult ábrándjával együtt. Kis emberek, nagy emberek viszik ebbe a zugó kietlenségbe a maguk keservét. Népeken uralkodó nagy királynő is igy temetgette egykor a fia emlékét. Most pedig egy másik császárnét visz a hajó a vizekre — feledni. *Eugénia* császárnő megy most, folytatni a nagy bolyongást, az örökös utazást a temető felé. A Thistle nevü yacht utra készen várja...

— **Los von Rom!** Schönererék most közzéteszik azoknak az osztrák-németeknek a mérlegét, akik az ő sokat emlegetett akciójuk következtében a katolikus hitről az ágostai evangelikus felekezethez csatlakoztak. A tartományok közt a legtöbb prozelitát neveltek (1390) Csehországban, ezután következik mindjárt Alsó-Ausztria 1023 hitehagyottal, Stájerország 368-cal, még Hoffer András hazájában is akadt negyvenegy ember, aki a *Wacht am Rhein* hangjai közt elszakadt Ausztria államvallásától.

— **A tanuszerzés egynémely kellemetlenségei.** Beaurepaire urat csunyán becsapta egy furfangos dreyfusista. Beaurepaire ur azonban olyan irtózatos nagy szamár, hogy nem is volt nehéz a vicc. Valami derék ember elment hozzá s azt mondta neki, hogy van ám bizonyiték Dreyfus ellen bőven, de mennyi . . . csak utána kell járni s tudni kell a módját annak, hogy hogyan jut hozzá az ember. S igért neki nagyon sok, feltétlenül hiteles biztositékot, — ha ad egy kis utiköltséget, amivel összeszedheti az irásokat. Beaurepaire ur fizetett, mint a köles. Ötszázötven frankja bánja már az üzletet s most már bánja is alaposan, mert kiderült a hecc. Ez idő szerint ezen az ostoba, nagyképü és gonosz emberen mulat Páris. Az ármányos Figaróban ugyanis Karl aláirással cikk jelent meg, amiben első betütől az utolsóig el van mondva a történet. Karl az okmányszerző, ötszázötven frankos ember s hogy Karl nem hazudik, annak két olyan levél a bizonysága, amit Beaurepaire irt hozzá. A Figaro persze megtette azt a szivességet, hogy ezeket a levelcket is szóról szóra s hüséges cinkográfiai másolatban kiadta. S a legkomikusabb az, hogy Beaurepaire ur a Karl bizonyitékaival akarta Rennesben tönkretenni Dreyfust.

— **Kard-affér.** Tegnap este az *uj-szőnyi* vasuti állomás éttermében nagy botrányt provokált két katonatiszt. A legujabb kardafférto lovagias uton már befejezték, lehetetlen azonban, hogy a katonai hatóság a maga részéről befejezettnek tekintse a dolgot.

Komáromból jelenti tudósitónk: Tegnap este a székesfehérvár-bécsi vonattal egy ifju uriember utazott át édes atyjával *Uj-Szőny* állomáson. Az apa és fiu Bécs felé igyekeztek. A vonat berobogott az állomásra s néhány percig időzött ott, hogy az átmeneti kocsikat átcsatolják. Ezt az alkalmat felhasználva, az ifju kiugrott egy első osztályu átmeneti kocsiból, hogy magának az étteremben cigarettát vásároljon. Édes atyját elszenderülve hagyta a kocsiban. Az étteremben két vadászezredbeli tiszt mulatott nőtársaságban. A mikor az ifju uriember az étterembe lépett, az egyik vadásztiszt, aki főhadnagyi rangot visel, felugrott az asztaltól s e szavakkal lépett elébe:

— *Vegye le az ur a kalapját, különben rögtön leütöm a fejéről.*

A fiatal ember, megbotránkozva ezen a hangon, kijelentette, hogy ő nyilvános korcsma-helyiségbe lépett, a hol nem tartozik a kalapját levenni. A főhadnagy erre szó nélkül *leütötte a fiatal ember kalapját.* A megsértett fiatalember erre a nem várt **támadásra** *pofonütötte a főhadnagyot.* A másik főhadnagy ezt látva, kardot rántott és bajtársa segélyére rohant. A megtámadott sem vesztette el lélekjelenlétét s széket ragadva, azzal védekezett a kardcsapások ellen. Percekig tartott a küzdelem nélkül, hogy az ifju megsebesült volna. Harc közben végre az étterem nyitott a tájához ért, kiugrott azon s egyenesen a kocsiba sietett, hogy édesatyjának elmondja a történteket. Néhány perc mulva apa és fiu karöltve léptek ki a kocsiból s egyenesen az étterem felé siettek. Az apa e szavakkal lépett a tisztek elé:

— *Báró Fiáth, Fejérmegye főispánja vagyok, ez pedig a fiam, ifjabb báró Fiáth Pál.*

A főispán fiával együtt, rögtön megszakitotta az utazását s a tisztek neve után tudakozódott. Az egyik: *Heidler* vadászfőhadnagy, a másik *Ambrosics* hadnagynak mutatkozott be. A főispán néhány sürgönyt adott föl a vasuti állomáson s aztán fiával együtt visszautazott oda, ahonnét elindultak: *Székesfehérvárra.*

A botrányos kard-affért ma este hat órakor lovagias uton elintézték. Báró *Fiáth* Pál az *uj-szőnyi* vadászszázlóalj kaszárnyájában kardpárbajt vivott *Heidler* főhadnagygyal és *Ambrosits* hadnagygyal. Először Heidlerrel állt szemben, sebesülés egyik részről sem történt. Azután Ambrositscsal vivott báró Fiáth és *Ambrosits a felső karján kapott egy vágást,* mire a párbaj véget ért.

A párbajok lefolyása alatt báró Fiáth főispán az uj-szőnyi kaszárnyában, a vivóterem egy szomszédos szobájában tartózkodott.

— **Házasságok.** Dr. *Kovács* Jenő, székesfővárosi árvaszéki fogalmazó eljegyezte *Liebold* Lujza kisasszonyt, *Berkes* Imre főrealiskolai tanár leányat Budapesten.

Ujvári Péter, a *Szegedi Hiradó* belső dolgozótársa eljegyezte *Frank* Janka kisasszonyt Félegyházáról.

Pauk Ödön magánhivatalnok Fiuméből eljegyezte *Honig* Emma kisasszonyt, *Honig* David leányat Marcalban.

Halász Ignác karcagi gabonakereskedő eljegyezte *Mathéser* Malvin kisasszonyt Homokról.

— **Pusztitó jégeső.** *Sopronból* táviratozzák, hogy ott iszonyu jégeső verte el a vetéseket. Tojásnagyságu jég esett és az egész termést elpusztitotta. A szőlőkben is igen nagy kárt tett a jég.

— **A szecessziós ruha.** Egy hölgytől, aki bizonynyal fiatal és — amint joggal fölteszszük, — csinos is, a következő levelet kaptuk:

Igen tisztelt Szerkesztő Uram!

Még sohase vettem igénybe az ön hirlapirói szolgálatkészségét; de ezuttal már csakugyan terhére kell esnem. Hallgassa csak meg, hogy mi történt velem tegnap. Sétálni megyek és rajtam van a fekete ruha a sárga pikésávokkal és a volantos szoknyával. Egyszerre csak nagy feltünést keltek toalettemmel az utcán, — mondhatom magának, hogy el se képzelheti. Az emberek utánam futottak, nevetgéltek és valami *piszkos kis suszterinas* hangosan kiáltotta:

— *Miféle szecesszió!*

Néhány uracs pedig fixirozni kezdett, és orrhangon motyogott:

— *Ni, ce a fin de siècle-ruha.*

No lássa, igy vagyunk.

Olyan kis város ez a Budapest, hogy egy magános hölgy valamivel apartebb ruhában a szokottnál nem mehet végig bántalmatlanul az utcán. Kérem, tegyen valamit!

Üdvözli

X. Y.

Ehhez a levélhez semmiféle kommentárt se füzünk. Nekünk csak az a szurtos kis suszterinas tetszik, aki azt orditotta:

— *Miféle szecesszió!*

— **Panem et circenses.** A hanyatló Rómában kidülledt szemü, rongyos tömegek orditottak valamikor az előkelő Via Appián. Kenyeret és látványosságot követeltek.

Valami örökösen visszatérő emberi törvény lehet az, hogy most, az elmuló század utolsó napjaiban, mikor készülő forradalmak tüze sistereg és bőg a föld gyomrában, megint a Via Appia rongyos tömege hajszolódik az utakon s félelmes éhségében orditja a minden forradalmak örök jelszavát: Pauem et circenses!

Meg kell érteni az erjedő idők szükségleteit s ahol kenyeret kérnek ma, ott nem csak a nagyeszü kenyérsütőkre, hanem a nagyeszü impresszáriókra is szükség van. A romantikus párisi nyomor soha sem riaszthatott meg senkit annyira, mint most, mikor öles plakátok az „óriás szinház" megnyitását orditják le a Boulevardok hirdető oszlopairól. *Bolossy-Királyfy* a Panem et Circentes elméletét érezhette meg, amikor Párisban a Porte-Mailloton *tizezer négyszög méternyi területen* szinházat épittetett. Olyan szinházat, melyben *másfél ezer szinész hat ezer embert* szédithet el elmult idők ragyogó látványosságával s amelyben már már nem elégesznek meg az emberi szenvedélyek végzetes tombolásával, hanem barmokat, nehéz, hadi barmokat, vérengző, fanatikus hadseregeket, tengeri csaták rémségeit viszik az éhséget feledni akaró, rongyos tömegek elé. Az uj óriás-szinház tulajdonosának bevételei fognak figyelmeztetni arra, hogy komolyan meg kell e riadnunk, ha majd a modern Rómák széles utain is azt orditják: Panem et Circenses!

— **A Sefta medvéje.** Az aradi járásbiróság egy kis ingyen komédiához jut holnap. Medvét fognak táncoltatni a biróság szine előtt. Aki táncoltatná, annak nem tréfa a dolog, hanem nagyon is komoly s talán ezért ereszkedik le odáig a méltóságból a biróság, hogy publikuma legyen a produkciónak. Pörről van szó persze. Egy Mariankovics Sefta nevezetü szerb medvét vásárolt az állatseregletből. Faluról falura akart vele járni s addig táncoltatni a mackót, mig behozza az ebédre, vacsorára meg a pálinkára valót. A vásár után rögtön meg is próbalta, hogy vajjon tud-e táncolni a medve. Dehogy tudott, hajlandósága se volt rá, sőt amint a panaszban ez értelmesen el van mondva, sántitott és bőgött. Ilyenformán kétségbe se vonható az, hogy a medve nem termett a táncmulatságra. A szegény Sefta erre állatorvoshoz cammogott a medvéjével s megvizitáltatta. A tudós ur kideritette, hogy az állat hátsó lábán, éppen azon, amire a táncban szüksége van, gyógyithatatlan, raktermészetü betegség van. Mit tehetett volna egyebet az igy póruljárt vásáros, mint hogy visszakövetelte a pénzét a menazsériában. A menazsériás azonban rá se hederitett — s pör lett a dologból. Most aztán majd a biró mondja meg, hogy tánc nélkül is pénzt ér-e a medve vagy csak táncczal.

— **Halálozás.** *Maurer* Henrik államvasuti hivatalnok julius 3-ikán meghalt negyvenharom éves korában Budapesten.

— **Leégett gőzmalom.** Zentáról táviratozza tudósitónk: A *tornyosi* Buzássy-féle hengermalom tegnap teljesen leégett. A tüz vigyázatlanság folytán keletkezett.

— **Időjárás.** Az országos metereologiai intézet julius 5-iki jelentése: Tegnap csupán szórványosan voltak esők. 1—5 mm. esett: Árvaalja, Selmecbánya, Kistarcal, Magyar-Óvár, Sopron, Herény, Csáktornya, Zágrab, Károlyváros, Debrecen, 7 mm. esett Egerben (zivatarral). A hőmérséklet többnyire emelkedett, az ég változó felhőzetü.

— **Akinek még soha egy krajcárja se volt.** Az ungvári regimenthez bevonultak az uj bakák s köztük egy rutén legény, nagy, csontos, szikár fiu, aki nagyot nézett a puskán, a bajonetten, a katonaruhán is, meg körül a sok nagy házon . . . Sohase látott effélét. Öt napi katona volt már, amikor sorjába állitották őket valamennyiüket a folyosón s mindeniknek apró kerek vasakat nyomtak a markába. Némelyiknek sok feketét, másiknak csak kevés fehéret . . . S minden baka zsebrevágta a kis vasakat. A rutén fiu pedig csak bámult, hogy ugyan mire való ez, meg is kérdezte végre egy pajtását. Az fölvilágositotta, hogy a kis kerek holmit pénznek vevezi a világ s arra valók, hogy a boltban, meg a kofáknál vásárolni lehessen velük. No még ilyet se hallott a szegény fiu s várta, hogy a többi mit csinál. Hogy majd utánuk csinálja ő is. A többiek lementek a kantinba. Egyik pálinkát ivott, a másik szalonnát vagy turót vásárolt. Ő is odament a pudlihoz s kissé remegve is attól, hogy talán csak viccelnek vele, vásárolt valamit. Adtak neki, amit kért, mire ő odaadta az egész ötnapi lénungot a kantinosnak. Lassan-lassan érttették meg vele, hogy a harminc krajcárból még vagy huszonnégyet visszakap s hogy a fehér pénz többet ér, mint a fekete . . . Nem igen hitte, egyáltalában nem igen akarta elhinni a dolgot s künn a folyosón ujra elővette a pénzeit s forgatta, nézegette — és csóválta a fejét . . . — Érdekes, hogy mi minden van a világon . . . De az a világ is érdekes és keserves lehet, ahonnan ilyen husz esztendős fiu kerül a mi világunkba.

— **Bővitett és javitott kiadás** Egy Deréki Antal nevezetü vidéki szinész még az elmult esztendőben drámát irt ezen a cimen: *Dreyfus kapitány.* Hej de sok könny patakzott vasárnap délutánonkint, amikor a népies dráma szinrekerült s Fenyéri Mór a tanuja annak, hogy szép volt a darab, mert őt Debrecenben majd hogy alaposan megagyabugyálták, miután Paty du Clam szerepében végigjárta a hitványságok minden skáláját — rövid másfélóra lefolyása alatt. A darab azonban idők multán elavult. Vagy az események siettek tulságosan, vagy a darab iratott meg igen korán, szóval: ma már nem jó. Ott végződik, hogy talán ad reviziót a jó isten — s már adott is. Nehogy azonban e miatt hiányos legyen a müsor, az uj aradi aréna direktora még két képet iratott a darabhoz. Az egyik ez: a Sfax elindulása az Ördögszigetről, a másik pedig az a jelenet, amikor Dreyfus a feleségével találkozik! Most már megint használható a darab — egy ideig. De aztán ujra irni kell hozzá egy-két felvonást.

— **Szegény gyermekek gyógyitása.** A *lipiki gyermek-gyógyitóintézet*ben még néhány féldijas hely görvélykóros, angolkóros, vagy vérszegény gyermekekkel töltendő be. Azok a szülők, gyámok, intézeti, alapitványi vagy egyesületi igazgatóságok, akik gyermekeik, illetve gyámoltjaik részére a lipiki gyógyitást biztositani óhajtják, sjánlatukkal vagy *Lipik* igazgatóságához, vagy Budapesten dr. *Radó* Lipóthoz forduljanak.

— **Éljen az átszámitó statisztika!** E. *Giraudet,* párisi tánctanár kiszámitotta, hogy mekkora távolságot futna be egy jó táncos, ha a helyett, hogy körben forogna egy helyben, tovább menne, vagy tovább szaladna. Mig valaki megtanulja a négy legdivatosabb táncot: keringőt, polkát, mazurkát és schottischt, 19,850 fordulatot tesz, amely egyenlő 136,200 lábmozdulattal, vagyis 21,700 lépéssel. Egy szorgalmas tánctanár husz év alatt a következő mozdulatokat végzi: naponként 5 órát keringőzik, tehát 89 millió 60.000 fordulatot végez; 2 órai polka 17 millió 520,000 fordulatot ad; két órai mazurka 14 millió 892.000-et és egy órai schottisch 3 millió 796.000 fordulatot. Ebből következik, hogy a tánczmester husz esztendős pályája alatt 178.120 kilométer valcert futott be, 35,040 kilométer polkát, 59,568 kilométer mazurkát és 17,520 kilométer schottischt. Összesen tehát 290.248 kilométert.

A 290.248 kilométernyi pályafutás átszámitva: 3,467.967 kilogramm szőlő-cefre, 6,394.801 liter kékgálicoldat, 437.005 korinthusi oszlop, 76,435.003 darab láncköveztetés.

*

Giraudet urat — mint egy éjjeli telegramm jelenti — bevitték az őrültek házába.

— **Szocialista népgyülés.** A fővárosi szocialista munkások ma este nyolc órakor a Diana-kertben körülbelül ezeren zajos népgyülést tartottak. A népgyülésen *Groszmann* Miksa elnökölt. *Weltner* Jakab volt a gyülés napirendjének előadója. Azt mondta, hogy Széll Kálmán a törvény, jog, igazság jelszavát hangoztatta miniszterelnöki programmbeszédjében, de a munkásokkal ma is jogtalanul, törvénytelenül és igazságtalanul bánnak, a hatóság most is üldözi a szocialdemokrata partot. Arra hivta fel a megjelenteket, hogy tanuljanak a belga munkásoktól. *Izrael* Jakab szerint a magyarországi munkások is ezentul kint az utcán fogják hirdetni, hogy nincs törvény, nincs jog és nincs igazság. *Groszmann* Miksa szavai után a munkások rendben oszlottak szét.

— **Halálos végű kirándulás.** *Német-Lipcséről* borzasztó szerencsétlenségről ad hirt levelezőnk. Vasárnap *Urbanovics* György német-lipcsei földbirtokos a Lucski fürdőbe akart kocsizni feleségével, két gyermekével és *Zarevuczky* Anna nevü tizenhét éves leányrokonával. Hogy a nagy-olaszi Vág-hidon át vezető utjokat megröviditsék, neki vágtattak a Vág megáradt vizének. Már a tulsó partnál jártak, amikor a kocsi eleje hirtelen mintegy két méternyi mélységbe zökkent, minek következtében a kocsi kettészakadt. A hátul ülő Urbanovics két kis gyermekét a partra dobta, maga pedig nagy kinlódás után a feleségével szintén a partra uszott. Ellenben a kocsi elején ülő Zarevuczky-leányt és a kocsist lovastól elragadta az ár. A lovak az ár mentén sértetlenül megmenekültek. A közeli falvakból elősietö emberek csolnakokon igyekeztek a leányt és a kocsist kifogni, de eredménytelenül. A kocsis holttestét végre tegnap vetette ki a viz a Lazi pusztán, a szerencsétlen leány holttestére még nem akadtak rá.

— **Öngyilkos ügyvéd.** *Lembergből* jelentik, hogy dr. *Szydlowski* Henrik ismert nevü ügyvéd, a lengyel nemzeti szinháznak volt igazgatója, a mult éjszaka öngyilkosságot követett el. Arzénikummal mérgezte meg magát a lakásán s ma reggel hét órakor a szolgája felöltözötten eszméletlen állapotban találta dolgozó szobája kerevetén. Dr. Powlikowski városi orvost hivták hozzá s az a mentő-egyesület orvosaival hozzálátott, hogy eszméletre keltse, de fáradozásai hiábavalók voltak. Dr. Szydlowski, aki agglegény volt, az elmult éjszakát azzal töltötte, hogy leveket irt testvérének dr. Szydlowski Taddeusnak és családja többi tagjainak, továbbá Szárkowski és dr. Löwenstein képviselőknek. Egész nap nem tért magához az öngyilkos s most halálán van. Ugy ő ellene, mint a bátyja ellen, aki az öngyilkosság hirére megjött, de csakhamar el is utazott, fegyelmi eljárás van folyamatban az ügyvédi kamara előtt. Az öngyilkosság még nagyobb feltünést keltett, mint annak idején a Kryzanowski ügyvédé.

— **Meggyilkolt kanászok.** *Nagy-Becskerekről* táviratozzák, hogy a torontáli *Csóka* községben *Szécsi* János kanászt és két fiát éjjel ismeretlen tettesek meggyilkolták. Álmukban lepték meg őket s átmetszették torkukat. A csendőrség kutat. Valószinüleg bosszu működött.

— **A nemzetközi cheque-hamisitók.** A nemzetközi cheque-hamisitók ügyében még folyton tart a nyomozás. *Cohnert* József, a hamisitók vezére, erősen tagad és néhány olyan bizonyitékkal hozakodott már elő, amely gyöngitette az ellene támasztott gyanuokokat. A Länder-bank párisi fiókja tudvalevőleg 150.000 frankot, a rotterdami hollandi bank 50.000 frankot és a londoni County-bank is 50.000 frankot fizetett ki ezekre a hamis chequekre. *Aronovics* Józsefet, a *Jeschek* és társa czég könyvelőjét a hamisitások fölfedezése után azonnal letartóztatták, mert rábizonyult, hogy abból a chequekönyvből, amelyhez ő is könnyen hozzájuthatott, több lap hiányzik. A brailai rendőrség nyomozásának eredményei szerint Aronovics összeköttetésben állott Cohnerttel, aki hosszabb ideig tartózkodott ottan. Freiburgből jelentik, hogy Cohner erősen tagadja bünrészességét és bár tagadása nem sokat használt, a nyomozás adatai mégis, mintha ártatlansága mellett szólnának. Teljesen elüt a személyleirása annak az embernek a külsejétől, a ki Párisban, Londonban és Rotterdamban a hamis chequeket beváltás céljából a bankoknál bemutatta. Kimutatta, hogy a hamis chequek bemutatása napján egészen másfelé járt, messze azoktól a városoktól, a hol a csalások végbementek. Mindamellett aligha tiszta a lelkiismerete, ha mindjárt ártatlan is ebben a hamisitásokban, mert, a mint kitudódott, Kölnben Londonig váltott jegyet, de néhány állomás mellett elhaladva, már kiszállt és jegyét eldobta. Kitünt továbbá, hogy már okmányt is hamisitott. 1898-ban pedig a hannoveri törvényszék csalás miatt több havi fogházra itélte, sőt már több izben volt baja a bécsi büntető biróságokkal is.

*

A Keleti Értesitőnek jelentik Bukarestből, hogy a Freiburgban letartóztatott Cohnert, akit azzal gyanusitottak, hogy ő követte el a Jeschets és társa brailai bankcég kárára a checkhamisitást, teljesen ártatlan, mert már *nyomára jöttek a valódi tettesnek.* A hamisitott checkek alapján egy Agathe Konstantin nevü egyén szedte fel a pénzt a Länder bank párisi fiókjánál, az anversi központi banknál, a rotterdami banknál és a londoni London et Country banknál. A napokban Berlinből, mint kézbesitetlen visszaérkezett egy levél, mely Agathe Konstantin nevére volt cimezve. A levélben a német nemzeti bankra kiállitott 80,000 márkás hamisitott checket találtak. Ez az oka, hogy a német banknál nem hajtották végre a tervezett csalást. A checkhez való kisérő levelet egy Marzola nevü egyén irta, aki a vizsgálatnál bevallotta, hogy ő a Jeschek bankház egy Theologu nevü hivatalnoka fivérének kérésére irta a levelet és küldte azt ajánlottan Berlinbe. Theologu ellen már kezdetben irányult a gyanu; sikerült azonban ezt magáról elháritani, amiben különösen Cohner szökése nagyon segitségére volt. Theologu neszét vévén a dolognak, Brailából megszökött; a rendőrség azonban nyomában van. Marzolat vizsgálati fogságba helyezték.

— **Meggyilkolt özvegyasszony.** *Bécsből* táviratozza tudósitónk, hogy a Wilner-Strasse 87-dik számu házban ma reggel meggyilkolva találták *Preusendanz* Jusztint, egy vámhivatalnok hatvannégy éves özvegyét. A szerencsétlen asszony holtteste iszonyuan el volt csonkitva, többek közt az orrát is levágták. A lakásban nagy a rendetlenség, a szekrényeket föltörték, amiből megállapitották, hogy rablógyilkosság történt. A rendőrorvos konstatálta, hogy már két nappal ezelőtt gyilkolták meg Preusendanznét. A gyanu rögtön arra a fiatalemberre fordult, aki *Heckl* Tivadar néven az özvegyasszonynál lakott. Mérnökgyakornoknak mondta magát és azt állitotta, hogy *Beireuth*be való. Bizonyosan megtudta, hogy az öregasszony pénzt rejteget lakásán s elhatározta, hogy megöli az asszonyt. A gyanusitott fiatalembert reggel sehol sem találták. Este felé azonban a hetedik kerületben a *Zieglergassében* felismerte egy rendőr az után a személyleirás után, amelyet a rendőrség minden alkalmazottjával közöltek. A gyilkost még inkább felismerhetővé tette az, hogy az arca egészen össze-vissza volt karmolva. A rendőrségen mindent tagadott, de később, amikor megmotozás közben észrevették, hogy a Jäger-inge csupa vér, töredelmesen bevallotta tettét. Eleinte *Kern* Ernőnek mondotta magát a gyilkos, de egy nyakravalóról, amelyet szállásadónője varrt, agnoszkálták benne *Weber* Károlyt. Nürnbergben született és ott mekanikus volt. A rendőrség még nem tudja, hogy a gyilkos kirabolta-e áldozatát. Kiderült, hogy a gyilkost nem hivják *Heckl* Tivadarnak. *Heckl* Tivadart néhány nappal ezelőtt Pozsonyban, mint katonaszökevényt letartóztatták. A gyilkos, csak a vizsgálat félrevezetése végett vette föl Heckl nevét. A legujabb bécsi távirat szerint a gyilkos egy nürnbergi postakiadó fia. Vallomása szerint vasárnap a meggyilkolt özvegygyel a lakbér miatt hevesen összeszólalkozott. Weber aközben elővette zsebkését és mintegy őrületben leszurta az asszonyt.

— **Öngyilkosság.** *Ziegel* János asztalosleg*é*ny ma este tiz órakor a Peterdi-utca 14-ik szám alatt levő lakásán sziven lőtte magát és meghalt. Az öngyilkosság oka ismeretlen.

— **Letartóztatott anarkista.** *Triesztből* táviratozzak, hogy tegnap este a tőzsdepiacon *Romboli* Hugó filippopoliszi anarkistát letartóztatták. Két utlevelet találtak nála.

— **Testvérgyilkosság.** *Nyiregyházáról* táviratozza tudósitónk: *Simkovics* Lajos szabósegéd folytonos civakodásban élt *Simkovics* Dániel nevü kereskedő batyjával. A civakodás odáig fajult, hogy tegnap éjjel a szabósegéd doronggal addig verte batyját, mig ki nem adta lelkét. A tettest még az éjjel elfogták, Simkovics Lajos be is ismerte tettét.

— **A beszélő ujság.** A *Telefon Hirmondó*, hogy hallgatói a holt szezonban se maradjanak zenei szórakozás nélkül, naponta délután fél 5 órától 7-ig a *honvédzenekar* hangversenyét, este 8 órától 11 óráig pedig felváltva két *cigánybanda* és egy *katonai zenekar* játékát közvetiti. — A *Dreyfus-ügy*, továbbá a *belga*, *spanyol* és *olasz zavarok* ujabb fordulataira való tekintettel a *Telefon Hirmondó* szerkesztőségében naponta este 11 óráig tartanak inspekciót s az érkező érdekes táviratokat azonnal felolvastatják. Az ilyen felolvasásokra mindig *riadójel* hivja fel a figyelmet.

(x) **Ha őszül a haja**, vegyen Hair-regenerátort 1 forintért Zoltán B. gyógyszertárában (Budapest, Nagykorona-utca 23.), ettől a haj eredeti szinét visszanyeri.

„Hát igyunk, Harden ur!"

— Egy pokoli indiskréció. —

Budapest, julius 5.

Tulajdonképpen haragszom *Harden* urra, a *Zukunft* szerkesztőjére és pedig azért, mert lapjától megvonták a magyar postán a szállitási jogot, tehát okvetlenül nagyot vétheteit az én imádott hazám ellen. Ha jól emlékszem, valami zöldszász förmedvényt adott ki a magyar „elnyomás" ellen. Igaz ugyan, hogy ha erre a cikkre valaki beküld neki egy választ, amelyben azt a zöldszászt és Harden urat magát is leszamarazzák és ha ez a válasz szellemesen iródott meg, a *Zukunft* szerkesztője van az az ember, aki vonakodás nélkül leközli. Nagyon különc ember, de azért haragudnunk kell rá...

Hanem mostanság roppantul nehezemre esik, hogy rá haragudjam. Mert nagy becsületet szerzett a pennának, annak a kis téntás szerszámnak, amelynek magam vagyok a legalázatosabb szolgája. Megmutatta a rengeteg hatalmát annak a kis hegyes jószágnak, amint beleszurta a hatalmas német császár szivének kellő közepébe, ott meg is forgatta, ugy hogy ez az ajkába harapott, de meg se mukkanhatott. Nagy császár és igaz ember ugyan ez a II. Vilmos még akkor is, amikor ellenmondásra kényszerit, — és ime mégis örülök neki, hogy ez a vézna, ideges kis ujságiró megmutatta neki, hogy a toll is valami.

II. Vilmos császár és *Harden* Miksa, *Bismarck* pennája, — mondhatni, hogy személyes ellenségek. *Hardennak* állandó foglalkozása a felségsértés, a melyért kétféleképpen bünhődik. Ha ugy követte el, hogy rá lehet olvasni a paragrafust, akkor a kazamattákba vándorol, — ha pedig nem, akkor *Vilmos* császár irodalmilag áll rajta boszut: *Lauff* őrnagy urral, az udvari drámairóval darabot irat, a melyben *Hardent* „Porkeles" név alatt utálatos torzképben mutatják be.

Most pedig olyasmit követett el *Harden*, a miért majd neki ujra „Porkeles" jár ki. Valami régebbi felségsértés miatt a weichselmündei várbörtönbe kellett bevonulnia és mielőtt átlépte a börtön küszöbét, a nyomdászgyereknek a *Zukunft* legközelebbi számára egy cikket adott át, amely egy steinbergi boros üveg meséjét mondja el. Nagyon kédves mese és vagyon is némi köze a históriához.

A császár és Bismarck haragban voltak. Bismarck, amikor elbocsátották, hatalmas fenyegetéssel emelte ökleit. És a Szász Erdőből olyan beszédek hangzottak elő, hogy a lojális emberek haja az ég felé meredt. Ugy tetszett, hogy nem lehet többé eljutni Friedrichsruhból Berlinbe és innen oda. Akkortájt beteg lett Bismarck. A német császár Kőszegről, ahol éppen királyunk vendége volt a hadgyakorlaton, részvétét küldte el neki. Majd Brémából Bismarck Vilmos utján sokszor és melegen üdvözölte a vasembert. A császár csak ugy loste az alkalmat, hogy a kancellárnak kedveskedjék. Végre —

Igen, végre 1894. január 22-én egy üveg steinbergi kabinetet küldött a betegnek. *Vilmos* császár oly fontosnak tartotta ezt a tényt, hogy a *Reichsanzeiger* hivatalosan tudtára adta a világnak. Néhány nap multa Bismarcknak számtalan sürgető meghivásra Berlinbe kellett mennie, ahol a császár minden lehetőt elkövetett, hogy megértesse a világgal, hogy kibékült a birodalom megalapitójával. És *Bismarck* is barátságot mutatott.

Pedig, mi történt?! Ki itta meg a steinbergit, a kiengesztelődés áldomásborát? *Bismarck* maga, vagy talán fiai is? Óh nem!

Az udvaroncok meg fognak rémülni, hogy *Bismarck* azt a hires flaskót a felségsértő *Hardennel* üritette ki.

— *Hát igyuk meg együtt ezt a császári bort, Harden ur*, — mondta a meghivásban a nagy öreg — *hiszen ön éppen olyan jót akar a császárral, mint én!*

... Ezt a históriát mondta el *Harden* a *Zukunft*ban, mielőtt bement a börtönbe, hogy felségsértéséért lakoljon.

Porkeles!

X.

LODEN	Iskola-öltöny	8.50
LODEN	Fiu-mencsikoff	7.—
LODEN	Férfi-köpeny	12.—
LODEN	Kocsis-köpeny	10.—
LODEN	Havelok	8.—
LODEN	Rövid kabát	8.—
LODEN	Vadász-öltöny	16.—
LODEN	Turista-öltöny	14.—
LODEN	Sacco vattával bélelve	6.—
LODEN	Szőrme-sacco	10.—
LODEN	Vadász-sacco	9.—
LODEN	Vadász-bunda	18.—
LODEN	Kocsis-bunda	20 —
LODEN	Utazó-bunda	35.—
LODEN	Szőrme-mencsikoff	40.—
LODEN	Gazdászati bunda	16.—

RENDELJENEK CSAK

a „TIROLI"-nál

JUSTITZ LEOPOLD

speciálista loden-öltönyökben

Bécs, IX., Währingerstrasse 48,

Mintákat és képes árjegyzékeket ingyen és bérmentve.

„L'affaire."

Genua, julius 5.

L'affaire de Dreyfus! — Végig utazva fél Európán, mindenütt ez a jelszó kisért. A vasuti kupékban, tengeri hajókon, a hotelek szalonjaiban, Hollandia, Anglia, Francia- és Olaszország kávéházaiban — mindenütt — l'affaire — és — l'affaire. — Az a három hágai kereskedő (Portugálból az inkvizició elől Hollandiába származott zsidók), akikkel Utrechttől Amsterdamig egy kocsiban utaztam, miután kibontogatták egymásnak portékáikat, részletesen megvitatták a 10—15 centes nyereség eshetőségeit; miután előszedték héber imádságos könyveiket, megimádkoztak és megreggeliztek: áttértek az *affaire*re. Amsterdamban egy *slejperj* műhelyeit nézegetve, hirtelen elébem áll egy gyémántköszörüs munkás és hallva, hogy a vezetővel franciául beszélek, izgatottan megszólít:

— Ön Párisból jön?

— Onnan.

— Hogy áll a Dreyfus-ügy?

*Monte-Carlo*ban a kaszinó előcsarnokában mindennap háromszor ragasztják ki az affaire legujabb táviratait és — hihetetlen csuda! — a legkonokabb játékosokat láttam kirohanni a trente-et-quarante asztaltól egy kis friss értesülésért.

Londonban 4—5 előkelő szinházban az 1793-iki francia forradalom történetét játszszák: Irving Robespierejét, Martin Harvay — „The ouly Way"-t — stb. stb. A londoni lapok tele vannak a legnyugtalanabb rennesi és bresti táviratokkal. Mindezek után ugy képzeljük, mikor az angol kanálison francia part felé hajózunk, hogy egy izgatott, türelmetlen, nagy elhatározásokra riadt Párist fog találni.

És ellenkezőleg! Páris nyugodtnak, sőt közömbösnek *látszik*. Az ember azt hihetné, hogy itt érdeklődnek legkevésbé az „affaire" iránt. A boulevardokon épen ugy üzi rakoncátlan, gondatlan tréfáit az „esprit gaulois", mint az országos nyugalom legindifferensebb napjaiban. S ha az ember nem tudná, hogy tegnapelőtt majdnem leszavazták mindjárt az első ülésen Waldeck-Rousseau kabinetjét a Bourbon-palotában, ha a középületek falain időről-időre nem nyugtalankodnának a „Communication du Gouvernement" megnyilatkozásai, amelyekben hangosan igérik a köztársaság érdekeinek megóvását és a törvények tiszteletben tartását: azt gondolhatnók, hogy egy politikailag és társadalmilag holt ország fővárosába vagyunk.

De Páris nem Franciaország. Ezt a legfurcsább ellentmondás a világon és — igaz!

Utazzunk el csak Párisból az ország déli részeibe, egészen más képet találunk.

Lyon-ban az affaire a maga egész borzalmasságával kisért. Utjában áll mindennek: társadalmi békének, kereskedésnek, iparnak. És az lépten-nyomon észrevehető.

Lyon, Franciaország e legrégibb városa, az egykori római gall kolónia központja, mely születni látta falai között Germanicust, Claudius és Marcus Aurelius cézárokat; amelynek oly szomoru szerepe volt a francia köztársaság történetében, mikor véres harcban állott Robespierrerel és a Conventtel, és amely az országnak ma is legfontosabb városa politikai és kereskedelmi szempontból: Lyon — lázas, izgatott, türelmetlen. — Az „affaire" éppen az ő kereskedését, iparát sujtotta legérzékenyebben. Itt aggodalmasan lesik a fejlődő eseményeket. A Waldeck-Rousseau kabinetjét szörnyszülöttnek tekintik, nemcsak azért, mert egymáshoz teljesen idegen elemekből alakult, hanem főleg azért, mert a legaklatánsabb kontradikcióra épült egész konstrukciója és meg vannak róla győződve, hogy ez a „monstrum önkezüleg fogja összetépni magát, mint azok az oktalan állatok, melyek lerágják végtagjaikat az éhség és a düh rohamaiban."

Lyonon tul — a napfényben ragyogó, virággal és dallal teli szép *Provencet* is megmételyezte az affaire. Ez a csudálatosan szép föld, ahol oly különös módon találkoznak a történelmi események végletei, a comédie française az orangei amphitheatrummal, a saragossai bikaviadorok a nimesi hyppodrommal, Sophokles Racinenal, az avignoni pápaság a francia köztársaság hadseregével (a pápák palotája Avignonban ma kaszárnya) és a hol I. Napóleon Olaszországból érkező hadait ugyanazon diadalkapun vezeti át, amelyen Julius Caesar vezette egykor galliai légióit: ez a meseföld, hősök, szerelmesek és troubadourok bölcsője, ma teljesen az affaire martaléka. Az emberek nem tudnak, nem látnak, nem hallanak egyebet, mint az affairet.

Genuában, ahol e sorokat irom, most egy különös kiállitás látható: a kereskedői *reklámhirdetések* kiállitása. Rendkivül érdekes összeállitása annak, hogy különböző népeknél, különböző országokban és városokban miként reklámozzák az ezer, meg ezerféle találmányokat, iparcikkeket.

London legnépesebb utcáira emlékeztető mozgalom, tolongás volt az imént a kiállitási palota előtt. A tömeg a genuai herceget várta, aki éppen a kiállitásban időzött. Bementem én is. A kiállitás rendezői hüségesen vezetgették a herceget, mikor egyszerre az utcán nagy riadalom, a palota termeiben lótás-futás támad. Az izgalom annál nagyobb volt, mert az első pillanatban senki sem tudta, mi történt az utcán. A herceg jelt ád egyik segédtisztjének, aki utat tör maga előtt a sürü embertömegben és néhány pillanat mulva visszajön jelentésével: a „Caffaro" genuai ujság egy bresti táviratát osztogatják az utcán, mely szerint *Dreyfus a Sfaxödélzetén öngyilkosságot követett el.* Az embereket mintha kicserélték volna. Senki sem törődött többé a herceggel, mindenki a „Caffaro" egy példányáért törte magát.

És igy megy ez tovább, mindenféle formában tovább — mindenfelé, mindenütt az affaire és ismét az affaire.

Ivánfi Jenő.

Sarcey komédiája.

— *Megtörtént hálátlanság három fejezetben.* —

I. FEJEZET.

Mikor az oroszlán egészséges.

Egy viharos première-nap délelőttjén *Sarcey* ott állott a *Comédie Française* udvarán és vidáman beszélgetett a körötte sürgölődő müvészekkel.

— Kedves Francisque — szólott az egyik müvésznő — te napról-napra fiatalodol!

— Fiatalodik? — méltatlankodott egy másik müvésznő, akinek fontos szerep jutott az aznap esti premierre, — Francisqueünk egyáltalában nem fiatalodhatik! Nem emlékszem olyan pillanatra, amelyben ne lett volna fiatal!

— Haj! Haj! — sóhajtott fel mélabusan az uj darab hőse, — bizony méltatlanság, hogy én Francisqueet öregemnek szólitom! Látszat szerint az atyja lehetnék!

— Isten tartsa meg a mi aranyos kis Francisqueünket, — rezegte a meghatottság hangján egy elnyomott talentum.

És az intézet legfiatalabb tagja a társulat nevében megölelte a tulboldog Sarceyt.

*

(Másnap reggel *Sarcey* egekig magasztaltt a *Comédie Française* illusztris müvészeit.)

II-IK FEJEZET.

Mikor az oroszlán beteg.

És megbetegedett a félelmes oroszlán és barlangjába ellátogattak a *Comédie* tagjai. De nem mertek gunynyal és szitokkal illetni őt, mint *Aesopus* meséjében teszi a szamár; mert nem valának szamarak és arra gondoltak, hogy felgyógyulhat a nagy beteg oroszlán, jó lesz tehát megőrizni az egyetértést.

És szólott az egyik látogatónő:

— Óh édes Francisque, igyekezzél meggyógyulni! Fogalmad sincs, mennyire elhagyatott az udvar, mióta szeretett alakodat nem látjuk fel-feltünni. Gyógyulj meg! Minél előbb! Viszontlátásra édes Francisque! A viszontlátásra!

Meghatottan törölgette könnyeit a jó öreg *Sarcey*, mikor egyszerre belépett a szinház egy jól megtermett tagja:

— Mit látok? könnyek? Semmi ostobaság, mon vieux, egy hét mulva együtt sétálunk a boulevardon. Mondhatom, már alig várom!

És *Sarcey*nek ismét könnybe lábadt a szeme és estére elhivatta az ügyvédjét.

— Ügyvéd ur, — szólt feltápászkodva ágyában — nem válhatok meg legjobb barátaimtól a nélkül, hogy emléket nem hagynék nekik! Látja a meliszobromat ott a könyves szekrény tetején? Elsőrendü francia mester készitette — Függeszszünk egy pontot a végrendeletemhez, amelyel u *Comédie* tagjaira testálom emlékül!..

*

(És *Sarcey* halálával csakugyan a *Comédie Françaisere* maradt a mellszobor.)

III. FFJEZET.

Mikor az oroszlán meghalt.

Francisque Sarcey ur özvegyének

Páris.

Asszonyom,

mellékelve van szerencsénk önnek megboldogult férje mellszobrát köszönettel visszaküldeni. Oszlopcsarnokunkban eddig csak nagy szinészeinknek és nagy szerzőknek adtunk helyet és e szabály alól megboldogult urával sem tehetünk kivételt.

Fogadja stb.

Aláirva:

A *Comédie Française* tagjai.

*

(Most már rugtak rajta egyet! Kelt pedig e levél julius 1-jén.)

Egyszer volt.

Páris, julius 3.

Hol nem volt, volt egyszer egy szöghaju, fitos orru, semmirevaló kis leány. Rongyos volt a viganója, kitaposott a cipője, ugy kódorgott egész nap a járatos utcákon. Elbámészkodott a kirakatok előtt, betekintgetett minden földszintes ablakon, és ha csak egy-két sou volt a zsebében, felült az ördögmalomra, álmodni, keringeni.

Egyszer volt, régen volt, ma már másképp van.

Ki tudja a történetét, ki tudja a módját, hiszen a véletlen csinálja még az igazi nagyságokat is.

A kis lány kódorog, valaki megszólitja; fakad a bimbó a sejtelmes leány szivében és csalogat a pompa a magazinek ablakából . . . Összesugnak az emberek a Bois de Boulogne platánfái alatt.

— Nézzétek a ruhát, nézzétek a kocsit! *Léo des Glayeuls*!

Meredek a létra, de közel esnek egymáshoz a fokai; az olyan szöghaju, fitos orru kis leány könnyen feljut a tetejébe. Kettőn kuszik egyszerre, az egyik a gazdagságé, a másik: a szerelem. Ki-kirugja maga alól amazt ennek a kedvéért; aztán ha beleunt, megint visszaugrik. Előbb jön a tandem, amelyet még szerelemmel tapos, azután a fogat azzal, akinek már nagyon is labilis a bicikli.

Ez az örök történetük, némely csekély változattal; igy lett a fitosorru, maszatos kis lányból *Léo des Glayeuls*!

Páris pedig susog, mutogat, csudálkozik; de nem boldog, csak mikor felkacaghat hébe-hóba.

Tegnap óta megint kacagó kedvében van; te rajtad kacag Léo des Glayeuls. Nevet a reklámhistórián, melyet meghatottan mesélnek a *Gil Blas* meg a jó barátaid. Mert csodálkozik és susog, amig gőgös mosolylyal ülsz a fogatodban, de jaj neked, ha leszállsz és szánalmat követelsz!

Te pedig tegnapelőtt reggel leszálltál *Neuillyben* és felkaptál a pajtásaiddal az ördögmalomra. Pezsgőbe fojtottad az éjszakát, kikocsiztál, hogy elszálljon a mámor, és azután elkapott a jókedv és felultéi a faparipára. Keringett a malom, nyávogott a kintorna, amig te egyszerre ráhajoltál a falovadra és ájultan esél le a bódé padlójára.

Kacagnak a párisiak a reklámhistóriádon, kacagnak a boulevardiers, kacagnak a cinikusok, akik azt tartják magukról, hogy ösmerik az asszonyokat; a legtöbbje pedig azt tartja, hogy veszedelmes dolog ördögmalomra ülni, mikor az ember már nem tudom hány Cliquot palacknak csavarta ki a nyakát.

Meglehet, hogy igazuk van, és természetes dolog, hogy nem hisznek neked. A világ nem sajnálkozik valakin, akit irigyel, legfeljebb kineveti.

De én, én hiszek abban a históriában, amit Párisban a lapok megirtak: egy százszorszép, szőke, dusgazdag leány-asszony, aki a vásártéren leájul az ördögmalomról, mert eszébe jutnak gyerekkor, tisztaság.

Én elhiszem, hogy őszinte könny remegett festett szempilládon, én elhiszem, hogy megállott a szived és elakadt a hangod, mikor a neuillyi vásártéren füledbe dalolta a rozoga kintorna, hogy:

— Hol nem volt, volt egyszer egy kis lány, akinek rongyos volt a viganója és kitaposott a cipője . . .

Üzletfeloszlatás végett hatóságilag engedélyezett

VÉGELADÁS

kész női ruhák, Jaquettek, gallérok, ruhakelmék, vászonnemüek, csipke függönyök minden elfogadható áron adatnak el

FRIEDENSTEIN LAJOS, KEREPESI-UT 6. SZ.

Nemzeti szinház átellenében.

A Chevallier-ügy.

— Jelenet. —

A görög rablók Chevallier bányaigazgatót 150.000 drachma váltságdíj ellenében szabadon eresztették. A váltságdíjat megbizottuk hozta el Thasosból.

(Rablóbarlang. A falakon véres koponyák.)

A postás (belép): Jó napot! A rablóvezér urhoz van szerencsém?

A vezér: Igen. Szolgálhatok?

A postás: Utalvány. Thasos, 150.000 drachma.

A vezér: A feladó? Ah igen — igen. Titkár ur! A Chevallier-ügy számát!

Titkár: 5389. 150.000 drachma, 22 tridrachma, 42 és ½ tetradrachma.

A vezér (fogait csattogtatva): Az aprópénzt már megint elhagyták? Nem fogadom el. Vissza!... Az ügyész urat kérem.

Az ügyész (alázatosan meghajlik): Főnök ur!

A vezér: Chevallier ügyben, ügyszám 5389, az első gyorsvonattal Thasosba megy. Végrehajtást kér a hátralékos 22 tri- és 42½ tetradrachma és járulékai erejéig.

Ügyész: Öt százalékot vagy hatot?

A vezér: Ne krajcároskodjunk... Mehet... Kérem a 5390-ik ügyet!

G.

FŐVÁROS.

(*) **Adókivetés.** A fővárosi adókivető-bizottságok holnap, e hó 6-ikán a következő helyrajziszámu III. osztályu keresetadó javaslatokat fogják tárgyalni: A III. kerületben 178—202. számig; a IV. kerületben 550—556 számig; az V. kerületben a második bizottság 1203—1224 számig; a VI. kerületben az első bizottság 3845—3857 számig, a második bizottság 3395—3409 számig; a VII. kerületben az első bizottság 5120—5140 számig, a második bizottság 4447—4471/c. számig; a VIII. kerületben az első bizottság 5898—5944 számig, a második bizottság 79—203 számig; a IX. kerületben a központi vásárcsarnokban 9329—9342 számig.

Ősbudavára a városházán.

— A székes főváros közgyülése. —

Budapest, julius 5.

Az állatkerti kasirozott házcsoportot megint kikezdte az idő, nem az, amelynek „vasfoga mindent megemészt", hanem a megélhetés sulyos viszonyai, amelyek évről-évre jobban ránehezednek a városban levő kávéházakra és vendéglőkre. Rémülten tapasztalják a derék kávések és vendéglősök a konkurrencia szaporodását bennt a városban is, de ha már az ellen tanácstalanul állnak, azonnal megvolt köztük az egyetértés, amikor arról volt szó, hogy az állatkert agilis igazgatósága további négy esztendőre kiván gondoskodni a felnőttek mulattatásáról is kérve a várostól Ősbudavár számára ujabb engedélyt — 1904-ig.

A kávések és vendéglősök ipartársulatai önérzetes kérvényben hivták föl a fővárost az állatkerti igazgatóság kérelmének megtagadására és szóval is elmondták kivánságukat a *polgármester* előtt, de a bizottságok és maga a tanács is az ősbudavári szerződés meghosszabbitása ellen nem találtak elfogadható érvet s a mai közgyülésre a kávések népszerü elnöke *Némai* Antal is azzal a meggyőződéssel ment, hogy ott már legfeljebb csak a zászló becsületéért küzdhet. Felállt és inditványozta ugyan, hogy a szerződést ne hosszabbitsák meg, de mindjárt elkészülve ez inditvány visszautasitására, más inditványt tett, hogy a hatóság épp oly szigoruan őrködjék e vállalat felett, mint más magánvállalatokkal szemben.

Utána *Laufenauer* Károly szólalt föl és kimutatást kért arról, hogy az állatkertnek tényleg van-e szüksége az Ős-Budavárából reá háramló 18.000 forint haszonra, addig pedig halaszszák el a kérdés felett való döntést.

Medrey Zsigmond a szerződés meghosszabbitása mellett kardoskodott és nagy derültség közt háritotta el magától a gyanut, mintha Ősbudavára rendes látogatói közé tartoznék. Ő mindössze csak ötször volt kint, de ha már világváros Budapest, akkor ilyen mulatóhelyének is kell lennie.

Igy okoskodott *Mátyus* Arisztid is és utána még egyszer *Némai* Antal döngette Ősbudavára tornyait és hasogatta róluk a cirádákat, mire a közgyülés nagy többséggel elfogadta a tanács javaslatát. Ősbudavára fennállása tehat *1904-ig biztositva van.*

Előterjesztésre került az I—III. kerületi házi és utcai szemét kifuvarozása és elszállitása irant tartott árlejtés eredménye. A tanács a pénzügyi bizottság javaslata alapján azt az előterjesztést teszi, hogy fogadják el ifj. Cséry Lajos legolcsóbb ajánlatát.

Gerő Lajos egyáltalában nem járul ahhoz, hogy Cséry Lajossal, mint olyan vállalkozóval köttessék meg hasonló nemü szerződés, akivel a főváros ez idő szerint pörben áll egy más szerződésből kifolyólag. Kéri, hogy a tárgyat, mint kellőleg elő nem készitettet vegyék le a napirendről s határozzák el, hogy Cséryvel, a pöre befejeztéig uj szerződésre nem lépnek.

E halasztó inditványt elfogadták és az ügy végleges rendezéséig a régi szerződéseket hosszabbitják meg.

Miután elutasitották az uj patikák végett benyujtott kérvényeket, általános érdeklődés közben került előadásra a *Magyar aszfalt részv.-társ.* és a *Hazai aszfalt ipar részv.-társaság* kérvénye az iránt, hogy a főváros védje meg őket a külföldi versenynyel szemben. Kérik, hogy a főváros hatósága a legközelebbi tiz évben csakis a magyar vállalatokat részeltesse munkálatokban. A pénzügyi bizottság javasolja, hogy jövőre a vállalatba adandó aszfalt munkákra beérkező ajánlatokat, esetről-esetre a magyar ipar védelmének kötelességszerü szem előtt tartásával birálják el. A tanács ehhez azt a kiegészitést teszi, hogy jövőre csak olyan aszfaltburkolat mondassék ki versenyképesnek, amely hazai anyagból készült. Dr. *Szalai* Mihály, *Polónyi* Géza, *Vázsonyi* Vilmos, *Medrey* és *Tenczer* Pál szóltak a kérdéshez, aztán a közgyülés elfogadta a pénzügyi bizottság javaslatát.

Hosszu vita volt a pénzügyi bizottság ama jelentésénél, amely az 1898-iki zárszámadásokat kiséri kommentárral. *Dezsényi* és *Steiger* Gyula megtámadták a mai gazdálkodási rendszert és miután *Halmos* János polgármester sem tett kifogást ellene, elfogadták *Dezsényinek* azt az inditványát, hogy a zárószámadások előterjesztésekor a tanács is mondja meg a maga véleményét.

Időközben szavazás volt a kerületi orvosi állásra és két bizottság egy-egy tagsági helyére. A *kerületi orvosi* állásra 198 szóval 3 ellen dr. *Laky* Árpádot választották meg, a népszinházi bizottsági tagsági állást *Ruszt* József, a képzőmüvészeti bizottsági tagsági állast pedig *Buday* József nyerte el.

A napirendre tüzött egyéb ügyeket holnap tárgyalják és ezzel megkezdődik a törvényhatósági közgyülés nyári szünete.

Nyilttér.

(Az e rovat alatt közlötteknek sem tartalmáért, sem alakjáért nem felelős a szerkesztőség.)

Üzlettárs kerestetik egy **jól jövedelmező sport-üzlethez** 6000 frt tőkével. **Általános évi forgalom 15000 frt.** Közremüködés nem kivántatik meg. Ajánlatokat „TÁRS" jelige alatt e lap kiadóhivatalához.

SZINHÁZ, ZENE.

** **Fővárosi Nyári Szinház.** A budai szinkörben pénteken kerül bemutatóra *Stoll* Károlynak, a szinház buzgó tagjának a *Babagyáros* cimü vig dalmüve, melyet a szerző maga dirigál. A főbb szereplők:

Cornélius gépész és játékgyáros — *Krémer*, Jonathan fia — *Papp*, Miller Henrik — *Sziklai*, Berta — *Szende*.

A vig dalmüvet dr. *Balassa* Ármin szegedi ügyvédnek egy felvonásos népszinműve, a *Parasztszivek* előzi meg, melyet a hódmezővásárhelyi szinkör megnyitására irt a szerző. A darab nagy sikert aratott Hódmezővásárhelyen és Szegeden. A szerző *Blaháné* biztatására, aki Rózsa Vera szerepét szerette volna eljátszani, darabját benyujtotta a Népszinházhoz, ahol csak azért nem adták elő, mert egyfelvonásos. A darabhoz *Bokor* József irta a zenét, itt fordul elő az elő az a sokat emlegetett intermezzó, amely csaknem pörre került. A főbb szereplők:

Cseti Ferenc — *Juhász*, Vera felesége — *R. Réthi* Laura, Öreg Baló — *Sándor*, Mátyás fia — *Szakács*, János — *Hevesi*, Tintás — *Papp*.

** **Berlini szinészek Párisban.** Erős és nagy az idők forgása. Az à Berlin átformálódott de Berlinre. Igaz ugyan, hogy az isteni *Sarah* merő hazafiságból nem adta oda müvészetét még néhány estére sem német pénzért és *Tannhäuser* is füttyök között tartotta bevonulását Párisba — de bevonult. Amióta II. Vilmos császárja Németországnak, roppant nagy a közeledés a németek és franciák között. És harminc esztendő már majdnem megőrölte a revancheot. Most berlini lapokban olvassuk azt a pikáns hirt, hogy Párisban német szinház lesz. Egyelőre csak az 1900-iki világkiállitás ötletéből. *Lautenburg* szinházigazgató ki is bérelte már a párisi *Gymnase*-szinházat. Többek közt előadasra kerül majd: Faust, Örmány és szerelem, Nora, A tenger és a szerelem hullámai, Az elsüllyedt harang, Johannes. A női főszerepeket *Sorma* asszony fogja játszani.

** **A városligeti szinkörben** holnap csütörtökön hosszabb szünet után *Strauss* operettje *A bőregér* kerül szinre. A főszerepeket Kaldy Mariska, Felhő Rózsi, K. Tarnay Leona, Madarassy Vilma, Sziklay Kornél, Németh János, Árkosy Vilmos, Polgár Károly és Nyilassy Mátyás jatszszák.

** **Signor Ghezzi.** Ez az idegen hangzásu név Budagesten néhány nap mulva közismert lesz. Érdekesebb, mulattatóbb müvészt keveset látott még fővárosunk. *Ős-Budavára* variétejének fénypontja az, amit Ghezzi csodaval határosan produkal, a szemlélő nem tudja: a szinészt, a villámgyors változásokat vagy a büvészt bámulja-e meg Ghezziben. — Rendkivül sikkes, igazi párisi excentrik Mlle Brazina; a többi variété-számok méltán egészitik ki a sikerült juliusi müsort.

Sarah az Avon partján.

(*A nő-Hamlet Stratfordban.*)

— A *Budapesti Napló* tudósitójától. —

London, julius 3.

Oh isteni *Sarah*, miért kellett neked azt a hosszu, fárasztó utat *Páristól Stratfordig* megtenned, csak azért, hogy bebizonyitsad, hogy milyen messzi vagy te Stratford isteneitől?! Bárhol játszhatod el Hamlet asszonyos karrikaturáját istenkáromlás nélkül, csak az Avon partjain nem, ahol a zöld pázsit fölött az esteli fényben még reszket visszhangja az avoni hattyu dalának.

Express-vonatod megérkezett *Stratfordba*, de te távol maradtál *Stratfordtól*!...

.... Ha pediglen én ezt a monológot kedves londoni barátaim előtt el mertem volna mondani, örökre elveszithettem volna becses barátságukat. Mert itt dühöng mostanság a Sarah-láz, és az angolok, a *Shakespeare*-imádó angolok rajongva hódolnak a reklámhajhász francia müvésznőnek, aki szentségtörő kezekkel meghamisitotta költőjük legnagyobb alkotását.

Sarah Bernhardt az egyetlen férfi a modern szinmüvészetben! — mondta ma nekem a *Hyde-Parkban* egy — különben okos is, meg szép is — angol asszony. — Sohase voltam még ilyen közel *Shakespearehez*, — tevé hozzá, mialatt tengersziü szemében fölvillámlott a lelkesedés vihara.

Istenem, mi köze *Shakespearehez* a modern angolnak?! Eszembe jut *Heine* verse, amelyet akkor irt, a mikor a frankfurtiaknak eszébe jutott, hogy *Geöthe* városukban született.

In Windeln war Er Euch einst nah!

Nos, hát mégis csak megtörtént, hogy *Sarah Bernhardt* a nagy költő szülővárosában eljátszhatta Hamletjét, a modern szinmüvészetnek ezt a legbetegebb torz-alakitását. Előzőleg már Angliában diadaltól-diadalhoz jutott. Stratfordi fellépése előtt *Croydonban* játszott, este pedig a londoni közönségtől bucsuzott el. Kilenc órakor reggel előállt a különvonat, amely az eustoni állomástól *Stratfordba* vitte a divát. Vele együtt ment még vagy száz szemely, a szintársulat tagjai, Arthur *Lewis* meg Charles *Ahout*, a stratforti matiné rendezői, a londoni sajtó képviselői, statiszták, gépészek és — habitnék. A különvonat, amelyet az angol vasuti társaság bocsátott rendelkezésére *Sarahnak*, egészen uj alkotás és nagy pompával van kiállitva. Rózsák és mezei virágok sürü lugosában kábitó illat közepette tette meg az utat olyan szalonkocsiban, amely — amint a párisi *Figaro* tudósitójának mondták — sokkalta szebb az angol kiralyné udvari vaggonjánál.

Stratfordban ugy fogadták a tragikát, mint valami fejedelemasszonyt. A város lakossága ott szorongott a pályaudvar előtt és amikor *Sarah* megérkezett, *Corelly* kisasszony, a divatos londoni regényirónő, kezében rózsacsokorral, üdvözölte a vendéget. A beszéd után fölviharzott a tömegtől:

— Hipp, hipp, hurráh!

Ezután pedig a stratfordi polgármester mondta el beszédét. Majd a kocsikba szálltak a vendégek és megindult a diadalmi menet a város felé, ahol Shakespeare valamikor élt. Mert most már csakugyan nem el ott. Az iskolás gyerekek sorfalat álltak és a házak meg az ablakok a francia trikolor szineiben pompáztak.

Végre elérték a dombot, amelynek tetején 1888 óta a Shakespeare emlékének szentelt szinház áll és pont egy órakor megkezdődött az előadás.

Az angol arisztokrácia és a környékből való parasztság töltötte meg a szinház nézőterét. Mikor a függöny felgördült, rögtön kitört az ováció, amely az előadás végezetéig tartott. A *Lenni, vagy nem lenni* monológ után érte el a lelkesedés a tetőpontját.

Felvonásközben megtörtént, hogy Sarah elé, aki éppen a szinpadon állt, egy ember fölemelt kézzel leborult.

— Uram! — mondá Sarah elérzékenyülten, mialatt müvészetének rajongó tisztelőjét karjánál fogva föl akarta emelni. De ez szabadkozott és megvallotta a nagy titkot:

— Asszonyom, *fotografus vagyok!*

Kis zavar. Kis derültség. *Sarah* pedig rögtön megengedi neki nagy kegyesen, hogy róla virágokkal diszitett garderobjában néhány képet vegyen föl.

Öt órakor vége volt az előadásnak és Sarah siettette az elutazást. Az arisztokraták körülötte csoportosultak és elhalmozták bókokkal és meghivásokkal.

— Nem lehet, sajnálom, — megyünk.

És pont hat órakor elutazott, még arra se tanálván időt, hogy a Szentháromság-templomban *Shakespeare* sirját meglátogassa.

Hol is *Shakespeare* ezen a délután alighanem megfordulhatott kinjában.

F. L.

MÜVÉSZET.

□ **Müvészek és a Nemzeti Szalon.** Müvészek köréből vettük a következő levelet:

Tisztelt szerkesztő ur! Midőn ezelőtt nehány évvel megalakitották a *Nemzeti Szalon* nevü egyesületet, az alapitók leghatározottabban kijelentették, hogy az egyesülésnek más célja nincs, mint minden megengedett módon a müvészeket és ezzel a müvészetet pártolni. Tavaly előtt megbukott a *Nemzeti Szalon* igazgatósága, amelynek élén akkor *Vastagh* György állott, mert a müvésztagoktól a hátralevő tagsági dijakat birósági uton akarta behajtani. A *Nemzeti Szalon* tagjainak nagy többsége, *Hock* Jánossal az élén, természetesen nem helyeselte *Vastagh* György intézkedéseit és a legközelebbi választáskor kibuktatta őt. Az uj alelnök *Hock* János lett. Ismeretes, hogy *Hock* és a magyar képzőmüvészek zöme között differenciák merültek fel, amelyeknek elháritása egyáltalában nem áll ami érdekünkben. *Hock* ur azonban bosszut akar rajtunk állani azért, mert mi nem követjük az ő zászlajat és most sorra perel minket: hátralevő tagsági dijak cimén. Vajjon lehet-e a müvészek pártolását, mint egyedüli célját követő egyesületnek az a célja, hogy bennünket az alelnök ur pereljen? Annak az egyesületnek, amelynek vezetősége nézetünk szerint egyenesen ellensége a magyar képzőmüvészetnek, mi nem fogunk tagsági dijakat fizetni. Kérjük a tisztelt szerkesztőséget, hogy jelen sorainkat tegye közzé, hadd vegyenek a *Nemzeti Szalon* összes tagjai tudomást róla, milyen férfiura bizták egyesületük vezetését.

Teljes tisztelettel

Több festő- és szobrász-müvész.

□ **Erkel-szobor a fővárosban.** *Erkel* Ferencnek, a legnagyobb magyar zeneköltőnek emlékét csupán egy, az Operaház fülkéjébe rejtett szobor hirdeti a fővárosban. Az Országos Daláregyesület legutóbbi alakuló gyülésén *Hackl* N. Lajos választmányi tag inditványt terjesztett be, hogy *Erkel* Ferencnek méltó szoboremlék állittassék Budapesten. A gyüjtés ügyét a daláregyesület vegye a kezébe, amelynek *Erkel* egyik megalapitója volt. Az inditványozó mindjárt javasolta is, hogy a fővárosi dalárdák együttesen nagy hangversenyt rendezzenek az Erkel-szoboralap javára. Tekintettel arra, hogy Budapesten élénk a zenei élet, remélhető, hogy az összes zenészkörök hozzájárulásával rövid idő alatt szép összeg gyül össze a kegyeletes célra.

□ **Pályanyertes plakátok.** Az *Iparmüvészeti Társulat* három plakát-pályazatot hirdetett, amelyek felett az illetékes zsürik most döntöttek.

A *kőbányai lámpaáru gyár plakát-pályázatára* negyvenkilenc pályamü érkezett be. A háromszáz forintos dijat *Reichl* Kálmán nyerte el.

A *Brázay Zoltán* által hirdetett plakát-pályázat száz forintos első diját a beérkezett harminchat pályamü közül *Pfeiffer* Helman, az ötven forintos második dijat pedig *Sándor* Béla rajzának itélték oda.

A *Goldberger-féle kartongyár* etikett pályázatára beérkezett harminckét pályamü. A száz forintos első dijat *Pfeiffer* Helman rajza kapta, az ötven forintos második dijat pedig *Helbing* Ferenc rajza kapta. Ezeken kivül több pályamüvet a zsüri megdicsért. A pályázatokra beérkezett rajzok és festmények tiz napig az *Iparmüvészeti Muzeumban* láthatók. A pályadijjal jutalmazott és dicsérettel kitüntetett pályamüveket pedig a *Magyar Iparmüvészet* legközelebbi száma közölni fogja.

A pályázatra beküldött müvek egy része kielégitő, de az ily pályázatnál elkerülhetetlen kontár szárnypróbálgatások sem hiányzanak. Most is sok a Mucha-utánzat és kevés az igazi plakátkarakterü rajz. *Reichl* első dijat nyert festménye szolid és egyszerü munka, kevés eszközzel erős hatást ért el. Plakáthatásán kivül érdemül tudjuk neki be, hogy igen tisztességesen meg van rajzolva. Az angol-német plakátstilre emlékeztet a lámpagyár-versenyen dicsérettel kitüntetett egyik derék pályamunka, amelynek szintén az az erénye, hogy messziről hat, egyszerü, feltünő. Tudomásunk szerint ennek a szerzője *Keményffy* Jenő, a Hollóssy-iskolából kikerült fiatal müvész. Egy előttünk igen ösmert fakturáju plakát (nyilván *Pfeifferé*) derék plakátmunka, csak kissé komorrá lett a fekete háttértől. A Brázay-féle sósborszesz-plakát pályázaton Pfeiffer munkája, amely az első dijat nyerte, feltétlenül hatásos, de talán kissé tulságosan rikitó. Ezt a hirdető bizozonyára nem vessi rossz néven, mert hisz célja, hogy a reklámja feltünő legyen. A vignetta-tervezeteket néhány nap mulva állitják ki az *Iparmüvészeti Muzeum* üveges termében.

□ **Magyar festők Spanyolországban.** A magyar festőmüvészek ujabban előszeretettel keresik föl Spanyolországot, ahol nemcsak a klasszikusokat, hanem az eléggé érdekes modern spanyol müvészetet is tanulmányozhatják. *Zemplényi* Tivadar festőmüvész már Madridban van, ugyszintén *Hegedüs* László festőmüvész is, *Thorma* János pedig holnap utazik Spanyolországba. A két utóbbi festő állami megbizást kapott egy-egy Velasquez-kép lemásolására, mely a szépmüvészeti muzeumba jön. A magyar festők csak az őszszel térnek haza Spanyolországból.

TUDOMÁNY, IRODALOM.

○ **Van Isten!** Az Athenaeum Olvasótárában ilyen cimen kétkötetes regény jelent meg *Kupcsayné* Molnár Juliától. Kupcsayné már régi ismerőse az olvasó közönségnek. Több regénye jelent meg a könyvpiacon és vidéki ujságokban. Előkelő izlés, ügyes meseszövés, alakjainak részletekbe menő, finom analitikus rajza jellemzik regényeit, stiluna is keresetlen, egyszerü és magyarosan tiszta. E tulajdonságai kivivó helyet biztositanak neki nő-iróink sorában. Uj regénye tárgyát a kisvárosi életből meritette s látszik, hogy alakjait is az életből leste el. A sok apró kisvárosi nagyság ott él körülötte; ott burjánzik a sok félszeg előitélet, apró gonoszság, ostobaság és kedvesség. Szép szerelmi történet hátterében játszódnak le az epizódok, melyek a regény legbecsesebb részei. Kupcsayné egyébként testvérhuga *Molnár* Viktor kultuszminiszteri tanácsosnak, kinek nevét a müvészet és az irodalom barátai egyaránt jól ismerik.

Száll ide, száll oda . . .

— Táviratok. —

Gráo, julius 5., déli 12 óra.

A Bolvárosban vészes zivatar-felhők tornyosultak egymásra. A kerületi jégfelhő-háritó telepeket működésbe hozták, *a felhőket továbbkergették*, a zivatar kitörését megakadályozták.

Gráo, julius 5., délután 1 óra.

Jakomini-kerületben vészes zivatar-felhők tornyosultak egymásra. A kerületi jégfelhő-háritó telepeket működésbe hozták, *a felhőket továbbkergették*, a zivatar kitörését megakadályozták.

Gráo, julius 5., délután 2 óra.

Geidorf-kerületben vészes zivatar-felhők tornyosultak egymásra. A kerületi jégfelhő-háritó telepeket működésbe hozták, *a felhőket továbbkergették*, a zivatar kitörését megakadályozták.

Gráo, julius 5., délután 3 óra.

Lend-kerületben vészes zivatar-felhők tornyosultak egymásra. A kerületi jégfelhő-háritó telepeket működésbe hozták, *a felhőket továbbkergették*, a zivatar kitörését megakadályozták.

Gráo, julius 5., délután 4 óra.

Gries-kerületben vészes zivatar-felhők tornyosultak egymásra. A kerületi jégfelhő-háritó telepeket működésbe hozták, *a felhőket továbbkergették*, a zivatar kitörését megakadályozták.

Gráo, julius 5., délután 5 óra.

Az egész városban borzasztó zivatar dühöngött. A villám több helyen lecsapott, egyszerre tiz épület lángban állott. A köztereken a szobrok romokban hevernek, a vasutak töltései tönkre mentek. Két templom tornya bedőlt, a harangok leestek az utcára . . .

*

Ilyen táviratok érkeznek majd, ha a jégfelhő-háritó telepek rendszeresen működnek és a kerületi felhők azután valahol találkoznak.

A gráciak példáját — a jégfelhők elhajtása dolgában — közelebb követik Magyarországon is, még pedig a fehérmegyei Polgárdi községben. A község képviselőtestülete ugyanis elhatározta, hogy tekintettel a községet sürün érő jégverésekre, a határban védekező telepeket állittat föl lövöldözésre alkalmas eszközökkel.

*

(Isten óvja azt a helyet, ahova a felhőket szertelövik.)

VIDÉK.

— **(A szabadkaiak sérelme)** Szabadka város nagy értekezletet tartott, amely alkalommal erősen elitélte a zombori pénzügyigazgató kiküldöttének eljárását, aki a nélkül, hogy a város viszonyai iránt tájékozást szerzett volna, 100—300 százalékkal emelte az eddigi adót. Az értekezlet elhatározta, hogy memorandumot nyujt be e méltatlan sérelem miatt a pénzügyminiszterhez. Ma a képviselőházban ebben az ügyben *Paukovics* Andor, a szabadkai ügyvédi kamara elnöke vezetett a pénzügyminiszterhez küldöttséget, amelyben a város minden rendü tagjai képviselve voltak. *Vojnits* Sándor országgyülési képviselő mutatta be a küldöttséget, mire Paukovics előadta a város sérelmeit és panaszát az adókivetés ellen. *Lukács* László pénzügyminiszter a következőkben válaszolt a küldöttségnek:

Több városból jöttek értesitések ily irányban, hogy egyik másik pénzügyigazgatóság kiküldötte a kiadott általános miniszteri rendelet ellenére rohamos adóemeléseket proponált az egész vonalon. Ez semmiesetre sem vezethető vissza valamely központi instrukcióra, mert amint a miniszteri rendeletből kitünik, az volt az utasitás, amely utasitás csak megujittatott, hogy miután nem áll az államkincstár érdekében rohamos csökkentése vagy emelése az adóknak — az csak ott következhessék be, ahol éppen az igazság követelményei megkivánják. Ha tehát mégis ilyen rohamos adóemelés történt valahol, az valószinülog csak téves informácion alapulhat. Nem tudom, hogy önöknél hogyan állanak az adóbevallási adatok, mert fájdalom, vallomásokat nem igen szoktak adni — és erre vezethető vissza, hogy az illető pénzügyi közegek nem vethetik ki az igazság alapján az adót. De bármint álljon a dolog, a kormánynak nem volt intenciója a rohamos adóemeléseket proponálni és nagyon szives készséggel fogok intézkedni, hogy a pénzügyi közegek ugy járjanak el, amint az utasitás adatott. Természetes, hogy ott, ahol indokolt az emelés, ott nem vonhatja ki magát senki sem, de a mai nehéz viszonyok között az indokolatlan adóemelésnek helyet nem engedek, mert az az igazság követelményeinek meg nem felel. Méltóztassék megnyugodni abban, hogy meg fogom adni az utasitást, hogy semmiféle erőszakos intézkedés ne történjék. Egyébiránt ott vannak az adókivető bizottságok és a független pénzügyi birósági fórumok, amelyek szintén utját fogjok állani, hogy igazságtalanság történjék. Ezzel nem mondtam azt, hogy csak ott várjanak orvoslást, csak azt, hogy ez a kivetés még javaslat, amelyet ezek a közegek kiigazithatnak. Részemről készséggel fogom a pénzügyi közegeket utasitani, hogy szigoruan a törvények értelmében járjanak el.

A küldöttség a miniszter éltetésével távozott.

SPORT.

⁂ **Tatai lóverseny.** Nincs az a budapesti versenynap, mely elevenebb, mozgalmasabb, mint amilyennek a most záródott nevezések után a tatai versenynap igérkezik jövő vasárnap. Egész tömeg lovat neveztek a hét futásra, *kilencvenkilencet*, amennyi Budapesten is csak ritkán jut egy versenynapnak, s ha még hozzáveszszük, hogy a versenyző lovak klasszisa is egészen megüti a nagy pályák mértékét, akkor méltán nézheti megnyugvással minden sportsman az uj tatai gróf jó hajlamait a lóverseny sport iránt. Mert ez a szép programm kizárólag az ő érdeme, pedig mikor átvette örökségét, azt terjesztették róla, hogy be akarja Tatán szüntetni a sporttelepet versenyistállóstul, angolostul. A vasárnapi versenyek legérdekesebb száma a kétéves- és idősebbeknek szánt Remeteségi dij, melyben a kétéves klasszist brillánsan képviseli *Gezankt*, *Quóta* és *Elluci*, mig az idősebbek sorában *Round the corner* *Mária Pia* és *Contra* a legjobb. Nem kevésbé lesz érdekes a 4000 koronás és 2400 méteres Eszterházy-handicap, különösen akkor, ha mérkőzik érte *Loindelle*, az osztrák kancadij nyerője is. Legkomolyabb ellenfele a kisterhü *Sardelle* és *Dalffy* lesz. A budapesti sportsmanek különben erősen készülnek Tatára, ugy hogy a magyar Newmarket napja előreláthatólag igen zajos lesz.

⁂ **Fogadások a Kárpát-dijra.** Alig volt még valaha nyiltabb verseny, mint a milyennek, legalább egyelőre, a tátra-lomnici Kárpát-dij látszik. Hosszabb ingadozás után végre mégis a verseny régi favoritja, *Timár* került ismét a lista élére, holott erre a bizalomra, a Bálvány csikó utolsó futásaival rá nem szolgált. 3½-szeresen áll, mig utána *Betrüger* és *Timár* istálló-társa *Pandur* következik 4—4-szeressel, *Iro* és *Royal Flush*, a két Péchy ló 5—5-szörössel *Charmant* 6, *Per Butters* és *Quóta* 8—8, *Ormesson* 12-szeres pénzzel.

⁂ **Startgép Tatán.** A vasárnap lezajló tatai lóverseny nemcsak a sok jó ló révén lesz érdekes, mely a dijakért fut, sokkal nagyobb nevezetessége lesz, hogy ezuttal mutatják be nálunk először a startgépet, melyet most már Ausztráliától kezdve az egész világon mindenütt használnak a lovak inditásánál. Tegnap tartották is már próbát a géppel Tatán, különösen a trainerek és jockeyk nagy érdeklődése közben s a próba, melynél nem kevesebb, mint husz lovat inditottak, fényesen sikerült. Ha Tatán beválik a startgép, a mi kétségtelen, akkor nemsokára a budapesti versenyeken is látjuk már működni, aminek különösen a sok rossz starttal kezdődő kétéves versenyekre való tekintettel örülörülhetnek méltán a sportsmanek. Hogy a tatai ver-

seny ezuttal egészen budapesti szinvonalon fog állani, látni való abból is, hogy a totalizatőr is az uj gépekkel funkcionál, akár csak Budapesten. *Császár* Ferenc totalizatőrvezető holnap inditja utnak a budapesti totalizatőr uj gépjeit Tatára.

⁂ **A Nyári handikap.** A 11.500 koronás nyári handikapre, mely augusztus 19-ikén dől el Budapesten, most kellett beadni a nevezéseket. Neveztek összesen 37 lovat, köztük olyan elsőranguakat, mint *Mindig*, *Áruló*, *Bonvivant*, *Komámasszony*, *Rio Tinto*, *Adoma*, *Tip Top*, *Busserl* és *Szeszély*. Mindenesetre érdekes lesz majd, hogyan hozza együvé a handikaper a tehereosztásban a tavalyi Derby első két lovát, *Árulót* és *Mindiget* az idei elsőrangu három évesekkel.

⁂ **Felemás.** A hires helenenthali dij egyik favoritját, báró *Königswarter* Herman *Felemás* nevü lovát törölték a helenenthali dijból. Azért érdekes e törlés, mert *Felemást* eddig a legjobb kétévesnek tartották a *Reeves*-istállóban.

⁂ **Karlsbadi lóversenyek.** A holnapi versenynap, ellentétben az eddigiekkel, melyek kevés érdekeset nyujtottak, végre szép lefolyásu lehet, különösen a 10.000 koronás Karlsbadi-dij révén, melyben nagyon jó kétévesek futhatnak mérsékeltebb hároméves lovakkal. Ha a startnál nem jelennék meg *Trappist*, melyet a Dreher-istállóhoz közelállók elsőrangu kétévesnek mondanak, akkor a versenyt csaknem lefutottnak lehet tekinteni *Bohó* részére. *Bohó* a többi kétéveseket föltétlenül tartja, a hároméveseket pedig még inkább, mert a mostani kétéves klasszis igen rossz lenne akkor, hogyha akár *Sandwich*, akár *Gondolat* verni tudná a legjobb kétévest. Inkább még valamelyik kétéves futhat legközelebb *Bohóhoz*, *Royal Flush* vagy *Culture*. Nem lesz érdektelen a Topler-Preis sem, jóllehet a *Péchy*-istálló itt verhetetlennek látszik, akár *Pharaot*, akár *Da capot* küldi is ki. Legjobb ellenfele *Éclair*. A nap tippjei különben a következők:

I. *Springer-istálló—Baltazzi-istálló.*
II. *Bohó—Culture.*
III. *Péchy-istálló—Eclair.*
IV. *Pacsirta—Acetylen.*
V. *Auersperg-istálló—Millefleurs.*

TÖRVÉNYSZÉK.

§§ **Válópör a Lipótvárosban.** Megirtuk tegnap, hogy a budapesti törvényszék már döntött abban a válópörben, amelyet megyeri *Krausz* Lajos inditott a neje, *Dalnoky* Gizella ellen. A biróság, amint értesülünk, tegnap végleg elválasztotta a házasfeleket. A biróság itélete hütlen elhagyást szolt a válás okául. A pör során a volt házasfelek megegyeztek a vagyonjogi kérdésekre is. *Dalnoky* Gizella 3000 forint évi apanázst fog kapni a férjétol, aki még ezenkivül is tekintélyes összeget juttatott a volt feleségének.

§§ **Sikkasztó bankigazgató.** *Milanóból* távirattozzák: *Bariban* tegnap *Azzaritit*, a *kuratói* bank volt igazgatóját, aki százezreket sikkasztott, *nyolcévi fegyházra itélte a biróság.* Az igazgató megnyugodott az itéletben.

§§ **A bolgár udvar titkai.** Vagy két hónappal ezelőtt *Ferdinánd* bolgár fejedelem kegyelméből kiszabadult a bolgár fogságból *Perakovics* Mihály, a fejedelem volt főudvarmestere, aki régebben az osztrák-magyar hadseregben szolgált főhadnagyi ranggal. Ő is, mint Szimon Anna, a szófiai udvar intrikáinak áldozata lett. Osztrák kémnek nevezték s a fejedelmet rábirták, hogy engedjen szabad kezet a szerencsétlen ember megsemmisitésére. Az udvari intrika, hogy befeketitse Perakovicsot, besugta a fejedalomnak, hogy *Perakovics* irta a Bojcsev-pör idején megjelent erős cikkeket a magyar és osztrák lapokba. Egy alkalommal a Panajoff-kávéházban ült Perakovics a feleségével, aki székesfehérvári születésü szép magyar leány: Balás Ilona. *Markov* ezredes is odaült asztalukhoz, s mikor az asszony elmesélte, hogy holnapután *Call* báró osztrák-magyar konzulnál ebédelnek, *Markov* tüntetve fölkelt az asztaltól. Call báróéknál hivatalos volt a fejedelem is, aki többek előtt, mintha egyenesen Perakovicsra célozva, azt mondta:

— Gyalázatos dolgot csinál az osztrák és magyar sajtó. Pfuj, micsoda ország!

Azután rárontott Perakovicsra:

— Maga pedig polgár ruhába bujt osztrák kém. Abból a nyomorult korrumpált országból való. Frontot kell csinálnunk ez ellen az ország ellen.

Azóta még inkább dolgozott az intrika Perakovits ellen s mert titokban nem merték eltenni lábalól, hát megfizetett emberek segitségével ráfogták, hogy a főistállómester kasszájából hiányzó 9500 frankot ő sikkasztotta el, pedig a hiány onnan mutatkozott, hogy Zimbiliev pénztáros uzsoráskodott a hiányzott pénzzel.

1898. május 29-én a *Svoboda* cimü lapban egy cikk jelent meg, amely Perakovitsot védte. Az udvar azt hitte, hogy Perakovits irta a cikket és ekkor kezdődött meg az igazi üldözése. Perakovits junius 4-én a vasutra ment családjával, hogy hazavigye Magyarországra feleségét és két gyermekét, de a pályaudvaron hozzálépett egy rendőrtiszt és igy szólt:

— Telefonon parancsot kaptam, hogy önt visszatartsam.

Perakovitsot letartóztatták s családja is Szófiában maradt. Amig fogságban volt, meghalt egyik kis gyermeke. Októberben volt a végtárgyalás és Perakovitsot öt évi börtönre itélték, de az itélet kimondja, hogy Zimbilievet is átadják a biróságnak. Hogy milyen Szófiában a katonai igazságszolgáltatás, bizonyitja az is, hogy a többnapos végtárgyaláson nem vezettek jegyzőkönyvet s a birák a nélkül itéltek. Perakovits becsületét nem adta vissza a fejedelem kegyelme, amely két hónappal ezelőtt szabadságot adott volt főistállómesterének. Itt Szófiában hire jár, hogy egy tekintélyes párt követelni fogja Perakovits pörének revizióját.

Legujabb.

A Dreyfus-ügy a párisi városházán.

Páris, julius 5. A községtanács elfogadott egy határozati javaslatot, mely felhivja a rendőrfőnököt, hogy *Bertillont*, a körözések osztályának főnökét, amiatt a szerep miatt, melyet a Dreyfus-ügyben mint szakértő játszott, mozditsa el állásától.

TÁVIRATOK.

Görz, julius 5. *Missia* biboros-érsek ma délelőtt Bécsből ideérkezett. A pályaudvaron a polgári és katonai hatóságok, a papság és más notabilitások fogadták. Az üdvözlés után a biboros 50 kocsi kiséretében az ünnepiesen diszitett utcákon át palotájába hajtatott.

Berlin, julius 5. A *porosz urakháza* nagy többséggel elfogadta a *nagypénteki munkaszünetről szóló törvényjavaslatot* a képviselőház módositásaival.

Barcelona, julius 5. A karlisták hiresztelik, hogy *Don Carlos* kiáltványt fog intézni a néphez.

Bukarest, julius 5. A *királyi pár* ma délben nyári tartózkodásra Szinajába utazott. A pályaudvaron megjelent a trónörökös, a miniszterek és a polgári és katonai méltóságok családostul. A hölgyek virágbokrétákat adtak át a királynénak.

Liposci diákok Prágában.

Lipose, julius 5. A német diákok szövetsége elhatározta, hogy a jövő iskolai évben *tömegesen költöznek át a prágai egyetemre.* Elhatározásuk oka, hogy az ottani *német diákokat segiteni* akarják.

A békekonferencia.

Hága, julius 5. A választott biróságok kérdését tárgyaló bizottság ma ülést tartott és befejezte a választott biróságokról szóló javaslatok második olvasását. A bizottság jelentését, amelynek szerkesztését *Descamps* belga szenátorra bizták, pénteken a harmadik bizottság plénuma elé terjesztik. A választott biróságok kötelező vagy fakultativ voltának kérdése kategórikus nyilatkozatra adott alkalmat a német delegátusnak. Németország képviselője ugyanis azt a határozott utasitást kapta, hogy a kötelező választott biróságot csak akkor fogadja el, ha a választott biróság kötelező voltának elvét külön szerződésekben mondják ki. E fölszólalás következtében az orosz javaslat 10-ik cikkét, amely felsorolja azokat az eseteket, amelyekben a választott birósági eljárás kötelező, törölték és a helyett kimondták, hogy a választott birósági eljárás fakultativ, kivéve azokat az eseteket, amelyekben külön szerződéseket kötöttek vagy kötnek. *A fakultativ választott biróság elvét akarva, nem akarva az összes képviselőknek el kellett fogadniok. Bourgeois* francia delegátus határozottan ki is jelentette, hogy ezt csak azért teszi, hogy lehetővő tegye a megegyezést.

A francia tengerészet reformja.

Páris, julius 5. Az *Eclair* és a *Journal* azt irja, hogy *Lanessan* a tengerészeti vezérkart teljesen ujjá akarja szervezni és a vezérkar teendőit jövőre a mozgositásra, a flottamozdulatokra és a személyi ügyekre akarja redukálni. Ugyane lapok szerint hire jár, hogy a vezérkar feje *Maigret* vagy *Gervais* lesz.

Angol csapatok mozgositása.

London, julius 5. A *Pall Mall Gazette* jelentése szerint a kormány legközelebb egy hadtestet, 40—50.000 főnyi sereget indit utnak Dél-Afrika felé. Az előkészületeket már megtették.

A román parlament berekesztése.

Bukarest, julius 5. A parlamentet ma királyi izenettel berekesztették. Az izenetben a király köszönetet mond a szenátoroknak és képviselőknek a támogatásért, melyben a kormányt a viszonyok által szükségessé tett fontos és sürgős kérdések megoldásában részesitették.

Bukarest, julius 5. A hivatalos lap mai számában közli azt a választ, amelyet a király a kamara válaszfoliratát átadó bizottságnak adott. A *király* megköszönte a képviselőknek lojalitásukat és kijelentette, hogy örömmel veszi tudomásul azt az igéretet, hogy a népképviselet támogatni fogja a kormányt. A király mindig gondol a nagy és kis mezőgazdák helyzetére, osztozik gondjaikban és arra irányitja figyelmét, hogy a parasztok megélhetése biztositva legyen. Reméli, hogy a mostani megpróbáltatások muló természetüek és bizik benne, hogy a kamara bölcs közremüködésével támogatni fogja a kormányt, hogy megtehesse a helyzet követelte intézkedéseket és hogy az állam hitele csorbát ne szenvedjen.

Közgazdasági táviratok.

Berlin, julius 5. (Gabonapiac.) A szép idő és a vételkedv hiánya következtében a hangulat bágyadt volt. Buza és rozs körülbelül ½ márkával olcsóbb. Zab nyugodt. Az idő borus.

Berlin, julius 5. (A *Budapesti Napló* tudósitójának távirata.) *Esti forgalom.* Négyszázalékos magyar aranyjáradék —.—. Magyar koronajáradék —.—. Osztrák hitelrészvény 236.90. Osztrák-magyar államvasut 147.10. Déli vasut 33.50. Északnyugati vasut —.—. Elbavölgyi vasut —.—. Orosz bankjegy készpénz 216.—. Buschtiehradi —.— Orosz bankjegy —.—. (Ultimo.) Lombard —.—.

Frankfurt, julius 5. Árfolyamok juliusra. (A *Budapesti Napló* tudósitójának távirata.) *Esti forgalom.* Osztrák hitelrészvény 237.—. Osztrák-magyar államvasut 146.60. Déli vasut 33.30. Osztrák arany —.—. Olasz járadék —.—. Laura-kohó —.— Harpeni —.—. Discont —.—. Alpesi —.—. Bécs bankegyesület —.—. Nyugodt.

New York, julius 5. *Liszt* helyben 2.85. *Buza* juliusra 70.—, szeptemberre 79.—, decemberre 80.⅝. *Tengeri* juniusra 39.—.

Chicago, julius 5. *Buza* juliusra 72.⅝. *Tengeri* juniusra 33.¼.

Szerkesztői üzenetek.

— Kéziratokat nem adunk vissza. —

B. Gy. A tény az, kis haragos, hogy ön egy rossz verset küldött be nekünk. Minden levélre válaszolunk, s a versek szerzőit időnkint értesitjük küldeményeik sorsáról. Ha egy kis türelemmel lett volna, megkapta volna ön is az üzenetet a többivel együtt. De ön türelmetlen volt, tehát vegye tudomásul, hogy a verse nagyon gyarló. Akár ne is vegyen tolhat többé a kezébe. Bármily erélyesen hivatkozik is más, kevésbé szigoru mértékkel mérő lapra, a verse rossz marad, higyje el nekünk, nagyon rossz. Vigyázzon, mert még — kiadjuk!

90.554. sz. előfizető. Ha be tudja igazolni, hogy természetbeni lakása nem felel meg az állásával járó lakbéri illetéknek, a pótlékra igenis igényt tarthat.

G. L. A Vandenpeereboom-minisztérium uj választótörvény-javaslata a radikális pártoknak az ellen a törekvése ellen irányul, hogy a választási jog ne köttessék a most megkivánt 42 franknyi egyenes adóhoz. Ez az agitáció évek óta hevesen folyik, a klerikálisok már inogni érzik maguk alatt a talajt, tehát oly választási törvényt akarnak behozni, amely az ő pártjuk számára hosszu időkre biztositja az uralmat. A fennálló belga választási jog az 1831-ik belga alkotmányban gyökerezik. A mostani mozgalom az általános választási jogot követeli.

Székelyföldi. Szíveskedjék az Országos Központi Takarékpénztárhoz vagy a Magyar Takarékpénztárak Központi Jelzálogbankjához. Mind a kettő cime: Budapest. Ott készséggel adnak kellő felvilágositást.

F. D. *Zágráb.* Az asztaltáncoltatás egy divatos babonás hóbort. Ha ugyanis többen valamely asztalt körülülnek s ujjaikat egy ideig mereven arra nehezitik, az asztal, *tisztán erőművi okokból*, forgó, táncszerü mozgásba jő. Az ujjak tudniillik kifaradnak s remegni kezdenek. Ebből a különböző foku és irányu erők hatásából áll az asztalnak némely babonás emberek előtt titokzatosnak vélt mozgása.

V. M. *Budapest.* Tanitónőképzők a fővárosban: a II. kerületi (II. Csalogány-utca 43.), a katholikus polgári és elemi iskolai (IV. Lipót-utca 9.), az Erzsébet nőiskola (VI. Andrássy-ut 65.), a Ranolder-intézet (IX. Gyep-utca), az Országos Nőképző egyesületi (IV. Zöldfa-utca 34.). Folyamodni a felvételért most kell. A tandij s egyéb feltételek felől az igazgatóságok szivesen adnak utbaigazitást.

KÜLÖNFÉLÉK.

Leborulok . . .

Leborulok a sárguló harasztra,
Zokogva forrón, hosszasan,
Ó, ez az én fájó búcsúm tetőled,
Tovasuhanó szép nyaram.

Hiába küzdök, harcolok szívemmel,
De érzem, mégis sírni kell,
Midőn színét veszti a büszke rózsa,
S a fecske ismét útra kel.

Tudom, hogy hervadni kell a virágnak,
Ha jő a fájó pillanat,
Mégis-mégis, midőn hervadni látom,
A fájdalom úgy elragad.

Veszelei Károly.

+ **Drága virágok.** Nem ok nélkül kelt némi feltünést, ha egy amerikai ember hatvanezer forintot ad egy uj husszinü szegfüfajtáért, amelyet különben neje tiszteletére Mrs. Thomas W. Lawsonnak keresztelt el. De valami nagyon nem kell éppen csodálkozni a virág iránt való szeretetnek ilyen drága megnyilatkozásán, mert Amerikában és Angolországban rengeteg pénzt költenek virágokra. Van Londonban néhány család, amely asztaldiszre és a báliterem fölékitésére százezreket ad virágokért, nem számitva bele azokat a nagy összegeket, amelyeket időnkint különös virágokért fizetnek, mint például az ujonnan fölfedezett orkideákért, amelyekkel a vendégek bámulatát akarják fölkelteni. Két és háromezer forintot is adtak már a Cattleya Arianae két különböző fajáért és nem kevesebb, mint tizezer forintot a nagyon ritka Cattleya Reineckianaért.

*

+ **Kékvérü kereskedők.** Németországban még mindig a „Herrenschloss" tornyából nézi a szegény gróf a világot . . . A junkerélet gyönyörüséges emlékei álomba ringatják a lelkét s összetőpörödik a teste, megalszik a vére a munkátlan merengésben. Van azonkivül még egy pár ilyen fajta arisztokrácia. Olaszországban azonban sutba dobták a multak ragyogó emlékeit s a szögre akasztott kard helyébe a kasszakulcs került. Ugy irja legalább egyik olasz ujság, hogy nagy azoknak az olasz aristokratáknak a száma, akik kizárólag kereskedéssel, iparral, szabadalmak értékesitésével foglalkoznak. Marchese Carlo Rudini, a volt olasz miniszterelnök fia minden munkaerejét annak az angol-olasz szindikátusnak szenteli, amely Khinában kőszénbányákat akar feltárni. Luigi Primoli gróf, a nagy Napoleon unokája, aki még kevéssel előbb is százezer frank évi segélydijat kapott a francia államtól, fényképekkel kereskedik. Prinetti, aki már négy izben volt miniszter, a legnagyobb olasz kerékpárgyár vezetője, egy piemonti gróf pedig olyan automatákkal kereskedik, amelyek a tetszhalottak életre ébredését jelzik.

*

+ **Camille Flammarion a spiritizmusról.** Camille Flammarion, aki tudvalevőleg már fiatal kora óta foglalkozik a spiritizmussal, az *Annales* cimü spiritiszta lap utolsó számában csaknem ötven esztendei kutatásairól a következőképpen számol be:

A spiritiszta jelenségek benső összefüggésben vannak a környezettel. A jelenségek megfelelnek a gyülekezetben uralkodó meggyőződéseknek, gondolatoknak és impressziókoknak. Eugène Nus csoportjában a médium orgonára szerzett melódiákat irt le. De ezt nem egy idegen szellem diktálta. A melódiát, a jelenlévők egyike, egy Bureau nevü muzsikus, költötte a nélkül, hogy tudott volna róla. Az auto-szuggesztió igen gyakori ezeknél a kisérletezéseknél. Előttem van Joubertnek egy kötet igen szép novellája, Mathieunak egy kötet kedves verse, több filozófiai és történelmi munka, amelyeket mint egy idegen szellem közléseit, adtak ki. Ezek azonban mind nem bizonyitják tudományosan egy idegen erőnek a jelenlétét. Az emberi lélekben olyan fizikai erő lakozik, amely nyilatkozni tud, saját testünk korlátain kivül. Ez az erő átváltozhatik villamossággá, melegséggé, mozgássá, mint minden más erő; tevékenynyé tehet titkos energiákat, de mindig szoros kapcsolatban fog maradni agyunk állapotával. Kérdéseket intézünk az asztalhoz, amelyet felizgatott idegeink tevékenységével mozgásba hozunk és öntudatlanul intézzük saját magunk a feleleteket. Az asztal beszél a mi nyelvünkön, ami eszméinkkel, tudásunk korlátai között, véleményünk és hitünk szerint.

Ezek a jelenségek, fejezi be cikkét, nem egyebek, mint érzelmeink és gondolataink közvetetlen, vagy közvetett, határozatlan, vagy határozott visszahatása. *Minden kisérletezésem, amelylyel a szellemek létezését akartam konstatálni, meghiusult.*

*

+ **A haragos Björnson.** Krisztiániában nemrégiben tartották meg az első északi ujságiró kongresszust, amelyre Svédország, Dánia és Finnország elküldötte képviselőit. Arra az ünnepi lakomára, amelyet a norvég ujságirók a kollegáik tiszteletére adtak, meghivták udvariasan Ibsent és Björnsont is, a két északi szellemóriást. Ibsen az udvarias meghivásra megfelelő udvariassággal kimentette magát, Björnson ellenben aulestadti birtokáról a következőket irta:

Nem szokásom, hogy kétszáz kilométert utazzam, hogy olyan emberekkel ebédeljek, akik egész esztendőn át untatnak.

Pedig a meghivót a nagy költőnek éppen annyi barátja, mint ellensége irta alá. Mindebből az tünik ki, hogy az öreg Björnson haragos és a haragját nem nyeli el.

*

+ **A francia miniszterek fizetése.** Az uj francia kormány tagjai most, julius elsején vették föl először fizetésüket. A francia miniszter évenként hatvanezer frank fizetést huz, azaz havonkint ötezer frankot. A miniszereket a hónap elsején minisztériumuk pénztára fizeti ki, még pedig mindig uj bankókkal, és a legujabban vert aranyokkal. Ha a kormány hónap közben bukik meg, a régi miniszereknek addig a napig jár ki a fizetés, amig a köztársaság elnöke lemondásukat el nem fogadta, az uj miniszterek pedig hivatalba lépésük napjától fogva huzzák a megfelelő összegü fizetésüket.

*

+ **Asszony-uralom Beattieban.** Panama, az van mindenütt, szerte a világon, egész nemzeteknél, megyék kormányzatában, városok és helységek közigazgatásában. Amióta a legnagyobb panama, a francia kisült, óvatosabbak lettek az emberek, megtorló rendszabályokkal irják a panama elburjánzott mérges dudváját, hogy egyszer már becsületesen, igazságosan éljen a világ. De nehezen mehet ez a munka nagyon, néha-néha alaposan kitünik ez. A panama a legtöbbfejü szörnyeteg, amelynek hiába csapkodják le a fejeit, ugy látszik. Mert micsoda rengeteg elzüllött állapotoknak kellett dühöngeniök Beattie délfranciaországi városkában, ha tekintjük azt a módot, amelylyel a bajokon segiteni akar magán a polgárság! A polgárság egyszerüen eltörülte a férfi-közigazgatást és behozta az egész vonalon az asszonyuralmat. A sokat támadott nőemancipáció korában egy város férfiai követték el ezt a reformot. Asszonyokból választották meg a tanácsot, asszony a polgármester, asszony a rendőrkapitány, asszonyok a rendőrök. Micsoda szemétnek kellett felhalmozódnia abban a közigazgatásban, ahol már az asszonyokat kellett előhivni a seprővel, mivelhogy másban nem biztak már a polgárok!

*

+ **Az apa aggodalma.** Egy derék angol polgár nagyon sokat aggódott azon, mi is legyen voltaképpen az ő fiából.

— Milyen fajtájuak az ő képességei és milyen hivatást fog ő választani? — kérdezte önmagától ezerszer is az aggódó apa.

Egy napon hatalmas eszme pattant ki az agyából. Elment fiának a szobájába s ott az asztalra letett egy bibliát egy üveg whiskyt és egy vadonat uj aranypénzt. Aztán elbujt és ismételten önmagában beszélgetett:

— Ha a fiam jön és az aranyat választja, akkor kereskedőember lesz belőle, ha a bibliát választja, akkor bizonyos, hogy pap lesz belőle; ha ellenben a whiskys üveget választja, akkor menthetetlenül veszve van, az ivásnak adja magát.

Néhány pillanat mulva jött a fiu vidáman fütyürészve és az aranyat zsebre dugta, a könyvet a hóna alá csapta, végül a szeszes üveget is elvette, ivott belőle két kupicával és az ajkát nyalogatva eltávozott. Ekkor harmadszor beszélt önmagához az apa és pedig ilyenformán:

— Hála istennek! A fickó politikus lesz.

*

+ **A tengeri levegő.** A tenger mellett való tartózkodás főleg azért egészséges, mert a levegő Gautier Armand megfigyelései szerint a maximális sómennyiség tizenöt fok melegnél 0·022 gramm egy köbcentiméter levegőben. Ehhez a megfigyeléshez ugy jutott Gautier, hogy a tengermellékén 341 liter levegőt gyüjtött össze, amelynek először klórtartalmát, ebből pedig a sótartalmát számitotta ki.

*

SZEZON.

Ezer egy forint.

— Egy fürdővendég levelei. —

IV.

Ali-Baba és a négy segédorvos.

Felső-Árnyas, julius 1.

Bezárult rég a *Szézám*-ajtó,
A negyven rabló rég nem él,
Öszvér-, szamár-, stb. hajtó
Ma még ha kincseket remél,
Nem jár az erdő sürüjében,
De vesz magának egy negyed-,
Vagy — hogy ha dolga jól megy éppen, —
Egy harmad osztálysorsjegyet.
S melyet humánus célja szépít,
Ha néhány orvos fog kezet,
Nem barlangot, de házat épít
A *Gyógyfürdő Szövetkezet.*
Oh százszorosan is jaj annak,
Kiben beteg tüdő, torok;
Pénzszomjasan reá rohannak
Fürdő- s nem fürdő-doktorok!
Az ütközést e vad sereggel
En elkerültem, s épp ezér'
Szobámba jön naponta reggel
A rőtszakállu fővezér.
Csupán egy perc, az'tán elillan;
(Egy röpke percért oly nagy ár!)
— Ma svéd massage! Holnapra villany! —
S ha rendel, ellentszólni kár!
— Uj kúra, uj pénz! — szól az elve,
— Első a fürdő érdeke! —
E mondatokra van nevelve
Négy nagy tudásu gyermeke.
Négy ág, a melynek ő a fája,
S melyekre persze rém hiú;
Mindegyiknek van diplomája,
Mind rőtszakállu férfiú.
A négy segéd fiú csak irja,
Mit reggelente atyja mond;
Egy bajnak van százféle irja
S mindegyik extra számlapont.
Tudtommal eddig egy se leste,
A rendelés miképp hatott,
Csak rám diktálták szombat este
A „Nyilj ki Szézám!" mondatot.
Leirni tollam visszaretten,
Tárcámba' mily kevés maradt;
Bizalmat ime én vetettem,
S a rőtszakállu úr — arat!
Es védekezni rém nehez ám,
Repül, repül a sok tizes;
Ha itt a szombat, — nyilj ki Szézám!
Ha fürdővendég vagy, — fizess!...
Oh lesz-e egyszer, lesz-e szombat?
A második csodát ható
„Zárulj be Szézám!" cimü mondat
Mikor lesz végre hallható?...
Mikor? — Szivem zokogva súgja,
Hogy hallhatom majd, hogy ha már
Üres lesz minden zegje, zúgja,
S fölösleges lesz rajt' a zár; —
Ha távozást ajánlva járul
Elém a meghatott sereg;
A Nestor int, — Szézám bezárul,
S a rőt szakállon könny pereg!...
Ha majd letelt a búcsu szombat,
S zsebembe nem lesz már tizes,
Emlékbe megmarad a mondat:
— Ha fürdővendég vagy, — fizess! —

V.

Intermezzó.

Elég! Megirtam ámmal-ímmel
Már nem tudom hány levelet,
Hol jó, hol rossz, hol gyenge rímmel,
Most könnyed múzsa, ég veled!
Feledjék, kérem, léha tollam
Sok léha módon irt dalát,
Komoly szavakban hadd daloljam
Meg *Felső-Árnyas* angyalát.

Halvány az arc, hajfürtje ében,
Az orr sovány, a szem setét,
Nagy függő lógg kicsiny fülében,
Mély gyász boritja termetét,
A fej kerek, formája rendes,
Hátán bokáig lógg a tincs,
Huszonhat éves, hangja csendes,
Ismertető vonása — nincs.

Mint *Heine* szép királyleánya,
A kúthoz minden nap lemegy,
Mindenki visszanéz utána
És titkon felsóhajt nem egy!
Járása ringó, mint a hinta,
S ösmerkedésre nincs remény,
Mert oly setét a gyásza, mint a
Ruhája, s mint e költemény!

Olvassák, kérem, meghatottan
E több mint bánatos mesét,
Egy éve már, élő-halottan,
Siratja elhunyt hitvesét.
S így önmagának búja sírt ás . . .
Pardon! tovább nem mondhatom!...
Pardon! de elfogott a sirás,
Majd holnap este folytatom.

Latzkó Andor.

+ **Bölényhajsza az utcán.** New Yorkban a napokban roppant nagy zürzavart okozott egy bölény, amely a Centralparkból szabadult ki. Akkora volt ez az állat, mint egy elefánt. Miután egy utcában halomra döntötte a kocsikat és járókelőket, végig száguldott borzalmas sebességgel az ötvenkilencedik uton, miközben a tömeg, amely utána vetette magát, indiánmódra üvöltött. Egy angol főur az automobilján vágtatott a megvadult állat után. Megrémült nők kétségbeesetten kapaszkodtak fel a keritésekre, biciklin levő emberek, mintha villám sujtotta volna őket, ugy terültek el a földön. Amikor a bölény végre elfáradt egy kissé, megfordult, szembeszállt a tömeggel, azokat a bátor férfiakat pedig, akik laszoval mentek elébe, egyszerűen sorra földre teperte. Aztán lovas rendőrök vágtattak elő, s azok vaklövésekkel terelték vissza a bölényt a Centralparkba. Ott a legnagyobb nyugalommal fürdőt vett a tóban, majd kifeküdt a partra, hogy a napon megszáritsa magát. Végre beterelték egy kisebbik tóba s laszokkal elfogták tizenötezer fényi nézőközönség jelenlétében.

*

+ **Vasutas gyerekek.** Az államvasutak szegedi internátusáról most adta ki az évi jelentést Hönig István igazgató. Sok érdekes dolog van benne az apró kis vasutas gyerekek életmódjáról a statisztikai adatokban. Többek között pontosan megmérik, hogy mennyit gyarapodott testsulyban minden gyermek az év során s hogy mennyivel volt nagyobb, amikor vakációra a szüleihez hazament, mint mikor onnan eljött. Az intézet három évi fennállása alatt a testsuly gyarapodása átlag az öt kiló körül van, de akad olyan legényke is, aki hat, hét, nyolc, kilenc, sőt tiz kilóval gyarapodott. Hosszaságban sem maradnak el, nőnek a gyerekek erősen. Van mitől, mert étel dolgában naponta átlagban ennyi táplálék jut egy-egy gyerekre: három deci leves, harmadfél deci tej, három deci főzelék, százhetven—százkilenczen gramm hus (majd egy ötödkilogramm, a katonaságnál kétszáz gramm) s naponta fél kilogramm kenyér, öt részletben. Ez anyagokban van: nyolczan gramm fehérnye, nyolczanöt gramm zsiradék, háromszáz gramm szénhidrát, a tápanyagok: tej, hus, zsir, vaj, tojás, szalonna, buzaliszt, rozsbuza-kenyér, rizs, burgonya, káposzta, bab, lencse. Az intézménynek, amelynek főfelügyelője Stelczel Frigyes, a most lefolyt évben száznyolczanhét bennlakó növendéke volt, százhét magyar, harminckilenc német, nyolc horvát, két szerb, huszonkét tót, nyolc román, közülök az iskolákban mindössze kilenc bukott.

*

+ **Borderó-papiros.** Olyan szürke, közönséges papiros, mint a többi, csakhogy abból a fajtából, amelyen tragédia termett. A quartier Montmartre egyik papirkereskedésében most találtak rá arra a papirosra, amelyre négy évvel ezelőtt a borderót irták. S most négy évvel utóbb, cifra urak és hölgyek aranyat igérnek egy árkusáért s hercegnők, akadémikusok, ballerinák versenyeznek érte. Olyan nagy tisztessége lett ennek a papirosnak egyszerre, mintha finom illatszerekkel volna tele itatva s nem volna hazugság- meg vérszaga. A kis balletthölgyek céltudatosan veszik. Szerelmi hazugságokra stilszerűbb papirost találni alig lehet, de a csákós, lobogó tollal ékes katonáknak nem volna szabad belőle egy cédulára valót sem vásárolni, ha csakugyan férfierény az igazmondás. Vagy talán éppen azért veszik olyan nagyon a francia generálisok? Mert azok nagyon veszik.

*

+ **A háztartási cikkek árai Párisban.** Gustave Bienaymé kiváló francia statisztikus vállalkozott arra nagy buzgósággal, hogy a mindennapi élethez szükséges cikkeknek az árait összehasonlitsa a régiekkel. „A mindennapi élet árai Párisban a különböző időkben" cim alatt egész sorozat értekezést mutatott be a párisi statisztikai társaságban. Az idén azután rövid áttekintést vetett eddigi eredményeire, ámbár még nem hagyta abba a munkát és terjedelmes értekezést igért a cselédbérek ingadozásairól. Eddigi kutatásainak az eredményeiből különösen meglepő az, hogy egyes táplálékoknak, fütő- és világitószereknek az árai 1897-ben éppen olyanok voltak, mint 1820-ban és 1830-ban. 1830 és 1897 között az árak természetesen a legkülönbözőbb változásokon mentek át. Igy 1835 és 1850 között még alacsonyabbak voltak, mint 1830-ban, mig 1886-ban a legmagasabb fokot érték el. Az élelmiszerek piaci árainak az áttekinthetése végett Bienaymé az egyik nagy kórháznak, a Hotel Dieunek és az egyik legjelentékenyebb állami főiskolának, a Lycée Louis-le-Grandnak a bevásárlásait vizsgálta. Ezek a jegyzékek mindenesetre megbizhatók, s csak az lehet az ellenvetés, hogy ilyen nagy intézeteknek a bevásárlása mégis másféle, mint a kisebb háztartásé. Csakhogy éppen azért Bienaymé kisebb rendü vendéglőknek is megvizsgálta az étlapját 1855-tól 1898-ig és azt tapasztalta, hogy husz fogás közül, amely állandóan szerepel az étlapon, hétnek az ára az utolsó félszázadban nem változott, többek között a kenyéré és a közönséges főzelékeké sem, mig tizenhárom fogásé és pedig a különböző husféleknek az árai nagyobbak lettek. Az árnövekedés ezekben a vendéglőkben 1855. óta körülbelül husz százalék, ami azonban nem az egyes cikkeknek a drágulására, hanem a megnövekedett adókra, fölemelt házbérekre, a személyzet fizetésének az emelésére vezethető vissza. Olcsóbb manapság, mint 1830-ban Párisban a petroleum, a friss hal és a hentesáru, mig ellenben a besózott hal drágább, mint hetven esztendővel ezelőtt. Ruházat, butor, lakás mindenesetre olcsóbb lett.

KÖZGAZDASÁG.

Ipar és kereskedelem.

Az ezüstvám Oroszországban. *Pétervár*ról jelentik: A birodalmi tanács legutóbbi ülésében elhatározta, hogy az ázsiai provinciákból és Európából behozott ezüstre vámot vet ki. És pedig ezüstrudakra fontonkint 3 rubelt, ezüstárukra pedig 7½—9 rubelt. Ezüstáruk után eddig fontonkint csak 6 rubelt fizettek.

A vidéki ipar pártolása. *Hegedüs* Sándor kereskedelemügyi miniszter a posta- és távirdanyomtatványok szállitása s azokkal egybefüggő könyvkötői munkák végzése ügyében olyképp szándékozik intézkedni, hogy a nyomdai és könyvkötői munkák iránt most kizárólag egy budapesti nyomdacéggel fennálló szerződés a jövő évben felmondassék s a szállitás ujabb biztositására azután nyilvános ajánlati tárgyalás irassék ki, mely alkalomból a miniszter a vidéki nyomda- és könykötő-ipar támogatása érdekében a nyomtatványszükséglet jelentékeny részének szállitását vidéki nyomdákra kivánná bizni, ha azok az annak idején hirdetendő versenytárgyalásra elfogadható ajánlatokat tesznek.

A rózsahegyi magyar szövőipar részvénytársaság rendes közgyülésén *Lukács* Béla titkos tanácsost és *Holitscher* Lipótót az igazgató-tanács tagjaivá választották. Az erre következett alakuló ülésen *Lukács* titkos tanácsost az igazgatóság elnökévé, *Mauthner* Izidort (Bécs) pedig alelnökké választották.

Vasutak bevétele. Az Osztrák Magyar Államvasuttársaság bevétele 2,111.616 forint, többlet 26.751 forint, februári helyreigazitási többlet 8455 forint. A Déli Vasut bevétele 3,985.822 forint, többlet 216.731 forint, februári helyreigazitási többlet 104.820 forint.

Szőllőkiállitás Szegeden. A szegedi országos gazdasági kiállitás kereteben szeptember 3-tól 10-ig szőllőkiállitás is lesz. Akik a kiállitáson résztvenni óhajtanak, legkésőbb *augusztus 1-ig* jelentsék be. A kiállitás ideje egy kissé korai lévén egyes szőllőfajokból ilyenkor még teljesen érett példányok nem találhatók. Ez esetben persze *félig érett fürtöket is lehet beküldeni*, ha azok másküléonben a forma, nagyság és fajtisztaság kellékeinek megfelelnek. A legfontosabb, hogy minden faj a helyes ampelográfiai elnevezéssel jelöltessék meg. A szőllőkiállitáson a részvételi dij 50 krajcár, azonkivül minden külön faj után még 20—20 krajcár. Minden fajtából legalább 4—5 fürtöt kell beküldeni, melyek a fürtnyélre kötött cédulával jelölendők meg. Bővebb felvilágositást és bejelentő iveket *Drucker* Jenő csoportbiztosnál lehet szerezni. (Budapest, Köztelek.)

Fizetésképtelenségek. A bécsi *Creditoren-Verein* a következő fizetésképtelenségeket jelenti: *Spiegel* József kereskedő *Budapest*, *Gálos* Johanna cég *Gyéres*, Cechi Angelo kereskedő Trieszt, Jenes Lajos kerékpárkereskedő Prága, Weisz Emma Bécs, Nagel Mari kereskedőnő Bécs.

Szeszárak. A kontingens nyersszesz ára *Budapesten* 17.50 forint pénzben, 17.75 forint áruban. *Bécsben* az irányzat valamivel szilárdabb. A kontingentált készáru 18.60 forint pénzben, 18.80 forint áruban.

Budapesti sertés-konzumvásár. A ferencvárosi petróleum-rakodónál lévő székes-fővárosi sertéskonzumvásár árjegyzése 1899. julius 4-én. Készlet 851 darab. Érkezett 546 darab. Összesen: 1397 darab. Eladatott 787 darab. Maradt 610 darab. — *Napi árak:* 120—180 kgr. sulyban 42——44— krajcarig, 220—280 kgr. sulyban 42—44½ krajcarig. 320—380 klgr. sulyban 42—44 krig. Öreg nehéz páronkint 400—560 kilos 39—43½ krajcárig. Malacok 38—— krajcárig kilónkint. A vasár hangulata élénk volt.

A budapesti gabonatőzsde.

Budapest, julius 5.

Lanyha irányzat mellett 10.000 métermázsa buza került a forgalomba 10—15 krajcárral alacsonyabb árakon. Egyéb gabonanemüekben a forgalom csekély volt és az árak változatlanok maradtak.

REGÉNY.

A más büne.

(14) — Amerikai detektivregény. —

Irta: JULIAN HAWTHORNE.

A maorik a fákra másztak és a halom körül mintegy eleven várfalat alkottak. Kitünő helyzet volt ez. Ők szépen láthatták legényeinket, amint megérkeztek és teljes lelki nyugalommal lelőhették őket, mig a mi tüzelésünk a fák ellen nem sok kárt csináltak. Egyre hullottak embereink, a nélkül, hogy a legcsekélyebb látszatja lett volna valami eredménynek. Mindinkább arról győződtek meg embereink, hogy ez a tréfa egy kicsit drága, meg kezdték tehát a visszavonulást, mire azután a maorik természetesen sietve követtek bennünket. Nekem nagyon kellemetlen volt az a gondolat, hogy valami golyót kapjak a hátamba. Még volt néhány töltényem, amikor hirtelen valami forróságot éreztem, éppen a vállcsontom alatt... Egy golyó érte a bal tüdőmet! Emlékszem még az elégtétel egy bizonyos érzésére, hogy legalább nem a hátamba kaptam a lövést, azután megbotlottam egy fagyökérbe és — ott terültem el a földön! Brown barátom, aki mint hadnagy szolgált a csapatunkban, látta, amint elestem, s három négy embert szólitott elő, hogy vigyenek el. Meglehetősen nehéz voltam, erősen véreztem s elájultam. Az emberek, akik azt hitték, hogy meghaltam, morogni kezdtek — mert a maorik mind közelebb jöttek — és ott akartak hagyni; de Brown elővette a revolverét és megesküdött, hogy lelövi azt, aki engem elbocsát! Minthogy pedig ez bizonyosság volt rájuk nézve, mig ellenben az a lehetőség még megvolt, hogy a maorik előtt megmenekülnek, azért tehát kitartottak és tovább vittek. Talpra állitottak s kineveztek hadnagygyá, de alig gyógyultam meg egészen, vége lett a háborunak. Napierbe mentem, s ott arról értesültem, hogy Dorrien Taylor kisasszony, anyám testvére meghalt s nyolczezer fontot hagyott nekem. Egy részét a pénznek magamhoz vettem és áthajóztam a nagy Oceánon az amerikai partokra, először Aspinwallba, aztán pedig New Yorka jöttem.

— Örökségének a másik részét Brown urnál hagyta?

— Igen. És ön az imént jól sejtett! Londonból Ausztráliába való utamon a fedélzeten találkoztam egy nővel, akit mikor Napierbe érkeztünk, titokban feleségül vettem. Brown volt az egyetlen ember, aki ezt tudta. Nem volt okos cselekedet, Nolen kisasszony! Ő még él és nem fog nekem nyugtot hagyni! Ugy gondoltam, hogy mindezt meg kellett önnek mondanom.

NYOLCADIK FEJEZET.

Egy leleplezés.

— Ha önnek felesége van, mért nem él mellette? — kérdezte Paula és kifejezésel teli szemével kérdőleg nézett Bálintra.

— Ez nem tőlem függ. Csalódtunk egymásban, ez a dolognak a nyitja. Békóba vert, amint ezt néha asszonyok a férfiakkal megteszik, ha a körülmények erre kedvezők és egy tengeri utazás nagyon hasznos fordulat ilyenkor. Ő a házasságból bizonyos előnyöket várt, amelyeket nem adhattam meg neki. Kölcsönös félreértés volt s miután ezt szépen megbeszéltük, ő ment a maga u'jára s rám hagyta, hogy én meg keressem meg a magamét. Sem ő nem kérte ehhez a beleegyezésemet, sem én nem használtam fel a hatalmamat. A joga azonban megvan neki ahhoz, hogy mindenben, ami az enyém, osztozzék velem, s amit meg nem lehet osztani, azzal nem rendelkezhetem.

— Sajnálom önt! — mondotta Paula olyan hangon, amely többet mondott, mint a szava.

— És a mellett még nem is tehetek semmit — felelte Bálint látszólag közönyösen — még a törvény sem segit rajtam.

— Azt érti ezzel, hogy nem válhat el?

— Abba ő nem egyezik bele.

— Miért nem?

— Mert véletlenül arról értesült, hogy bátyám betegeskedik s csak az ő élete az akadály arra, hogy nagy vagyonhoz jussak. De beszéljünk valami másról. Arra gondoltam, hogy itt hagyom ezt a a várost!

— A szezon közepén?

— Nekem minden része az esztendőnek egyforma, azonkivül New York nem az a hely többé, ahol kellemes volna rám nézve az élet.

— New Yorkban, vagy önben történt valami változás?

— A változás önhöz való körülményeimben állott be, Nolen kisasszony — felelte Bálint. — Nem jöhetek többé ide. Amig ön nem tudta, hogy házas vagyok, megmaradt számomra az a lehetőség, hogy ebből előnyt szerezzek magamnak; miután azonban a valóságot leleplezte, itt az ideje, hogy eltünjek.

— Azt hiszi, hogy talán szemrehányás éri, amiért a multjáról hallgatott?

— Szigoruan véve a dolgot, talán nem. de ebben az esetben igen.

(Folytatása következik.)

Eladatott:

Buza. Tiszavidéki: 850 mm. 80 k. 9 frt 72½ kr. 700 mm. 79 k. 9 frt 75 kr, 100 mm. 79 k. 9 frt 70 kr, 100 mm. 79 k. 9 frt 70 kr, 100 mm. 79 k. 9 frt 55 kr, 100 mm. 77·5 k. 9 frt 55 kr, 100 mm. 76 k. 9 frt 55 kr, 100 mm. 77 k. 9 frt 55 kr, 100 mm. 78 k. 9 frt 70 kr, 100 mm. 77·5 k. 9 frt 60 kr, 100 mm. 77 k. 9 frt 40 kr.

Fehérmegyei: 350 mm. 76·2 k. 9 frt 57½ kr.

Pestmegyei: 100 mm. 80 k. 9 frt 70 kr, 100 mm. 77·5 k. 9 frt 60 kr, 100 mm. 77 k. 9 frt 50 kr, 250 mm. 76 k. 9 frt 45 kr.

Felsőmagyarországi: 150 mm. 78 k. 9 frt 50 kr.

Mind 3 hónapra.

Repce: 300 mm. 11 frt 25 kr, 370 mm. 12 frt 15 kr.

Rozs: 200 mm. 6 frt 92½ kr, 100 mm. 7 frt — kr, 100 mm. 6 frt 95 kr.

Árpa: 100 mm. 6 frt 27 kr, 400 mm. 5 frt 65 kr, 100 mm. 5 frt 70 kr, 100 mm. 6 frt 20 frt.

Készpénzfizetés mellett.

A készáru hivatalos jegyzése a budapesti áru- és értéktőzsde szokásai szerint, készpénzben 100 kilogrammonkint. — A minőség hektoliterenkint és kilogrammonkint.

Buza (6)											
bánsági	75 k.	9.10—	9.15	78 k.	9.15—	9.25	77 k.	9.55—	9.55
	78 k.	9.3 —	9.40	79 k.	9.40—	9.50	80 k.	9.60—	9.70
tiszavidéki	78 k.	9.25—	9.30	78 k.	9.40—	9.50	77 k.	9.55—	9.60
	78 k.	9.60—	9.65	79 k.	9.65—	9.75	80 k.	9.75 —	9.85
pestvidéki	74 k.	9.15—	9.20	76 k.	9.25—	9.35	77 k.	9. 0—	9.50
	77 k.	9.50—	9.55	79 k.	9.55 —	9.75	80 k.	9.75—	9.75
fejérmegyei	74 k.	9.35—	9.35	76 k.	9.40—	9.50	77 k.	9.55—	9.65
	77 k.	9.65—	9.70	79 k.	9.70 —	9.75	80 k.	9.75 —	9.80
bácskai	74 k.	9.25—	9.30	76 k.	9.35—	9.35	76 k.	9.35 —	9.40
	77 k.	9.40—	9.55	79 k.	—.——.—		80 k.	—.——.—	
román	78 k.	—.——.—		79 k.	—.——.—		77 k.	—.——.—	
	78 k.	—.——.—		79 k.	—.——.—		80 k.	—.——.—	
szerb	75 k.	—.——.—		76 k.	—.——.—		78 k.	8.50—	8.60
	79 k.	—.——.—		81 k.	—.——.—		80 k.	—.——.—	
bolgár	73 k.	—.——.—		76 k.	—.——.—				
	79 k.	—.——.—		81 k.	—.——.—				

Rozs ... (6)	I. r.	70—72 k.	7.05—7.15	II. r.	——k.	6.90—	7.—
Árpa ... (6)	tak.	60—62 k.	5.90—6.30	égetni	62—64 k.	5.70—	5.90
„ ... (6)	sörfőz.	64—66 k.	6.60—7.—	való		—.——.—	
Zab ..... (6)		39—41 k.	5.55—6.—	(6)		5.50—	5.70
Tengeri (uj) bánsági		— k.	5.——5.25	(6)			
Repce... káposzta			12.——12.25	másn.	— k.	—.——.—	
Köles ... (6)			4.15—4.45	(uj) bánsági		—.——.—	

A határidőüzlet folyamán a következő kötések történtek:

Buza októb. 9.02—9.01—9.06—8.98—9.04—9.02—9.03.
Rozs októb. . . . . 7.02—7.05—6.99—7.05.
Zab októberre . . . —.—.
Tengeri juliusra . . 4.52—4.55.
Tengeri augusztusra . 4.64—4.66.
Tengeri májusra 1900. 4.82—4.81.
Repce augusztusra . —.—.

Déli egy órakor a következő zárórakat állapitották meg hivatalosan a tőzsdén:

Buza juniusra	0.— pénz	0.— áru
Buza októberre	9.08 „	9.09 „
Rozs októberre	7.09 „	7.10 „
Zab októberre	5.53 „	5.55 „
Tengeri juliusra	4.54 „	4.55 „
Tengeri augusztusra . . .	4.65 „	4.66 „
Tengeri máj.-ra (1890.) . .	4.82 „	4.84 „
Repce augusztusra . . .	12.50 „	12.60 „

Délután fél 5 órakor zárul:

Buza októberre	9.06— 9.07
Rozs októberre	7.04— 7.05
Zab októberre	5.53— 5.54
Tengeri juliusra	4.54— 4.55
Tengeri augusztusra	4.64— 4.65
Tengeri májusra 1900	4.82— 4.83
Repce augusztusra	—.——.—

A budapesti értéktőzsde.

Külföldi kedvező jelentések következtében megnyitáskor kedvező volt a hangulat. Az irányzat szilárd volt és a rimamurányi részvények ára jelentékenyen emelkedett. A hitelrészvényekben lanyha bécsi és berlini jegyzésekre a nagy hausse után némi esés következett be. Hetedikén, a likvidació napján, esetleg fizetésképtelenség is várható. A lanyha berlini jegyzésekre a helyi értékek piacán is csendes lett a hangulat és zárlatkor az árak estek.

Az összehasonlító árfolyamok a következők:

	junius 24.	jul. 4.	mai
		zárlat	
Magyar hitelbank . . .	383.25	391.75	390.—
Osztrák hitelintézet . .	358.20	381.30	379.—
Leszámitolóbank . . .	256.75	259.50	259.—
Rimamuranyi vasmü . .	301.75	308.50	313.50
Osztr.-magy. Államvasut	343.25	345.50	345.—
Közuti vaspálya	371.—	373.—	370.—

Az *előtőzsde* ingadozó.

Jegyeztek: Magyar hitelrészvény 392.75—394.—. Osztrák hitelrészvény 380.10—382.—. Osztrák-magyar államvasuti részvény 345.90—346.50. Jelzalogbank 246.——246.50. Rimamurányi vasmü részvény 308.——313.50. Közuti vasut 372.— forinton.

A *déli tőzsde* gyengébb.

Jegyeztek: Magyar hitelrészvény 390.50—392.50. Osztrák hitelrészvény 379.60—381.10. Osztrák-magyar államvasut 345.25—346.—. Ipar- és kereskedelmi bank 100.—. Jelzálogbank 245.75—246.25. Leszámitolóbank részvénytársaság 259.25—259.50. Rimamurányi vasmü 313.——315.75. Közuti vasut 371.——372,— forinton.

A *utőtőzsde* irányzata alacsonyabb külföldi és bécsi jegyzésekre mérsékelt forgalom mellett gyenge maradt.

A 4 órai zárlatkor maradt:

Osztrák hitelrészvény 379.—. Magyar hitelrészvény 390.—. Leszámitolóbank 259.—. Rimamurányi vasmü részvény 313.50. Osztrák-magyar államvasut 345.—. Közuti vaspálya 370.—. Városi villamos vasut 215.— forinton.

Leszámitoló árfolyamok:

Magyar általános hitelbank . . .	393.—
Osztrák hitelintézet	381.—
Pesti m. kereskelemi bank . . .	1416.—
Salgó-Tarjáni kőszénbánya	324.—
Schlick-féle vasöntöde részv.-t. . .	204.—
Athenaeum könyvnyomda	360.—
Bpesti városi villamos vasut . . .	217.—

A hivatalos zárlatok a következők voltak:

Allamadósság.

a) *Magyar Államadósság.*

Aranyjáradék 4%	119.—	119.50	Magyar nyeremény-kölcsön (50 frt)	160.—	161.—
Koronajárad. 4%	96.30	96.70	Magyar regálékötvény 4½%	100.25	101.25
Keleti vasuti kötvények 5%	120.25	121.25	Horv.-szlav. regálekötvény 4½%	101.—	102.—
Államvasuti arany-kölcsön 4½%	119.70	120.50	Magyar földtehermentesitési 4%	95.75	96.75
Államvasuti ezüstkölcsön 4½%	101.—	102.—	Horv.-szlav. földtehermentesitési 4%	96.75	97.75
Vaskanukölcsön 3%	85.—	86.—	Tiszai sorsjegy 4%	132.—	139.—
Magyar nyeremény-kölcsön (100 frt)	160.50	161.50			

b) *Osztrák Államadósság.*

Egyes. papirjáradék 4½%	100.20	100.70	Koronajáradék 4%	100.—	100.50
Egyes. ezüstjáradék 4½%	100.—	100.50	1854-es sorsjegy 4%	171.50	173.50
Aranyjáradék 4%	119.25	119.75	1860-as sorsjegy (100 frt) 5%	137.—	138.—
			1864-es sorsjegy	194.—	195.—

c) *Idegen Államadósság.*

Bolgár vasuti kölcsön 6%	109.25	110.25	Szerb 100 frankos sorsjegy 20%	34.50	35.50

Más kölcsönök.

Bosnyák kölcsön 4%	95.—	96.—	Budapest fővárosi kölcsön 4%	96.50	97.50
Budapest fővárosi kölcsön 4½%	99.75	100.75	Temes-bégavölgyi kölcsön 5%	95.50	96.50

Záloglevelek és kölcsönkötvények.

Budapesti intézetek kibocsátása.

Belvárosi takarékp. zálogl. 4½%	100.—	101.—	Jelzálogbank nyer. kötvény 4%	119.50	120.50
Egyes. főv. takarékp. zálogl. 4½%	100.—	101.—	Jelzálogbank nyer. jegy	—.—	—.—
Egyes. főv. takarékp. zálogl. 4%	96.—	97.—	Jelzálogbank nyer. kötv. 3%	103.50	104.50
Kisbirtokosok zálogl. 5%	102.—	103.—	Orsz. közp. takarékp. zálogl. 4½%	100.—	101.—
Kisbirtokosok zálogl. 4½%	100.75	101.75	Orsz. közp. takarékp. zálogl. 4%	97.—	98.—
Földhitelintézet zálogl. 4½%	100.50	101.50	Közp. jelzálogbank zálogl. 4½%	100.25	101.25
Földhitelintézet (50 vev) 4%	95.—	96.—	Közp. jelzálogbank zálogl. 4%	98.25	99.25
Földhitelintézet (63 éves) 4½%	85.49	86.49	Közp. jelzálogbank kötvény 4½%	99.—	100.—
Helyi érdekü vasuti kötvény 4½%	95.—	99.—	Közp. jelzálogbank kötvény 4%	96.—	97.—
Helyi érdekü vasuti kötvény 4%	93.—	94.—	Osztrák-magy. bank zálogl. 4%	100.10	101.10
Helyi érdekü vasuti (vf. 1885%) 4%	97.75	98.75	Hazai takp. közs. kötv. 4%	95.—	95.50
Jelzálogbank zálogl. 5%	102.—	103.—	Hazai takp. zálogl. 4%	97.75	98.75
Jelzálogbank zálogl. 4½%	100.—	101.—	Keresk. bank zálogl. 4½%	100.—	101.—
Jelzálogbank zálogl. 4%	97.75	98.75	Keresk. bank zálogl. 4%	97.75	98.75
Jelzálogb. közs. kötv. (vf. 1886) 4%	100.—	100.50	Keresk. bank (vf. 110 frt) közs. kötv. 4½%	103.50	104.50
Jelzálogbank közs. kötvény 4%	96.—	97.—	Keresk. bank (vf. 210 frt) közs. kötv. 4%	98.50	99.50
Jelzálogbank közs. kötvény 4½%	100.—	101.—			

Elsőbbségi kötvények.

Adria tengerhajózási kötvény 4½%	100.50	101.50	Folyamhajózási és tengerhajózási 4½%	100.—	101.—
Közuti vasut 4%	95.—	96.—	Magyar-galiciai I. kibocs. 3%	108.—	109.—
Budapest-pecsi vasut 4%	96.—	97.—	Beruházási kölcsön ar. 4½%	118.50	119.50
Kassa-oderbergi 1889. ezüst 4%	98.—	99.—			
Kassa-oderbergi 1891. ezüst 4%	98.—	99.—			

Bankok részvényei.

Bankegyesület	94.—	96.—	Kereskedelmi részvénytársaság	195.—	198.—
Első m. iparbank	174.—	176.—	Magyar akp. közp. jelzálogbank	510.—	520.—
Fiumei hitelbank	93.—	94.—	Osztrák-magyar bank	913.—	915.—
Fővárosi bank r. t.	68.—	70.—	Osztrák hitelintézet	379.—	381.—
Hazai bank	112.50	113.50	Osztrák-magyar bank	1422.—	1426.—
Horvát-szlavon jelzálogbank	114.—	115.—	Kereskedelmi bank		

Biztosító társaságok részvényei.

Becsi biztosító int.	210.—	215.—	Fonciere	100.—	102.—
Becsi élet- és járadék-biztositásintézet	270.—	285.—	Lloyd viszontbizt.	80.—	85.—
Első magy. által.	3175.—	3225.—	M. lég- és viszontb.	160.—	170.—
			Nemzeti bécsi	121.—	124.—
			Pannonia viszontb.	755.—	765.—

Takarékpénztárak részvényei.

Belvárosi	104.—	106.—	Egyes. fővárosi	1184.—	1187.—
III. kerületi	123.—	127.—	Magyar általános	320.—	321.—
József-betvárosi	82.—	83.—	Országos központi	775.—	780.—
Budapesti takp. és zálogk. r. társ.	226.—	228.—	Pesti hazai	8175.—	8225.—

Gőzmalmok.

Concordia	250.—	260.—	Hengermalom	580.—	585.—
Első budapesti	650.—	655.—	Molnárok és sütők	227.—	230.—
Erzsébet	250.—	254.—	Viktória	130.—	133.—
Lujza	160.—	162.—			

Bányák és téglagyárak részvényei.

Brassói bánya	—.—	—.—	Kőbánya. göztég.	650.—	655.—
Budapesti téglaés mészég.	103.—	105.—	Kő szénb. és tégla (Dra-che)	300.—	305.—
Egyesült tégla és cement	78.—	79.—	Asziatgyár	214.—	216.—
Ásványmagy. kőszén.	128.—	131.—	Általános kőszénb.	97.50	98.50
Felsőmagy. bánya	101.—	102.—	Keramiai gyár	150.—	158.—
Istvan téglagyár	68.—	70.—	Salgótarjáni	322 —	323.—
Kassa-somodi	24.—	25.—	Ujlaki téglagyár	194.—	196.—

Könyvnyomdák részvényei.

Athenaeum	375.—	385.—	Pallas	190.—	197.—
Franklin	265.—	270.—	Pesti könyvnyomda	1420.—	1450.—
Kosmos	90.—	95.—			

Különféle vállalatok részvényei.

Ált. wagg.-kölcs.	558.—	561.—	Király serfőzde	40.—	42.—
Bpesti villamos.	124.—	12 .—	Polgári serfőzde	86.50	87.50
Első magyar serfőzde	1290.—	1300.—	Magyar cukoripar r. t. B.-ok. előj.	1035.—	1040.—
Első magyar sertéshizl. részv.	270.—	280.—	Magyar villamos.	148 —	149.—
Első magy. szall.	225.—	228.—	Nemzetközi vill.	315.—	316.—
Első magy. szőnyegpodium	14.—	140.—	Nemzetközi waggonkölcsönző	543.—	546.—
Geschwandt szeszgy.	478.—	481.—	Teleton-Hirmondó	—.—	—.—

Közlekedési vállalatok részvényei.

Adria tengerhaj.	232.—	234.—	Ujpest-rákospalotai villamos	75.—	78.—
Bpesti közuti vas.	—.—	—.—	Kassa-oderbergi	188.—	188.—
„ ideigl. részv.	—.—	—.—	Magyar-galiciai	212.—	213.—
„ élv. jegy	255.—	260.—	„ nyugoti	212.50	214.50
„ villam. vas.	215.50	216.50			
„ élv. jegy	88.—	90.—			

Vasművek és gépgyárak részvényei.

Gazdasági gépgy.	140.—	145.—	Nicholson	108.—	111.—
Danubius	92.—	93.—	Schlick	203.—	205.—
Ganz	1900.—	1950.—	Weitzner waggon.	215.—	220.—

Sorsjegyek.

Bazilika	6.75	7.25	Magyar vöröskér.	10.25	10.75
„ osztr. felülib.	7.30	7.70	Ugyanaz osztr. fib.	11.25	12.75
„ nyer. jegy.	1.70	1.90	„ nyer. jegy.	2.80	3.20
Bécsvárosi	180 —	182.—	Olasz vör. ker.	11.—	11.50
Budavárosi	62.—	64.—	Ugyanaz osztr. felib.	12.50	13.—
„ osztr. felülib.	64.—	66.—	Osztrák vör. ker.	21. —	21.50
Keszi	3.40	3.80	Osztrák hitelint.	198.—	200.—
„ osztr. felülib.	3.80	4.20	Palffy	64.50	64.55

Pénznemek.

Vert arany	5.69	5.74	Német bankjegy	58.92	59.07
20 frkos arany	9.56	9.60	Olasz lira	44.70	44.90
20 márkás	11.56	11.60			

Külföldi váltóz (látra).

Amsterdam	99.30	99.80	Olasz piac	44.70	44.90
London	120.5	120.95	Páris	47.82	47.97
Német piac	58.95	59.10			

Határidőre kötött értékpapirok.

Aranyjáradék	119.—	119.25	Leszámit. bank	259 —	259.50
Koronajáradék	96.30	96.50	Rimamurányi	312.75	313.25
Magy. hitelbank	390.—	390.50	Osztr. hitelrészvény	371.50	372.50
M. ip. és ker. bank	100.—	101.—	Déli vasut	75.—	75.50
Magy. jelzálogbank	245.75	246.25	Osztr.-m. államv	345.25	345.75

A budapesti terménytőzsde.

A terményüzletben a szezonszerü hangulatnak megfelelően alakultak az árak és végül a terményüzleti árjegyzőbizottság hivatalosan a következő árfolyamokat állapitotta meg:

Jegyzések: Heremag: lucerna 36.——40.— forint, vörös tiszai, alföldi és felvidéki 26.——28.— forint. Vörös erdélyi —.——.—. Vörös bánsági —.——.—. forint. Középszemü 31.—35.—. Nagyszemü 35.—39.—. Disznózsir: budapesti 49—.—49.55 forint, vidéki —.——.— frt. Táblaszalonna: légenszáritott vidéki —.——.— városi 4 darabos 41.——41.50 forint, 3 darabos 43.50—44.— forint, füstölt 45.——46.— forint. Szilva: boszniai, szokás szerinti minőség 10.75—11.— forint. 120 darabos —.——.— forint, 100 darabos 12.50—13.— forint, 85 darabos 15.50—16.— forint azonnali szállitásra. Szerbiai szokás szerinti minőség 9.50—9.75 forint, 100 darabos 11.75—12.— forint, 85 darabos 14.75—15.25 forint. Szilvaiz: szlavóniai —.——.— forint, szerbiai 14.——14.50 forint azonnali való szállitásra.

A bécsi gabonatőzsde.

Bécs, julius 5. (A *Budapesti Napló* tudósitójának telefonjelentése.)

Jegyzések: Buza őszre 9.13—9.12. Zab őszre 5.86—5.87.

A bécsi értéktőzsde.

Az *előtőzsdén* javultak az árfolyamok.

A *déli tőzsde* csöndesen indult. Később ujabb eladásokra gyengült.

A *zárlat* külföldre szilárd.

Bécs, julius 5. (*Magyar értékek zárlata.*) 4% arany járadék 119.10. Tiszai és szegedi kölcsön sorsjegy 138.30. Magyar vasuti kölcsön ezüstben 100.25. Magyar keleti vasuti állami kötvény 119.70. Magyar leszámitoló és pénzváltóbank 259.—. Rimamurányi vasmürészvény 313.50. Magyar koronajáradék 96.35. 4%-os Magyar földtehermentesitési kötvény 94.65. Magyar hitelbank részvény 391.50. Magyar nyeremény kölcsön sorsjegy 160.—. Kassa-oderbergi vasuti részvény 185.50. Magyar kereskedelmi bank 1470.

Bécs, julius 5. (*Osztrák értékek zárlata.*) 4·2% papirjáradék 100.65. 4%-os osztrák aranyjáradék 119.30. 1860-iki sorsjegy 139.—. Osztrák hitelsorsjegy 197.—. Angol-osztrák bank 152.—. Bécsi bankegyesület 274.—. Osztrák-magyar bank 909.—. Déli vasut 75.25. Dunagőzhajózási részvény 387.—. Dohányrészvény 140.25. Császári és királyi arany 5.68—. Német bankváltók 58.95. 4·2% ezüst járadék 100.35. Osztrák koronajáradék 100.35. 1864-iki sorsjegy 195.25. Osztrák hitelintézeti részvény 380.—. Unionbank 313.—. Osztrák Länderbank 240.75. Osztrák-magyar államvasut 345.50. Elbavölgyi vasut 259.—. Alpesi bányarészvény 242.—. 20 frankos arany 9.55½. Londoni váltóár 120.55. Bécsi Tramway 464.—. Az irányzat gyengült.

Bécs, julius 5. (A *Budapesti Napló* tudósitójának telefonjelentése. A *délutáni magánforgalomban* a zárlatok a következők voltak: Osztrák hitelrészvény 379.75 Magyar hitelrészvény 391.50. Angol-Osztrák bank 152.50 Union bank 312,—, Länderbank 241.—, bankegyesület 274.50, osztrák-magyar államvasut részvény 345.50, északnyugati vasut részv. 246.50, elbavölgyi vasut 259.—, dunagőzhajós részv. —.—, alpesi bányarészvény 242.25, májusi járadék 100.65, osztrák koronajáradék —.—, magyar arany). —.—, magyar koronajáradék 96.35 német birodalmi márka májusra 58.98, juniusra —.—, török sorsjegyek 64.80, rimamurányi vasmü 314.25 déli vasut —.— dohányrészvény 142.25 Napoleon d'or 9.55½ Lombard 74.75.

Külföldi értéktőzsdék.

Berlin, julius 5. (*Tőzsdei tudósitás.*) Nagyon csöndes üzlet mellett az árfolyamok némi realizációk következtében jobbára kissé gyöngültek, különösen a kohórészvények árfolyamai, ellenben a köszénrészvények meglehetősen tartották magukat. Török sorsjegyek élénk keresletnek örvendtek és 2 százalékkal emelkedtek. Magánleszámitolási kamatláb 3⅜%.

Berlin, julius 5. (*Zárlat.*) 4·2%-os papirjáradék 99.90. 4% osztrák aranyjáradék 101.30. Elbavölgyi vasut —.—. Magyar koronajáradék 96.30. Osztrák-magyar államvasut 147.25. Kassa-oderbergi vasut —.—. Bécsi váltóár 169.30. Magyar vasuti beruházási kölcsön 102.80. Alpesi bányarészvény —.—. Disconto-Commandit 197.25. Általános villamossági Edison 271.50. Gelsenkircheni 206.30. Laurakohó 261.—. 4·2% ezüstjáradék 99.80. 4% magyar aranyjáradék 100.25. Osztrák hitelrészvény 237.40. Déli vasut 33.60. Károly Lajos vasut 100.30. Orosz bankjegy 216.—. 4% uj orosz kölcsön —.—. Török dohányrészvény —.—. Olasz járadék 94.75. Magyar hitelbank —.—. Dynamit Trust 166.—. Harpeni 201.—. Az irányzat csendes.

Hamburg, julius 5. (*Zárlat.*) 4.20% ezüstjáradék 99.85. 1860. sorsjegy 147.25. Déli vasut 33.50. 4% osztrák aranyjáradék 101.20. Osztrák hitelrészvény 236.70. Osztrák-magyar államvasut 146.75. Olasz járadék 94.45. 4% magyar aranyjáradék 100.25. Az irányzat nyugodt.

Frankfurt, julius 5. (*Zárlat.*) 4·20% papirjáradék 100.30. 4% osztrák aranyjáradék 101.—. Magyar koronajáradék 96.50. Osztrák-magyar bank 151.30. Déli vasut 33.40. Elbavölgyi vasut ——. Londoni váltóár 20.43. Bécsi bankegyesület 137.50. Villamos részvény 157.—. 3%-os magyar aranykölcsön 84.75. 4·2%-os ezüstjáradék 100.—. 4% magyar aranyjáradék 100.15. Osztrák hitelrészvény 237.10. Osztrák-magyar államvasut 147.45. Északny. vasut —.—. Bécsi váltóár 169.32. Párisi váltóár 81.07. Unionbank —.—. Alpesi bányarészvény 242.—. Az irányzat nyugodt.

Páris, julius 5. (*Zárlat.*) 3% francia járadék 101.27. Olasz járadék 93.70. Osztrák-magyar államvasut —.—. Francia törleszth. járadék 100.30. 4% magyar aranyjáradék 100.50. Török dohányrészvény 310.—. Osztrák Länderbank —.—. 3½% francia járadék 102.80. Osztrák földhitelintézeti részvény —.—. Déli vasut 174.— 4% osztrák aranyjáradék 102.—. Ottomanbank 558.—. Párisi bankrészvény 1062. Alpesi bánya részvény —.—. Az irányzat tartott.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok jelentése.

Julius 5. A sertésüzlet irányzata kellemesebb.

A) *Hizott sertések ára:* I. A) Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (páronkint 400 kilogrammon felüli sulyban) 40—40½— krajcárig. Öreg közép páronkint 300—340 kilogrammig terjedő sulyban 40—40½ krajcárig. Fiatal nehéz (páronkint 320 kilogrammon felüli sulyban 42½—43½ krajcárig. Fiatal közép (páronkint 251—320 kilogrammig való sulyban) 43½—44— krajcárig. Fiatal könnyü páronkint 250 kilogrammig terjedő sulyban) 44—45— krajcárig. — II. Magyar szedett: Nehéz (páronkint 280 kilogrammon felüli sulyban) ——— krajcárig. Közép (páronkint 220—280 kilogramm sulyban ——— krajcárig. — Könnyü (páronkint 220 kilogrammig terjedő sulyban) ——— krajcárig. — III. Románai: Nehéz (páronkint 320 kilogrammon felüli sulyban) ——— krajcárig. — Közép (páronkint 250—320 kilogrammig terjedő sulyban) ——— krajcárig. — Könnyü (páronkint 250 kilogrammig terjedő sulyban) ——— krajcárig. — IV. Románai eredeti (Stachl). Nehéz (páronkint 240 kilogrammig terjedő sulyban) ——.— krajcárig. — Könnyü (páronkint 250 kilogrammig terjedő sulyban) ——— krajcárig. V. Szerbiai: Nehéz (páronkint 260 kilogramm felüli sulyban) 43½—44½ krajcárig. — Közép (páronkint 240—260 kilogrammig terjedő sulyban) 43——44— krajcárig. Könnyü (páronkint 240 kilogrammig terjedő sulyban) 43½—45 krajcárig.

Sertéslétszám: 1899. julius 3. napján volt készlet 45.419 darab, 1899. julius hó 4. napján felhajtatott 363 darab, 1899. évi julius 4. napján elszállittatott 528 darab, 1899. julius 5. napjára maradt készletben 42.551 darab.

Kivonat a hivatalos lapból.

— Julius 5. —

Kinevezések. Az igazságügyminiszter dr. Makoviczky Emilt Galgócra kir. közjegyzővé, Horváth Gézát a szolnoki törvényszékhez jegyzővé, Horváth Gyulát a nagykanizsai törvényszékhez irodaigazgatóvá, Lovák Edét a budapesti I—III. kerületi, Kiss Gyulát a váci, Gurils Lajost a temeskubini, Kozocsa Mártont a magyar-csékei és Kalmár Ignácot a gyergyó-szent-miklósi járásbirósághoz végrehajtókká, továbbá a kereskedelemügyi miniszter Halkó Mátét a szabadalmi állampénztárhoz pénztárnokká, ugyanezen pénztárhoz ellenőrré pedig Gencsy Gézát. — A pénzügyminiszter a nagyváradi magy. kir. adóhivatalhoz Kajdi Józsefet adóhivatali segéddé és Grobsz Ferencet adóhivatali tisztté, ez utóbbit ideiglenes minőségben, a szászrégeni kir. adóhivatalhoz Mina Nesztort adóhivatali tisztté ideiglenes minőségben, a nagyszebeni pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőséghez Neagoe Sándort számtisztté ideiglenes minőségben, a zágrábi pénzügyigazgatósághoz Czirkovics Pált pénzügyi irodatisztté ideiglenes minőségben, az ogulini pénzügyigazgatósághoz Hundry Józsefet pénzügyi irodatisztté ideiglenes minőségben kinevezte.

Napirend.

Naptár. Csütörtök, julius 6. — Római katolikus: Dominika A. — Protestáns: Izaiás. — Görög-orosz: (junius 24.) Ján. szül. — Zsidó: Tham. 28. — A nap kél reggel 3 óra 55 perckor. — Nyugszik este 7 óra 41 perckor. — A hold kél éjjel 2 óra 27 perckor. — Nyugszik délután 6 óra 44 perckor.

A miniszterelnök és belügyminiszter fogad délután 4 órakor a belügyminiszterium épületében.

A kereskedelemügyi miniszter fogad délután 4 órakor.

A honvédelmi miniszter fogad déli 12 órakor.

Az igazságügyi miniszter fogad délután 4—5-ig.

A képviselőház elnöke fogad délután 2 órakor.

Stolze-gyorsirók jótékonycélu nyári mulatsága a budai polgári lövölde termében.

Nemzeti muzeum. Természetrajzi tára. Nyitva d. e. 9 órától délután 1 óráig. A Muzeum többi tárai 1 korona belépő dij mellett megtekinthetők.

Iparművészeti Muzeum és az iparművészeti társulat állandó bazárja, nyitva délelőtt 9—1-ig.

Technologiai Iparmuzeum nyitva délelőtt 9 órától 12 óráig és délután 3—5-ig.

Szabadalmi levéltár (Erzsébet-körut 19.) nyitva délelőtt 9—1-ig.

Magyar Kereskedelmi Muzeum. Állandó kiállitás, kereskedelemtörténeti muzeum és keleti mintatár az Iparcsarnokban délelőtt 9—12-ig és délután 3—6-ig van nyitva. Az igazgatóság hivatalos órái ugyanott délelőtt 9-től délután 2 óráig. Magyar házi-ipar központi bazár, Kerepesi-ut 22. I. emelet délelőtt 9-től déli 1 óráig és délután 3-tól este 7 óráig. Tudakozó iroda és nyilvános szakkönyvtár, Kerepesi-ut 20. szám alatt, délelőtt 9 órától 12-ig és délután 3—6-ig. Vasár- és ünnepnapokon délelőtt 9 órától 12-ig.

Iparművészeti muzeumi könyvtár nyitva délután fél 7 órától fél 9 óráig.

A többi könyvtárak zárva vannak.

A Hőlégi diszelvonulás. Eisenhut Ferenc óriási körképe, látható Városliget, Andrássy-ut végén, reggel 9 órától este 5 óráig. Belépő dij 50 krajcár, gyermekjegy 20 krajcár.

Állatkert nyitva egész nap.

Időjelzés.

— *A m. kir. országos meteorologiai intézet jelentése.* —

Budapest, julius 5.

Az időjárási helyzet annyiban változott, hogy a légnyomás minimuma keletre vonult s nyomában a légnyomás jelentékenyen emelkedett; a maximum ma is nyugaton tartózkodik.

Az idő európaszerte tulnyomóan felhős s a kontinenseen szórványosan erős. A hőmérséklet az Alpesek táján, továbbá Cseh- és Lengyelországban még mindig alacsony.

Hazánkban csupán szórványosan voltak kisebb esők, Keszthely és Eger zivatart jelent; a hőmérséklet ma reggelre emelkedett, azonban még mindig a normális alatt van.

Kilátás: Nyugati szelekkel változékony és hüvös idő várható, időközönkint esővel.

Vizállás.

		julius. 4. méter	julius 5. méter			julius. 4. méter	julius 5. méter
Inn	Schärding	2.70	2.35	Tisza	M.-Sziget	0.98	0.80
Duna	Passau	3.70	3.34	"	Tokeháza	0.76	0.0
"	Linz	1.18	1.18	"	V.-Namény	1.27	2.42
"	Becs	0.76	0.87	"	Tokai	2.55	2.48
"	Pozsony	3.10	3.11	"	Tisza-Füred	3.40	3.08
"	Komárom	3.35	3.42	"	Szolnok	3.85	3.55
"	Budapest	2.75	2.98	"	Csongrád	4.15	0.—
"	Pacs	2.35	2.41	"	Szeged	4.20	4.—
"	Mohács	3.54	3.54	"	Török-Becse	3.18	3.05
"	Gombos	4.00	4.10	"	Titel	3.79	3.77
"	Ujvidék	3.42	3.46	Ondova	Bártfa	0.80	0.65
"	Pancsova	3.52	3.55	Topolya	Hodr	2.00	0.20
"	Orsova	3.62	3.62	Bodrog	Zemplén	4.22	4.05
Morva	Magyarfalva	1.16	1.—	Sajó	Zsolca	1.85	1.86
Vág	Zsolna	1.13	1.—	Hernád	H.-Németi	0.68	0.—
"	Trencsén	0.80	0.75	Berettyó	Marcita	0.51	0.58
"	Szered	0.78	0.—	"	B.-Ujfalu	0.06	.—
Rába	Sz.-Gotthárd	0.53	0.16	Körös	Csucsa	0.—	0.—
"	Sárvár	2.60	1.36	"	N.-Várad	0.80	0.62
"	Győr	1.10	3.32	"	Belényes	0.94	0.78
Dráva	Pottau	0.—	0.—	"	Tenke	0.60	0.60
"	Zákány	1.02	1.24	"	Gurahonc	0.38	0.38
"	Barcs	0.—	0.—	"	Borosjenő	0.32	0.40
"	Eszék	0.—	2.82	"	Békés	1.52	1.68
Mura	M.-Szerdah.	1.30	1.—	"	Gyoma	3.00	2.84
Száva	Zágráb	2.20	1.72	Maros	Gy.-Fehérvár	0.28	0.22
"	Szisszek	5.—	5.60	"	Branyiczka	0.74	0.68
"	Mitrovica	4.99	5.05	"	Soborsin	0.—	0.—
Szamos	Deés	0.36	0.29	"	Arad	0.60	0.64
"	Szatmár	1.52	1.44	"	Makó	0.71	0.62
Kraszna	N.-Majtény	0.—	0.—	Temes	K.-Kostély	0.93	0.97
Latorca	Munkács	1.10	0.60	Béga	Kiszető	0.94	0.93
Laborca	Homonna	2.80	0.80	"	Temesvár	0.28	0.59
Ung	Ungvár	0.—	0.—	"	Becskerek	0.63	0.51

10,000 frt tisztanyereséget

a legkisebb rizikóval

érhet el évente mindenki, a ki egy egyesületbe

az egész osztrák-magyar monarchiában megengedett biztos értékpapirosok kihasználására

mint tag belép.

Havi illeték 6 frt, fél illeték 3 frt.

Tagsági föltételeket ezen **kiválóan szolid** intézményről ingyen és bérmentve küld

(Levelek 10 kr., levelezőlapok 5 kr. postadij.)

AMSTERDAM Nicolaas Witsenkade 13.

A Commerce- & Credietbank igazgatósága.

Ügyes képviselők kerestetnek.

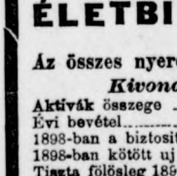

Jutalomdijazott a SACHS ÁRMIN-féle

első magy. cs. és kir. szabadalmazott

hordozható jégszekrénygyár

Budapesten. Gyár: VIII., ...ar., Bezerédi-utca 19. sz. és főraktárhelyiség: VIII., József-körut 16. sz.

Kitüntetve a nagy millenni umi éremmel!

Ajánlja ujonnan szerkesztett jégkészületeit a sör, bor, tej, viz, hus, étel stb. behütésére, valamint tartályait fagylalt számára s gépeit annak előállitására, minden nagyságban és alakban, nemkülönben szabadalmazott legujabb és leggyakorlatibb fémhabzó és önhabzó csapjait és hordóaknákat, szellentyük sörhör, melyek folytan a legnagyobb választékban raktáron tartatnak, a legolcsóbb árak mellett.

Raktár a Fleischmann-féle tejszállitó kannákból eredeti árakon.

Árjegyzékek és ábrák ingyen megküldetnek.

NEW-YORK

ÉLETBIZTOSITÓ-TÁRSASÁG

Alakult 1845-ben.

Az összes nyeremények a biztositottak tulajdonát képezik.

Kivonat az 1898. évi üzleti jelentésből:

Aktivák összege	1.099	millió korona
Évi bevétel	227	" "
1898-ban a biztositottaknak kifizettetett	107	" "
1898-ban kötött uj üzletek összege	760	" "
Tiszta fölösleg 1898. végén	132	" "

Az 1898-ban a biztositottaknak kifizetett nyereményosztalékok összege **14 millió koronára rugott.**

A New-York a müvelt világ összes országaiban bir fiókokkal.

Referenciák Magyarországon:

Magyar Általános Hitelbank.

Pesti Magyar Kereskedelmi Bank.

Magyarországi vezérigazgatóság:

Budapest, Erzsébet-körut 9—11., New-York palota.

Titkos betegségek ellen

25 évi, részben katonaorvosi (a bécsi és budapesti katonakórházakban), részben magánorvosi tapasztalatai után legmelegebben ajánlható

Dr. KAJDACSY,

v. cs. és k. ezredorvos.

Electrotherapiai rendelő intézete

Budapest, Váci-körut 4. sz. 1. em.

A legelhanyagoltabb hugycsőfolyásokat, bujakóros sebeket, syphilist, az önfertőztetés utóbajait

Elgyengült férfierőt

az orvosi világ által legujabban olyannyira felkarolt és hatásában páratlan szerű

Electro-Massage vagy Psychrophor

által, magömléseket, nőknél fehérfolyást befecskendezés nélkül, a legmakacsabb bőrbetegségeket, valamint ifjukori bünök következtében beállott ideg és ennek utókövetkezményeképp létrejött hátgerincbajokat gyógyit a legujabb gyógymód szerint alaposan és biztos, állandó sikerrel.

Rendel: délelőtt 9 órától 4 óráig; este 7—8 óráig. Nőknek ugy mint férfiaknak külön be és kijárat. Külön várótermek.

Levelekre dijtalanul azonnal válaszoltatik; esetleg gyógyszerekről is gondoskodva lesz.

GUMMI!

A legfinomabb francia és angol **gummi-különlegességek, valódi jótállás mellett.** Roulé eredeti dobozban, tucatja 3, 4, 6 és 8 frt. Roulé egyenként csomagolva, tucatja 3, 4, 6, és 8 frt Capotte americ. (rövid) fehér szinü, tucatja 3 és 4 frt, na anosszinü 5 és 6 frt. Viktoria, tucatja 4, 6 és 8 frt. **Halhólyag** (hosszu) tucatja 3, 4, 6 és 8 frt. Halhólyag (rövid) tucatja 4 és 6 frt. Pely Porus Hasse, dbja 2 frt. Pely Porus Mensingar, dbja 2.50 f t. Párisiór spongya, tucatja 4, és 6 frt. Nőknek legujabb **Dianaöv**, Teufel-féle, 3—8 frtig.

Csakis

Pollitzer Mór és Fiánál,

Bpest, Deák Ferenc- tca 10. kaphatók.

Tulszárnyalva

vannak valamennyi eddig megjelent

KÉPES LEVELEZŐ-LAPOK

a kiadásunkban megjelent

szabadalmazott

ÁTVÁLTOZÓ LEVELEZŐ-LAPOK

által.

Szab. minden államnál bej.

„KOSMOS" MŰINTÉZET

BUDAPEST.

Mindenütt kapható.

Szaszáczló!

Legszebb Legjobb Legolcsóbb

PAPlan PAPlan PAPlan

1 összehajtható vaságy 3 matráccal	10.—	1 acél sodrony ágybetét	5.—
1 drb rouge paplan	1.70	1 tengerifű fejvánkos	1.—
1 " cachmir paplan	2.50	1 levarott szalmazsák	2.20
1 " satin cachmir paplan	3.50	1 " matrác	3.80
1 " atlasz cachmir paplan	4.80	1 Crinde Afrique matrác	4.50
1 " atlasz selyem paplan	7.50	1 József "	12.—
1 " fodros atl. selyp. paplan	12.—	1 párnázott ruganyos matrác	16.—
1 " jó vászon ágylepedő varrás nélkül	1.20	1 nagy szoba szőnyeg 200/300	2.50
1 drb jó vászon chiffon paplan lepedő	1.80	1 ablak tunis függöny	1.50
1 drb flanel takaró pokróc	1.80	1 bouret ágyterítő	2.20
1 drb jó lópokróc	1.50	Futószőnyeg méterenkint 25 krtól 4 frtig.	

GICHNER JÁNOS és TÁRSA

paplan, matrác és kárpitosáru gyárosok, szőnyeg, függönyágy- és asztalterítő stb. nagy vál aszlokban.

Budapest, VII. ker., Erzsébet-körut 20. szám.

Árjegyzéket kivánatra ingyen és bérmentve küldünk.

Nem tetsző árukat kicseréljük, vagy a pénzt visszaadjuk

Graz. Graz.

Hotel „zur goldenen Birne"

a város központjában, a meráni parkkal szemben, a legszebb fekvésü szálló, ujonnan kényelmesen berendezve.

HUTTER J., tulajdonos.

Szinházak, szórakozó helyek.

NEMZETI SZINHÁZ.
M. KIR. OPERAHÁZ.
NÉPSZINHÁZ.
MAGYAR SZINHÁZ.
VIGSZINHÁZ.
Szünet.

FOVÁROSI NYARI SZINHÁZ.
a Krisztinavárosban.
Csütörtök, 1899. évi julius hó 6-án.
Hegedüs Gyula fellépésével
Doktor Szeleburdi.
Énekes bohózat 3 felvonásban.
Kezdete 7 órakor.

VÁROSLIGETI SZINKÖR.
Csütörtök, 1899. évi julius hó 6-án.
A bőregér.
Kezdete 7 órakor.

KISFALUDY SZINHÁZ.
Ó-Budán.
Csütörtök, 1899. évi julius hó 6-án.
Sulamit, Jeruzsálem leánya.
Keleti opera 4 felvonásban, 7 képben. Irta: Goldfaden Dávid. Zenéjét szerzette: Dávidsohn Emánuel.
Személyek:
Monaoch, Radó S. Abigail Kápolnai
Sulamit Kövessyné Zigitang Tukoray
Absolon Érczkövy Ezriel Tarján
Kezdete 7½ órakor.

Ős-Budavára.

Ma csütörtökön, julius 6-án
Uj műsor Uj
Sign. Ghezzi
világhirü átváltozó művész, 10 személy szerepét játszsza villámgyors átváltozással
Rose és Jehan.
Mlb. Bresina, Ducane Trio, Cerdelly és Hersleh, Brothers Forbeé stb. stb.
Ella Zuila
7 és ½12 órakor a toronykötélen.
Belépő dij este 7 óráig 30 kr., azután 50 kr.
Mérsékelt áru belépő jegyek a dohánytőzsdékben.

Somossy Mulató

Albrecht Ferenc, bérlő.
A mulató 16 fokra szellőztetve van.
Kezdete ½9 órakor, vége 12 órakor.
Ma a jelenkor szenzációja
Gauthier E. tanár
egy élő embernek fejének lefejezése a közönség szeme láttára
Charles Ress-Ridd
a legjobb hasbeszélő
Stein Lina
dal- és keringő énekesnő.
Delfini fivérek
anatomiai problémák, ugynevezett kigyóutánzók
Selly nővérek
a bájos ének- és táncketős ugymint az ujonnan szerződött bohózat és operett társulat.

MAPPIN és WEBB ltd.

London és Sheffield
ezüstáru-gyárosok
és a hires Princess Plate, ugyszintén a legfinomabb uri és női utazó-toilettek egyedüli készitői mintaraktárukat Budapesten jelentékenyen megnagyobbitották. Szives megtekintésre tisztelettel meghivja a cég magyarországi főképviselője
KÜRSCHNER M., Budapest,
Mária Valéria-utca 7., II. lépcső, a Hungária-szállóval szemben, 9-től 5 óráig

Részletfizetésre
porcellánkészletek, majolika, üvegáruk, kina-ezüst, lámpa, tükör, bambuszbutorok, bőráruk, acéláruk stb. kaphatók. Kimeritő képes árjegyzéket ingyen és bérmentve küld a Szegedi porcellánfestészeti gyár
IVÁNKOVITS KÁROLY ÉS FIA, SZEGEDEN.
Utazó ügynökök Felsőmagyarország és Erdély részére jó referenciák mellett kerestetnek.

Zongora
termeinkben
Kossuth Lajos-utca 22.
(Károly-körut sarkán.)
Zenepalota.
a legjobb hirü **zongorák**
állandó dus választékban

ERARD
hires párisi és londoni zongoragyár (szállitója az angol királynőnek és az egész királyi családnak)
egyedüli képviselete
valamint a
FEURICH
(a szász király udv. szállitója)
világhirü zongoráknak
mely gyártmány minden más zongorát messzetulszárnyal — kizárólagos képviselete.
Sternberg Armin és Testv.
hangszer-gyár
cs. és kir. udv. szállitók
Zongora-termek:
Kossuth Lajos-utca 22. sz.
(Károly-körut sarok).
Zenepalota.

Éppen most jelent meg
A Sárga Dominó.
Irta:
PRÉVOST MARCEL.
Forditotta:
Dr. Bethlen Oszkár.
Ara: 50 krajcar.
Megrendelhető: a
„Budapesti Napló"
kiadóhivatalában,
Budapest, József-körut 18. szám.

Most jelent meg!
Jukker-leány.
Irta
PEKÁR GYULA.
Ára 1 frt 50 kr.
Megrendelhető: a „Budapesti Napló" kiadóhivatalában. Budapest, József-körut 18. szám.

„Adria"

magyar királyi tengerhajózási részvény-társaság
Vezérügynöksége: HOFFMANN S. és V.
1899. julius havában a következő gőzösök indulnak:

Honnan	Hová	Gőzös neve	1899. julius
Fiume	Tanger[1], Pernambuco, Bahia, Rio de Jan, Santos*	Nagy Lajos	1
„	Liverpool	Egyptian	1—10
„	Hull, Newcastle o/T.	Kolpino	1—10
„	Bordeaux* St.-Nazaire	Zichy	1—10
„	Hamburg	Pergamon	5—15
„	Liverpool	Veria C. L.	5—15
„	Rotterdam,	Deák	5—15
„	Gibraltar[1], London	Rákóczy	10—20
„	Antwerpen	Baross	15—25
„	Hull, Newcastle o/T.	Finland	15—25
„	Liverpool	Algerian	15—25
„	Rouen*	----------	15—25
„	Barcelona, Valencia*	Szent-László	25
„	Tanger, Pernamb. Bahia Rio de Janeiro, Santos*	Báthori	29
„	London	Austria	21—31
„	Liverpool	Pavia C. L.	21—31
„	Algier[1], Glasgow*	Zrinyi	21—31
„	Rouen	Mátyás király	21—31

[1] Amennyiben a gőzös elindulása előtt 8 nappal Tanger, Algir és Gibraltar kikötőkbe elegendő rakomány be nem jelentetett, az igazgatóság fenntartja magának a jogot e kikötőket nem érinteni.
A *-gal jelölt viszonylatokban a gőzös Fiuméból kiindulva Triesztot is érinti.

Honnan	Hová	Gőzös neve	1899. julius
Liverpool	Trieszt-Fiume	Alsatian	1—10
Rotterdam	» »	Báthori	1—10
Antwerpen	» »	Stefania	1—10
Hullva	Velence „	Petőfi	1—10
Hull, Newcastle o/T.	Trieszt-Fiume	Draco	1—10
Liverpool	Fiume-Trieszt	Cypria (C. L.)	5—15
London	Trieszt-Fiume	Wm. Bailey	5—15
Newcastle o/T	» »	Jókai	10—20
Liverpool	» »	Andalusian	15—25
Rouen	» »	Kálmán király	15—25
Glasgow	» »	Széchenyi	21—31
Hull, Nevcastle o/T.	» »	Volturno	21—31
Liverpool	Fiume-Trieszt	Samaria (C. L.)	21—31
London	Trieszt-Fiume	Narva	21—31
Bordeaux	» »	Zichy	25/7 5/8

Középtengeri szolgálat.
Fiumé—Malta—Sicilia—Marseilleі vonal. Fiuméból: Tisza 6-án, Szapáry 13-án, Árpád 20-án, Andrássy 27-én, indul Marseillebe. — Marseilleből: Árpád 2-án, Andrássy 9-én, Adria 16-án, Tisza 23-án, Szapáry 30-án indul Fiuméba.

Tyrrhenai vonal.
„Buda" gőzös minden szerdán délben Marseilleből Genuába, minden csütörtökön este 8 órakor Genuából Nápolyba, minden szombaton d. u. 4 órakor Nápolyból direct Marseillebe.

Minta szolgáljon a gyermekekről kiránatra ingyen és bérmentve.
Központi raktár: Ausztria-Magyarország részére:
BERLYAK F., Bécs, I., Naglergasse 1. szám
Kapható azonban gyógyszertárakban.

Egy szelence Nestlé-féle gyermekliszt 60 kr., Egy szelence Nestlé-féle surlott tej cukorral 50 kr., Egy szelence Nestlé-féle surlott tej cukor nélkül 50 kr. Viking csomagban (Ujdonság).

Katona-ügyekben
legjobban, leggyorsabban és legolcsóbban eljár és elintéz
reklamációkat,
megszerez **utleveleket, idő előtti nősülésre engedélyeket,** eljár a **tiszt urak és önkéntesek összes személyes ügyeiben** stb. a **Dominke János** v. csász. és kir. százados tulajdonát képező
KATONAÜGYI IRODA
Budapest, VII., Kerepesi-ut 6. sz.

Rohitsi
TEMPEL FORRÁS
FŐRAKTÁR
Budapesten
Hoffmann József-nál
Báthory-utcza 8. száma.
A Rohitsi savanyuviz mint gyógyszer felülmulhatatlan hatásu gyomor- és bélhurutnál, az ivarszervek hurutjainál máj- és lépbajoknál, de különösen váltóláznál.
A Tempel forrás borral vegyitve kitünő üditő ital.
A Styria forrás ellenben kizárólag ivókurára használtatik.
STYRIA FORRÁS
Savanyuviz
Valódi Tartományi

Elismert legjobb mosószer

LESSIVE PHÉNIX

J. Picot szabadalma, Páris.
55 éremmel kitüntetve.

Fehérnemű-mosásra egymagában **szappan nélkül, szóda, hamu és chlor nélkül!**
Lessive Phénix
mindent legjobban mos!
!!KEZESSÉG!!

Gyárak:
Páris, Bordeaux, Montreal (Canada) Chatelineau (Belgium) Szent-Pétervár Köln-Ehrenfeld Vác.
Chlor és kén nélkül!

Budapesti főraktár: **Salamon H.,** VII., Károly-körut 17.
Lessive Phénix
kapható Magyarország minden fűszerkereskedésében és droguistájánál.
Csomagokban fenti rajz szerint árusittatik.
Gyár: Osztr.-Magyar Monarchia részére: VÁC.

Minden szó egyszeri beiktatása petit betűkből 2 kr. Csimmel ellátott hirdetésekért külön 30 kr. kincstári bélyegdij jár.

APRÓ HIRDETÉSEK

A hirdetésekre dijmentesen ad felvilágositást a kiadóhivatal: József-körut 18. szám.

Levélbeli tudakozodásokra ingyen adunk felvilágositást, csak a válaszra szükséges bélyeget kell mellékelni. Tudakozódásoknál a hirdetés számát a kiadóhivatallal min dig közölni kel

APRÓ HIRDETÉSEK és ELŐFIZETÉSEK felvétetnek a BUDAPESTI NAPLÓ részére a kiadóhivatalban József-körut 18., valamint a következő dohánytőzsdékben:

Breuer nővérek, Teréz-körut és Podmaniczky-utca sarok.

Nemecsek-féle tőzsde Petőfi-tér.

Weltzenfeld Jakab, Király-utca 1.

Benda Józsefné, Andrássy-ut 59.

Deutsch Miksáné, Andrássy-ut 38.

Schwartz hirdetési iroda Marokkói-utca 2.

Sopronyi V., dohány-nagytőzsde. Kerepesi-ut 1.

Édes Lilám
Nem haragszom bár szomoru vagyok. Irj. 2402

„Werther."
Várlak . . . 4516

Nefelejts.
Imádott Angyalom! Mult hó 29-én csütörtökön értesitettem, választ nem kaptam; igéretem szerint ujból irok; választ ajánlva kérek; édes angyalom adjon már életjelt magáról mert megöl a nyugtalanság. Vagy talán már elfeledte J . . . t? el a multakat? Bol legságra tudna számitani nálam nélkül is? On feleljen, nyugtasson meg: hiszen tudja, hogy mily végtelenül szeretem! Tudja hogy én maga nélkül sem élni, sem meghalni nem akarok és nem fogok; választ minél előbb elvárom, addig is ezerszer öleli, csókolja a sirig hu barátja I . . . l. 4518

Nemo
Vácra e héten nem mehetek. A jövő érdekében Abonyban kell maradnom. Clarisse nyugodt. Minden gondolatom nálad van — imádlak. A jövő héten eljövök — örömmel, szeretettel fogsz-e várni? Mily hosszu idő addig! Forró, édes csók száll feléd. 4517

Délutáni foglalkozást
keres egy 24 éves, nőtlen fiatal ember, ki a felső kereskedelmit végezte, könyvelő, levelező, (magyar, német) vagy bármilyen irodai munkát keres szerény feltétellel. Levelek kér „B. L." jeligével a laphoz. 2402

Kerestetik
azonnali felvételre 2000 frttal biró **házmester,** esetleg házfelügyelő 20 frt havi fix fizetessel és ingyenes lakással egy három emeletes uj házhoz. Bővebbet a kiadóhivatalban. 2403

Egy csinos birtok
mely 4 holdból áll és mindenre alkalmas van hozzá egy csinos ház 12 öles, szép gyümölcsös kerttel elutazás miatt eladó. Az ára 950 frt. Özv. Erés Anna, Gai Slavonia. 4518

Két jó irásu
gymnazista ajánlkozik olcsón otthoni cim irásra. Cim a kiadóban. 4502

Született angol
hölgy francia és angol leckéket ad mérsékelt árért. Megkeresésket „Albion" jeligével a laphoz kér, hol esetleg cime is megtudható. 2387

COPYING OFFICE.
Bárminemü irásmunkákat, leirásokat, sokszorositásokat és forditásokat minden nyelven, ugymint gyorsirói v. fonograf felvételeket elvállal a „YOST" irógép r. t. Erzsébet-körut 9—11. New-York palota.

„Ő"-mnek!
Miért hagysz bizonytalanságban? Értesits, jösz-e, vagy én menjek? Mindennap indulhatnék. Őrült vágy epeszt. Kimeritő levelet kérek. Csókollak milliomszor. 4522

Kereskedelmi
tanfolyamot végzett kisasszony pénztárhoz, esetleg könnyebb irodai teendők végzésére ajánlkozik. Cim a kiadóban. 2404

Melyik fővárosi
előkelő ur támogatna fiatal urhölgyet — ki jelenleg vidéken lakik, — hogy Budapesten az irógép tanfolyamot végezhesse. Csak is komoly levelek kéretnek kiadóba „Irógép" jelige alatt. 2405

Raktárnok!
Állandó állásra 800 forint készpénzzel, 70 forini havi fizetéssel rög tön felvétetik. Cim a kiadóhivatalban. 4519

Kinek kell?
Augusztusra elegánsan és kényelemmel butorozott tiszta és féregmentes különbejáratu szoba kiadó olcsó árért uraknak vagy hölgyeknek. Legjobb kiszolgálás biztositva. Vidékiek vagy helybeliek is levélileg „Féregmentes" jeligével kérdezősködhetnek, avagy a cimet megtudhatják személyesen is a kiadóhivatalban. 2406

Elegáns
hálószoba faragott butor fekete márványnyal, tükörrel, helyszüke miatt potom áron eladó. Cim a kiadóhivatalban 4521

Egy ügyes
kézlány felvetetik. Cim a kiadóhivatalban. 4520

Olcsó szobát
keres magán os hölgy. Esetleg tisztességes családdal vagy magános nővel együtt is lakna. Ajánlatokat „Szerény lakó" cimen kér a kiadóhivatalba. 2396

10—15 frt naponta
kereshető bármely vidéki város vagy faluban. Kérjen azonnal ingyen prospectust. Automatagyár, Budapest, Károly-kaszárnya.

Egy csinosan
butorozott szoba egy gyermektelen családnál a Lipót-körut és Andrássy-ut közelében azonnal kiadó. Cim a kiadóban. 2365

Bicikli-vétel.
Keresek egy használt, de jó karban levő Humber vagy Cleveland-biciklit (női). Ajánlatok az ár megjelölésével a Budapesti Napló kiadóhivatalába „Bicikli" jelige alatt kéretnek. 2392

Egy I. emeleti
szép udvari szoba, konyha, pince, padlás és élés kamarával augusztus hó 1-ére kiadó. Bővebb felvilágositást ad a kiadóhivatal. 2386

Olcsó arany és ezüsteladás,
valamint a legszebb ék szertárgyak, u. m.: arany férfi láncok kőlöggöval grammja 85 kr., arany férfiórák 16 frt, arany női órák 10 forint, gyémántgyűrük, fülbevalók, brosstük, 6 frt 50 krtól kezdve. 12 darab valódi ezüst evőeszköz 6 frt 25 kr., étkezőszervizek 12 személyre 140 frt, 6 személyre 75 frttól kezdve. Girandolok, gyertyatartók, tálcák és e szakmába vágó cikkek grammja 6 kr, minden darab hivatalos fémjelzéssel van ellátva. Veszünk zálogházi cédulákat. **Grünberger A. Béla örökösei** Budapest, Városház-tér 9. (Haris-bazár) I. em., ajtó 23. Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Köznép-osztály,
Frakk 5 frt.
Nadrág 3 frt.
Mellény 1 frt.
Ferenc József-kabát 4 frt
Jaquet 3 frt.
ROTHBERGER JAKAB
Kristóf-tér 2. I-ső emelet.

Szülők figyelmébe!
Rohoncon, Vasmegye a Megváltóról nevezett nővérek leánynevelő-intézetébe 6—15 éves leányok nevelésre elfogadtatnak. Teljes ellátásért havonta 13 frt. Különösen ajánlható ezen intézet azon leányoknak, kik a német nyelvet gyakorlatilag megtanulni akarják. 4513

Üzlettárs
kerestetik egy **jól jövedelmező sport-üzlethez** 6000 frt tőkével. **Általános évi forgalom 15000 frt.** Közreműködés nem kivántatik meg. Ajánlatokat „TÁRS" jelige alatt a lap kiadóhivatalához. 2398

Szép kisebb
és nagyobb lakások augusztusra kiadók Nagydiófa-utca 15 és Nyár-utca 18 sz. kereszttüljáró házban. Ugyanott két lóra való istálló berendezés eladó. 2395

Kellemes nyaraló
nagy árnyas parkban kiadó Pécelen 5 szoba és hozzátartozók üvegezett és nyitott verandával teljesen butorozva. Cim a kiadóhivatalban. 2399

!! Legolcsóbb és legjobb szakácskönyv!!
Szegedi uj szakácskönyv legujabb (4.) bővitett kiadás. Irta: Szekula Teréz. Ára 2 forint helyett csak **1 frt 50 kr.** Megrendelhető a **„Budapesti Napló"** kiadóhivatalában. **József-körut 18.**

Uj! Uj!
Páratlan szerdák.
Irta **Szomaházy István.** Ára 1 frt 50 kr.
Vidékre postai bérmentes küldéssel 1 frt 60 kr., ha ez összeg előre küldetik be. Kapható a „BUDAPESTI NAPLÓ" kiadóhivatalában.

Tűzmentes pénzszekrényeket, kassettákat,
villamos vészjelző pénzszekrényeket, páncélszekrényeket és másolópréseket legjobb kivitelben és legolcsóbban szállit **Hesky Testvérek** cs. és kir. szabadalmazott hazai pénzszekrénygyára Budapest, VI, Szabolcs-u. 4. Főraktár Erdély részére **REMENYIK VICTOR** vasnagykereskedésében **Kolozsvár.**

Gyermektelen
házaspár magányos urnál lakásért takaritást elvállal. Cim a kiadóban. 2394

Nagyon szépen butorozott szalon kényelmes hálószobával együtt, mely két személynek is alkalmas, teljesen különbejáratu, féregmentes és tiszta, egy-két urnak vagy hölgynek azonnal kiadó. Vidékről jövőknek is. Cim a kiadóhivatalban. 2290

Köhögésnél,
rekedtségnél vegyen 30 krért Réthy- féle pemetefűcukorkát.

Egy betegsége
folytán nagy nyomorba jutott uri ember a mélyen tisztelt közönség kegyességéért esedezik. Jó bizonyitványok és ajánlatokkal rendelkezik, mint végzett gazdász (magyarul, néme ül és keveset franciául beszél, nőtlen) ajánlja magát valamely bizalmi vagy gazdatiszti állásra. Cime a kiadóhivatalban megtudható. 2382

Házmester
fiatal gyermektelen házas, kaucióképes, épület- és müasztalos alkalmazást keres. Cim a kiadóhivatalban. 2345

Ügyes szabónő
ajánlkozik házba és házon kivül is mérsékelt dijazásért. Cim a kiadóban. 2341

Nevelőnek
ajánlkozik a vidékre e téren nagy gyakorlattal biró zeneiskolai növendék. Igényei szerények. Megkereséseket kér „Jó levegő" cimen e lap kiadóhivatalába. 2388

Könnyü fizetési
feltételek! Diszes, olcsó **vasbutorok, gyermekkocsik, gyermekágyak,** ruganyos acélszorony-ágybetétek, afrik- és lószőr-matrácok, paplanok, szövetfüggönyök, ágy- és asztalteritők, kárpitozott fa-butorok, tükrök, és függőlámpák kaphatók **Pápai és Náthán** gyárosoknál, **Budapest, VI., Andrássy-ut 2.** (Fonciére-palota). Vidékre és helybon részletfizetésre is szolgálunk minden árfelemelés nélkül. Árjegyzéket ingyen és bérmentve küldünk.

Kávé
Fiumából
közvetlen a tengeri hajóról szétküldve

1 zsák 4 kgr. Rio kávé jó izü	4.60
1 zsák 4 k. Portoriko kávé nagyszemü	5.60
1 zsák 4 k. Kuba kávé nagyszemü	5.70
1 zsák 4 k. Portoriko gyöngykávé n. sz.	6.40
1 zsák 4 k. kék Java gyöngykávé	6.50

elvámolva, bármentve és csomagolva minden más költség nélkül.

Meg nem felelő kávát kicserélünk.

Árjegyzéket és látképes levelező-lapot kivánatra ingyen küld:
Fratelli Deisinger Fiume. SCAFALO 231.
A magyarországi kávések bevásárlási forrása.

!!Vigyázz!! Előnyös bérbeadás!!
Elutazás miatt III. emeletes uj bérház a VI. ker. egyik legszebb utcájában kitünő feltételek mellett 3, esetleg 5 évre bérbeadó. Közelebbi cim a kiadóban. 2383

Lant és Biblia.
Hevess Kornél (szolnoki rabbi) verses könyve.
Ára 1 frt 20 kr.
Megrendelhető a **„Budapesti Napló"** kiadóhivatalában **József-körut 18.**

!! Valódi külföldi borok!!
A legjobb minőségü külföldi borok árusításának vállaltam el a fővárosi képviseletét. Korcsmárosok, vendéglősök, szállodások, kereskedők és magánfogyasztók a saját hasznukat látják, ha egy próba megrendeléssel kisérletet tesznek. Az árak jutányosak; a kitünő minőség s a mai mostoha viszonyok mellett szinte potom árban kaphatók a **Valódi külföldi borok!** A cimet akár szóbeli, akár irásbeli kérdezősködésre megmondja a Budapesti Napló kiadóhivatala. **!! Valódi külföldi borok!!** 2384

10 frttal lakótárs.
Kerestetik elegáus alkovos külön bejáratu szobába egy intell. ur mellé egy vagy két ur szobatársul havonta 10 frt lakbér mellett a szoba bármely percben elfoglalható. Cim a kiadóhivatalban. 2344

Kárpitraktárak Franczke János
Főüzlet: Kerepesi-ut 6. Fióküzlet: Irányi-u. 25.
Ajánlja nagy raktárát belföldi kárpitokban; kávéházak, vendéglők, épületek és lakások kárpitozását helyben és vidéken is azonnal és ujtányosan elvégzi.

Butort
minden stilben jót és olcsón vehet **Sárkány és Schütz** butorcégnél **VII., Erzsébet-körut 12. szám.** a New-York kávéház átellenében. Árjegyzék 25 kr. bélyeg ellenében bérmentve.

Hol kapható a valódi **késtisztitó por** kilogrammja 40 kr. és **csiszolóvászonszeletek** kilogrammja 80 kr.? Kapható **RAPPOLD** fémkövek és csiszolóvászon gyári raktárában **BUDAPESTEN, VII. Király-utca 21. sz.a.**

Legolcsóbb, legszebb vizsgálati jutalomkönyvek.

Filléres könyvtár.
Egy-egy kötet ára **25 kr.**

Elbeszélések, tört. elbesz., mesék, regék, versek, fiuknak és leányoknak. A kötetek igen szépen, mutatóban vannak bekötve és ugy a tartalom, mint pedig kiállitás és ár tekintetében páratlanok a maguk nemében.

Szerkesztii: Pósa Lajos.

1. Mikszáth Kálmán Huszár a teknőben és egyéb elbeszélések. Képekkel ... ... 25 kr.
2. Bársony István Jó az Isten. Elbeszélések. Képekkel ... ... — 25 kr.
3. Bodonyi Nándor Matyi meg Kati. Mese. Képekkel ... ... 25 kr.
4—5 Madarassy László A kis hadsereg. Történeti elbeszélés. Sok képekkel ... ... 50 kr,
6. Pósa Lajos Haza. Szabadság. Hazafias költemény és szavalmányok. Képekkel ... ... 25 kr.
7. Fáy J. Béla A kinai órás. Az aranytollu tyuk. Két mese. Képekkel ... ... 25 kr.
8. Margitay D. Illés gróf és Olga grófkisasszony. Képpel ... ... 25 kr.
9. Murai K. Komédiás Palkó. Róka Pál furfangjai. Két tréfás történet. Képpel ... 25 kr.
10—12. Jókai M. A medvék országában. Elbeszélés. Képpel ... 75 kr.
13. Hetrei Gábor. Mondák. Regék ... ... 25 kr.
14. Szalai Emil A zöld madár. Mese sok képpel ... ... 25 kr.
15. Bodonyi N. A kistornyai lelkész. Elbeszélés. Képpel ... ... 25 kr.
16—17. Madarassy L. Harc az állatokkal. Elbeszélés. Képekkel ... 50 kr.
18. Magyar költők Irták többen. Arcképekkel ... ... 25 kr.
19. Gyermekszinház Három egyfelvonásos szindarab ... ... 25 kr.
20. Gárdonyi Géza Tarkabarka történetek. Képekkel ... ... 25 kr.
21—23. Gaál Mózes. Mindent a hazáért. Történeti elbeszélés ... 75 kr.
24. Tábori Róbert Vidám történelem. Vig elbeszélés képpel ... ... 25 kr.
25. Árpád népe. Képek hazánk ezreséves multjából. Irták: Sebők Zs. Pósa L., Tábori R., Gaál M., Kemechey J., Egri Gy., Tutsek A. Sok képpel ... ... 25 kr.
26—28. Malonyai D. A Nilus országából. Sok képpel ... ... 75 kr.
29. Herman Ottóné. Sok vers, sok kép Gyerekekről-gyerekeknek 25 kr.
30. Kaczlány Ödön. Három ajándék. Sok képpel ... ... 25 kr.
31. Tábori Róbertné Hét mese ... ... 25 kr.
32. Sebők Gyula. Egér a kaszárnyában. Sok képpel ... ... 25 kr.
33. Tábori Róbert Gábor Áron. Történelmi elbeszélés. Sok képpel 25 kr.
34—35. Herman Ottóné A Csóri és a Móri. Történetek az állatvilágból. Sok képpel ... ... 50 kr.
36. Herman Ottóné Seregély kisasszony emlékiratai. Képekkel 25 kr.
37. Herczeg Ferenc Az uj nevelő. Elbeszélés. Képekkel ... ... 25 kr.
38—39. Madarassy László Mari és Tamás. Elbeszélés. Képekkel 50 kr.
40. Sas Ede Cirmos Cica királysága. 3 képpel ... ... 25 kr.
41. Gegus Ida Mesék 1 képpel ... ... 25 kr.
42. Benedek Elek Kis Miklós. 1 képpel 25 kr.
43. A szabadság hősei Képek az 1848—49. szabadságharcból. Képekkel. Szerkesztette Pósa bácsi ... ... 25 kr.
44—45. Andrássy Lidike Tarka könyv. Mesék, elbeszélések, versek 1. képpel ... ... 50 kr.
46. Gárdonyi Géza Mindenttudó Gergely bácsi első könyve 1 képpel ... ... 25 kr.
47. Egri György Karika király haragja 1 képpel ... ... 25 kr.
48—50. Gaál Mózes Balassa vitéz. Történeti elb. Képekkel ... 75 kr.
51. Gauss Viktor Hegyenvölgyön. Képek az állatvilágból ... ... 25 kr.
52. Lőrinczy György Kis falum. Elbeszélés. 1 képpel ... ... 25 kr.
53. Sebők Zsigmond Erzsébet királyné 25 kr.

Minden kötet külön is kapható. — A gyüjteményt folytatjuk.

Megrendelésnél legcélszerübb minden számért 25 krt, és 2 krt portóra postautalványon előre beküldeni, ebben az esetben bérmentve küldjük meg a rendelt példányokat. Husz kötetért 5 frt.

Megrendelhető:
a „Budapesti Napló" kiadóhivatalában, József-körut 18.

Nyomatott a „Pátria" irodalmi vállalat és nyomdai részvénytársaság körforgó-gépén, Budapest, IX., Üllői-ut 52